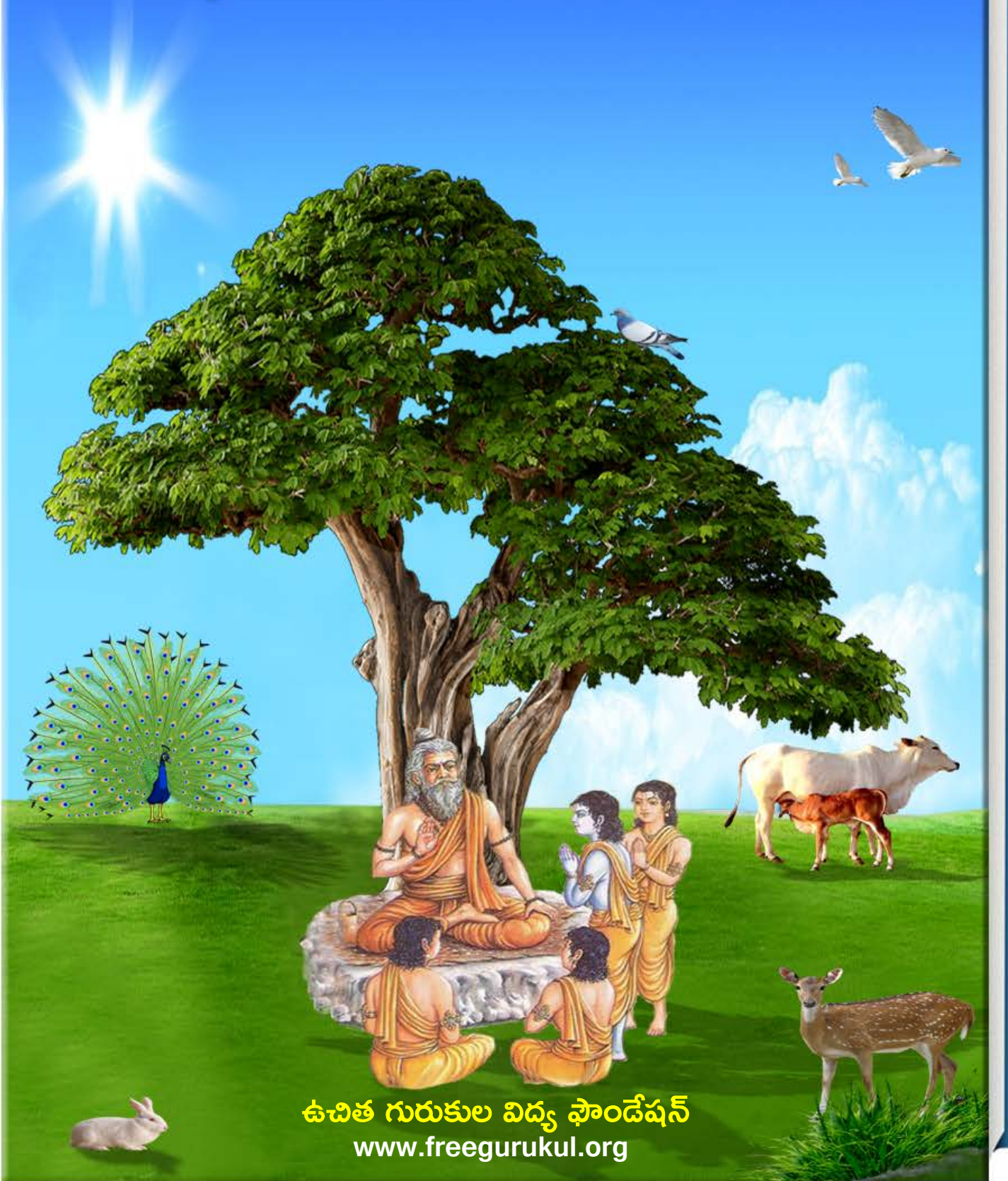

ఉప వేదాలు

సంగీత ప్రథమ భోదిని

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కుక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాభ

గురు గోతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరభట్టాంద్ర స్వామి

యోగి బేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు వైలింగ్ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస

అమృత కారదా దేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయిబాబా

గురు అరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తవేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళ స్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో భాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకరించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియచేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో భాగంగా ఈ ఫౌండేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్థ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు వ్రాసినట్లయితే (లేక) సేకరిస్తే మాకు తెలియచేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిచేయుటకు, భాగస్వామ్యం అగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రదించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ ఆప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన,ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలేని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైటు అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకొన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul

Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“ మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేది ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందరికీ అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య ఫౌండేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పాద సమర్పణమస్తు

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. x

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Manuscripts
Hindu/Leaves (Manuscripts)

Title

Author

Year to

Subject Any Subject

Language

Scanning Centre Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or](#)
[Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at ICAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది ఐలిప్పులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. ఆనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

ఓం

సంగీత ప్రథమ బోధిని

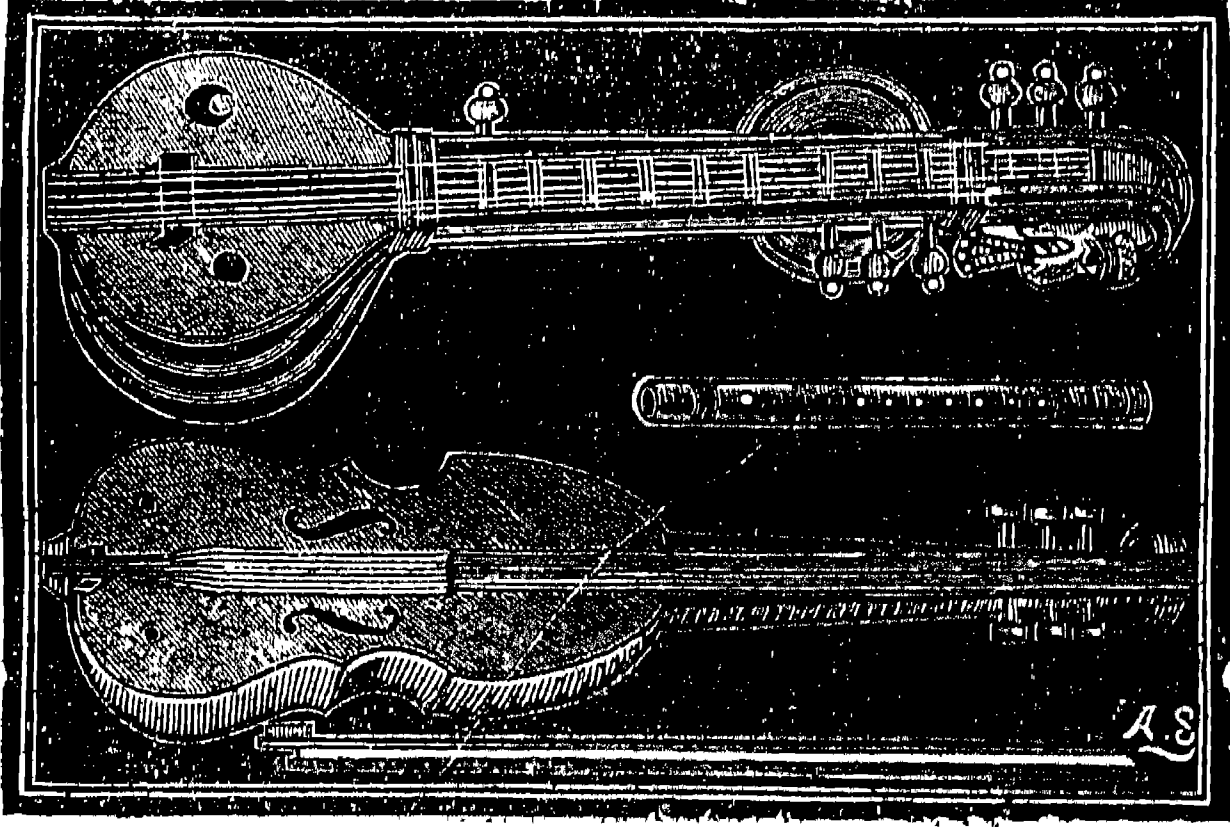
అను నీగ్రంథము

సంగీత విద్యార్థుల ఉపయోగార్థము

శ్రీ ఏ కా సు బ్బా రా వు చే

ప్రభుత్వమువారి లోయరు సిలబసు ననుసరించి

సమకూర్పబడినది

నాల్గవ కూర్పు 3000 ప్రతులు

తెనాలి ఓరియెంట్ ముద్రణాలయమున

ముద్రింపఁబడినది

Registered Copyright]

[వెల : రు. 2-00 న.వై

ఆ భాషణ

“....శశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తిగాన రసఃఫణిః”

అను నార్యోక్తిచే సంగీతమున కెంత మహోత్కృష్టత, ప్రాధాన్యత ప్రాపంచమున గలదో ఊహింపదగు. శబ్దబ్రహ్మాంతర్భూతమై, వేదవిహితమై భారద్వాజ, నారదాది మహర్షుల అనుభూతిస్వరూపమై భగవన్నామ సంకీర్తనానురూపమ్మన, గానము వివిధరాగములతో - వివిధ తాళగమనములతో అనుసంధింపబడి చరాచర జీవకోటులకు శృతిప్రేయ మొనర్చి ముగ్ధుల నొనర్చినదన్న పురాణేతి హాసములును మనకు సువిదితములు. గానాభ్యాసనాపరులయు శ్రోతలయు చిత్తవృత్తులకియ్యది ఆధ్యాత్మికానుభూతి, దివ్యాద్భుతశక్తి హాయి స్థాయి సమకూర్చుననుట నిస్సంశయము.

కా వు న

అబాల గోపాల మీ సంగీత విద్య నభ్యసించి మానసిందిరమ్ముల వికసింప జేసికొని, కళాజ్యోత్స్నల చలువ నీడల ననుగమించుటే జీవితయాత్రకు రాచబాట. జీవవపీణియకు చక్కని పాట. యుగయుగమ్ములు కడచన్నను ఈవిద్ధియకు జరామరణంబులంటవు. ప్రాతపడదు. కూతపడదు. నిత్యనూత్నయౌవనవసంతమై కల్యాణగుణశోభితమై పలుపుర హృదయమ్ముల నేదో యొకతీరు రాగాలాపనచే రాణించుచునే ఉండును. సంగీతాస్వాదనలేని ప్రాణియే లేదనుటలో వింత యే మున్నది ! ఈ పరమార్థము రసవేత్తల హృదయ జిజ్ఞాసా పరిశోధనా ఫలితము. రసవిపాసగణ హృదయానంద కల్పకము.

అం దు చే

నేటి ప్రభుత్వ మీ విద్యా ప్రచారమునకు తగినంత చేయూత నొసంగు చున్నది. పిన్నపెద్దలుత్సాహ పూరితులగునట్లు పరీక్షల నేర్పరచి ప్రోత్సహించు చున్నది. అందున నియ్యది అను-పానులతో రాణించి, ప్రభుత్వపు అండదండల శోభిల్లుచున్నది. శోభిల్లుచున్నది.

అ భ్యా స ము

గురుశిష్యుల రూపంబుల నీవిద్య యభ్యసింపవలెను. కానిచో నియ్యది కట్టలు తెగిన ప్రవాహమువలె దారిడొంకలు. తీరుతెన్నులు లేక విచ్ఛలవిడి ఉటు కుల, పటుగుల సుడి తీరుగుడులం బడి, నిరుపయోగమై, సహజ - స్వాభావిక ఫలిత మా విష్కరింపమియు గలుగనగు. గురుముఖత నీవిద్య నేర్వనగుట

ప్రశస్తము. కాని నేడిటు లనువర్తించుట కవకాశము లేనందున అయితీగానిపని యైనది. నేర్చుట కనువగు పాఠశాలలునులేవు. ఉన్నను కొన్నికొన్ని తావుల వారికి - కొందఱకు మాత్రమే ఉపయోగములగుచున్నయవి.

సంకల్పము

గురుశిశుషాషచే సంగీతశాస్త్ర మభ్యసించుటకు పూర్ణావకాశములేని విద్యార్థులకు స్వీయాభ్యాసమున కనువగు సదవకాశమును గలిగించుటే మా యీ గ్రంథ రచనా సంకల్పము.

కృషి

అంధప్రదేశ ప్రభుత్వము సంగీత పరీక్షలకు నిలబడ్డను ఏర్పరచినది. ఆ ప్రణాళిక ననుసరించి లోయరు పరీక్షలకు, పరీక్షార్థులు స్వయముగ సంగీత మభ్యసించు విధానములు, విషయములు మా 'సంగీత ప్రథమ బోధిని' యను నీ పొత్తమున సమకూర్చ బడినవి. ఇయ్యది నాల్గవకూర్పు. ఇందు విషయ విపులీకరణము గావింపబడి సుకర మైనర్చబడినది.

వివరణ

ఇందు మున్నుందుగ సామాన్యలక్షణాంశముల కొన్నింటిని వివరించి, ఆ పై స్వరావళి - హెచ్చుతగ్గు స్థాయిలు - జంట, దాటు వరుసలు - సప్తరాగములతో రాగమొక్కింటికి ఐదువంతున ముప్పది అయిదు అలంకారములను - వీటిలో ఏడు అలంకారములకు మాత్రమే దెబ్బ - ఉసులున్నా పేర్కొన బడినవి. ఇంకనూ పిల్లారి గీతములు - కొన్నితాళములందు సాధారణ ఘనరాగలక్షణ గీతములు - జతి స్వర, స్వరజతులును - ఆది, అటతాళ - తానవర్ణములున్న, పైన పేర్కొనబడిన స్వరావళి వరుసలు మొదలు అటతాళతానవర్ణముల వరకు దెబ్బ - ఉసియున్న - కొన్నిరాగములలో వేర్వేరు తాళముల మీద ఒండురెండు కృతుల వంతున ముప్పది రెండు కృతులు రాగలక్షణములతో సహా పొందువరచ బడినవి.

మఱియు సుగమసంగీతము 5, జావళ్లు (లేక) జావళిలు 2, జానపదములు 3, అభినయగీతము, హాస్యపుపాట, కోలాటపు కీర్తనలు 2: సీతాకల్యాణం - శ్రీకృష్ణ లీలలు, గొబ్బి (లేక) కుమ్మిపాట, మంగళహారతులు 2, జైభారతమాతా, జాతీయ గీతములు 2, కిండర్ గార్టర్ పాటలు 3, దెబ్బది రెండు మేళకర్తల వధకమూ, ఇప్పటి కాలములో వాడుకయందుండు 200 రాగములకు మేళకర్తల సంఖ్యతో ఆరోహణావరోహణములు, ప్రాథమిక పారిభాషిక ప్రయోగములు 42, వాగ్గేయ కారకుల జీవిత సంగ్రహ చరిత్రలు నిలబడ్డ ననుసరించి తు చ. తప్పక రూపొందించబడినవి.

వి శ్వా స ము

పాఠశాలలోగాని, వ్యయముగగాని సంగీతవిద్య నభ్యసించు వారల కి పొత్తము మిక్కిలి ఉపయోగపడుననియు, సంగీత పండితత్వములు ఏతద్గ్రంథము నాచరణయందుంచి సంగీతవిద్యాభ్యాసమును సుకరముజేసి మా గ్రంథప్రాశస్త్యమునకును మా కృషికిని చేయూత నొసంగగలరనియు, మా “క్రొత్త సంగీతవిద్యా దర్పణము” నెడ జూపిన ప్రేమాదరాభి మానములే ఈ పొత్తము వైనను జూపగలరనియు మా సంపూర్ణ విశ్వాసము.

కృ త జ్ఞ త

మా యీ చిన్ని కూర్పునకు సదలంకారముగ మాకోరికపై తమ రచనలనిచ్చి మా కృషికి దోడ్పడిన మధురకవి శ్రీ విలేశ్వరాచార్యులు గారికిని, మేము కోరినంతన పీఠిక వ్రాసియిచ్చిన శ్రీ కాశీనాథుని శివరావు, B. Com. (Hons), LL. B. గారికిని, సర్వాంగ సుందరముగ ముద్రించిన శ్రీ ఓరియెంట్ వవర్ ప్రెస్, తెనాలి వారికిని మే మెంతయు కృతజ్ఞులము.

గు ం టూ రు }
28-10-58 }

సంగృహీత
బుధజన విధేయుడు
ఏ కా సు బ్బా రా వు

విషయసూచిక

విషయము	పుటసంఖ్య	విషయము	పుటసంఖ్య
వాగ్గేయకారకుల చరిత్రలు		వీణవాద్య ప్రకరణము	15
సంగీతోత్పత్తి	1	గోటువాద్య ప్రకరణము	
సంగీత విభాగము		స్త్రాటువాద్య ప్రకరణము	16
సంగీత శబ్దార్థము	2	రాగప్రకరణము.....	
నాదోత్పత్తి		న్యాసాంశ గ్రహస్వర లక్షణము	17
నాద లక్షణము		వందనశ్లోకము	18
నాద శబ్దార్థము	3	రాగస్వరావళి వరుసలు	19
నాద విభజన		హెచ్చు స్థాయివరుసలు	21
నాద వ్యవహారము	4	తగ్గుస్థాయి వరుసలు	22
శృతిలక్షణము		జంట వరుసలు	23
శుద్ధ వికృత స్వరలక్షణము	5	దాటువరుసలు	24
స్వర శబ్దార్థము		35 ఆలంకారములు	25
సప్తస్వర ధ్వని దృష్టాంతములు		స్వరస్థానములయొక్క ప్రమాణములు	40
సప్తస్వరముల నామములు		పిల్లారిగీతములు 5	41
స్వరముల ప్రకృతి వికృతి భేదములు	6	ఘనరాగ సాధారణ గీతములు	43
స్థాయి ప్రకరణము		లక్షణ గీతములు 3	48
దశవిధ గమకములు	8	జతిస్వరము 1	50
సప్తతాళములు		స్వరజతులు 3	51
సప్తతాళముల అంగ లక్షణము	9	తానవర్ణములు 7 (అదితాళ)....	56
సప్తతాళములకు ఘాతలు		వర్ణములను పై కాలమున పాడు	
తాళములయొక్క షడంగములు	10	పద్ధతి	69
ముప్పదియైదు తాళముల విమర్శ		పై కాల మోహనరాగ వర్ణము 1	70
పదకము	11	తానవర్ణములు (అదితాళ) 2	72
గ్రహప్రాణ లక్షణము		కృతులు పాడవలసిన పద్ధతులు	79
గ్రహముల వివరణము	12	కృతులు 32	
లయ ప్రాణ లక్షణము		శ్రీగణనాథం	80
రాగస్థానముల విమర్శ	13	రఘునాయక	82
శ్రుతి జేయు పద్ధతి		నినువినా	85
ఫిడెల్ వాద్యప్రకరణము	14	కోటినదులు	87
అనులోమ విలోమక్రమము	15		

విషయము	పుటసంఖ్య	విషయము	పుటసంఖ్య
శ్యామసుందరాంగ	89	నీనామరూపములకు	143
మేరుసమాన	90	సుగమ సంగీతము, మంచికంచి	
ఎటులబ్రోతువో	92	కామాక్షి	144
ఉపచారము	94	రాధాసమేత కృష్ణా	146
శ్రీరఘువర	96	కోరీభజింతును	148
అంబా నీ శరణము	98	అక్కడనుండే సాంబసదా	150
విడెముసేయవే	101	సాధుజనావన	151
ఎంతనినేవర్ణింతు	103	జావళీలు - మధురానగరిలో	152
వినాయకునివలెను	106	కొమ్మరో	154
లావణ్యరాము	109	జానపదములు - ఏడనీవేతకేను	156
బ్రోవసమయ	111	చల్లనీ నా నల్లయ్య	157
రామనన్ను బ్రోవరా	113	రావోయి పిన్నవాడా	158
శ్రీ రఘువరాప్రమేయ	114	అభినయగీతం - ఎవరిదామురళీ	160
ఇతరదైవముల	116	హాస్యపుపాట - వద్దురాపెండ్లాము	163
నన్నుపాలింప	118	కోలాటపు కీర్తనలు - సీతాకల్యాణము	164
సీతాపతే నా మనసున	120	శ్రీ కృష్ణలీలలు	166
సుజనజీవన	122	గొబ్బి (లేక) కుమ్మిపాట -	
మనసు స్వాధీనమైన	124	గొబ్బియ్యలో	167
ప్రాణనాథ బిరాన	126	మంగళహారతులు - జయహారతి	169
కాలహరణ	127	మంగళహారతి గైకొను కృష్ణా	171
పరిదానమిచ్చితే	129	జై భారతమాతా	172
కనుగొంటిని శ్రీరాముని	132	జాతీయ గీతములు	174
ఆనందనటన	134	కిండర్ గార్టన్ పాటలు	178
పాహిమాం శ్రీరాజరాజే	137	డెబ్బదిరెండు మేళకర్తల వధకము	182
రఘువర నన్ను మరువ	138	200 రాగములకు ఆరోహణ)	
బిరాన వరాలిచ్చి	140	అవరోహణలు)	183
భజనసేయవే	141	ప్రాథమిక పారిభాషిక ప్రయోగ	
		ములు	193

శ్రీ వాగ్గేయకారకుల చరిత్ర

1. పురందరదాసు

16 వ శతాబ్దములో మధ్యబ్రాహ్మణ ధనికకుటుంబీకుడు వరదప్ప కుమారుడు పురందరదాసు. ఈతని భార్య సరస్వతీ బాయమ్మ. సంగీత వేదోపనిష ద్విద్యానిష్ఠాత. పండరీ నాథ భక్తుడు.

తనయావదాస్తియు దానధర్మములకై వినియోగించిన ధర్మ వ్రతుడు. కన్నడములో దేవర నామములు వ్రాసెను. “కర్ణాటక సంగీత పితామహ” అను బిరుదమును పొందెను. ఈతడు వేదాంత విషయికముగా అసంఖ్యాకములగు కీర్తనలు రచించెను. సంగీత విద్యాభ్యాసమున కనుకూలముగా స్వరావళి-అలంకారములు గీతములు-తాయములు-సూళాదులు-ప్రబంధములు రచించెను. స్వరములను మాయామాళవగౌళ రాగములో బోధించుట నీమహనీయుడే ప్రారంభించెనని పెక్కురు చెప్పుదురు.

2. త్యాగరాజు

ఆంధ్రబ్రాహ్మణులు. రామబ్రహ్మం-శాంతమ్మ పుణ్యదంపతుల వరపుత్తుడు త్యాగరాజు. 1759-1847 ప్రాంతమువారు. వీరు తెనుగు దేశమునుండి దక్షిణమునకు వలస వెళ్ళిరి. త్యాగరాజు శౌరి వేంకట రమణయ్యగారివద్ద సంగీతవిద్య నభ్యసించెను. సహజపాండిత్యము గల వారు. గురువీతని విద్యకై ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించెను. వీరిఆభిమానదైవము శ్రీరామచంద్రమూర్తి. ఇష్టదైవముపై భక్తికీర్తనలు వ్రాయుచు 96 కొట్లు రామనామము జపించి. సాక్షాత్కారసిద్ధి నొందెను. నారదమహర్షి వీరికి సన్న్యాసిరూపమున బ్రత్యక్షమై “స్వరార్ణవ” మను గ్రంథము నిచ్చినట్లు చెప్పుదురు: ప్రహ్లాదభక్తి విజయము-నౌకా చరిత్రము అను గ్రంథములే కాక- కృతులు-దివ్యనామసంకీర్తనలు ఉత్సవ సంప్రదాయకీర్తన లనేకము రచించెను. ఈయన రచించినవి 2400 కృతులు అనిచెప్పుదురు. వీరి కవిత్వము ద్రాక్షాపాకము. త్యాగరాజయొక్క ప్రత్యేక

భావ, రాగ సంపత్తులీయన కృతుల కఖండ ప్రచారమొనర్చినవి. త్యాగరాజు భార్య పార్వతి. చెప్పకోదగ్గ పతివ్రత భర్త అడుగులకు మడుగులొత్తుచు ముత్తైదువు గనే పరమపదించెను. త్యాగరాజును 1847లో తన 88 వ యేట స్వర్గస్థుడాయెను. పలువురీయన వద్ద సంగీత విద్యాభ్యాస మొనర్చిరి. ఈయన శిష్యులలో వీణకుప్పయర్ - మానంబుబావడి వెంకటసుబ్బయ్యగారలు ముఖ్యులు.

3. శ్యామశాస్త్రి

వీరిది తంజావూరుజిల్లా తిరువూరు జన్మస్థానము. 1763 - 1827 ప్రాంతములోని వారు తండ్రి విశ్వనాథ అయ్యర్. తల్లిపేరు తెలియదు. సుబ్రహ్మణ్యమును పేరు పెట్టు కొన్నను శ్యామ కృష్ణయ్య అని పిలచు కొనెడివారు. ఆ శ్యామ కృష్ణయ్య పేరే రానురాను శ్యామూగా మారి విద్వాంసు డైనతరి శ్యామశాస్త్రి అయినది. శ్యామ శాస్త్రి చిన్నతముననే సంస్కృతాంధ్రముల సభ్యునించెను. మేనమామ సంగీతమునకు గురువు. తన 18 వ యేట తలిదండ్రులతో తంజావూరునకు వచ్చెను. శ్యామశాస్త్రిని గురించి ఒక వింత కథగలదు. సంగీతస్వామితని యింటికివచ్చి సంగీత గ్రంథముల నిచ్చి యపూర్వ రాగతాళ క్రమములు సాంగముగ దెలిపి 'కుమారా ! శ్యామూ ! సంగీతమునం దపార పాండిత్య నిష్ణాతుడ వైతివి. నీకు గొప్ప భవిష్యత్తున్నది. ఇకనుంచి తంజావూరాస్థాన గాయకుడగు ఆది అప్పయ్యగారి సంగీతము వినుచుండుము. దాన మేలు కలిగెడినని బలికి చనియె. శ్యామశాస్త్రియు అటులనే గావించు చుండెను. అప్పయ్య యీతని యందత్యంత గౌరవాదరములు కలిగియుండెను. ఈతని గుఱించి ఎన్నియో కథలు గలవు.

శ్యామశాస్త్రి దేవీ భక్తుడు. తత్కారణమున దేవీపరముగా మూడు పందల కృతులు రచించెను. అవి కదళీపాకముగా నుండును. ఇవి

సామాన్యుల కందుబాటులో నుండవు కావున ప్రచారములో లేవు. ఉన్న పెక్కురు శిష్యులకును వాటి నాతడు బోధించ లేదు. స్వర జతులను వర్ణములను కూడ రచించెను.

జ్యోతిషమందు ప్రజ్ఞగలవాడు. త్యాగరాజునకు పరమ మిత్రుడు శ్రీ విద్యాపరుడు. వీరికి పంజా శాస్త్రి, సుబ్బరాయ శాస్త్రి అనుయిద్దరు కుమారులు గలరు. శిష్యులు, సుబ్బరాయ శాస్త్రి, అలచూరు కృష్ణయ్య దాసరి మొదలగువారు.

ఈయన భార్య పతివ్రతా శిరోమణి. భర్తకన్న అయిదు దినములు ముందుగా పరమపదించెను. 1827 వ్యయసంవత్సర శుక్లదశమి తన 64 వ యేట స్వచ్ఛందమరణము నొందెను.

4. ముద్దుస్వామి దీక్షితారు

వేంకటమఖి సంతతిలో రామస్వామి దీక్షితులు అను నాయనకు జన్మించెను. 1775 - 1835 ప్రాంతమువాడు. సర్వవిద్యా పారంగతుడు. 'మణలి' లో చిదంబరయోగి దత్తనముచేసి అచ్చటి నుండి కాశీకి వెళ్ళి అయిదువత్సరము లుండెను. కర్నాటక హిందూస్థానీ సంగీతము లందు ప్రజ్ఞను గణించెను. కాశీ నుంచి తిరిగి వచ్చునపుడు తిరుత్తణిలో సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామీతని నోటిలో కలకండముక్క వేసినట్లు కథగలదు.

అప్పటి నుండి గురుగుహ ముద్రతో కృతులు వ్రాయు చుండెను. నవగ్రహకృతులు - నవార్ణవ కృతులు - పంచలింగస్తల కృతులు (ప్రథి వ్యాపస్తేజోవాయు రాకాశములను, కంజీవరము, తిరువానైక్కావల్, తిరువన్నామలై - కాళహస్తి - చిదంబరములకు పోల్చి వ్రాసినవి) వ్రాయుటయేగాక అపూర్వరాగములలో తానవర్ణములు, రాగమాలికలు లక్షణగీతములు కూడా వ్రాసెను. మొత్తము వీరు వ్రాసినవి 300 కృతులు. అవి సంస్కృత భూయిష్టములు. నారికేళ పాకముగా నుండును. వీరి కృతులను వీరితమ్ములు చినసామి బాల సామి దీక్షితులు మధురలో గానము చేసి మెప్పుపొందిరి. ముద్దుస్వామి దీక్షితారు

నకు చాలమంది శిష్యులు గలరు. అందరిలో ముఖ్యులు తిరుక్కడయార్ భారతి, తేవూరు సుబ్రహ్మణ్యయ్య, తిరువాలూర్ కమలం, అమ్మాణి మొదలగు వారు.

1835 లో ఒక రాకుమారుని వివాహమునకు ఎట్టయపురము వెళ్ళి అచటనే కొంతకాలమునకు తుల కృష్ణ చతుర్దశినాడు దివంగతుడయ్యెను.

5. ఆరుణా చలకవిరాయర్

నల్లతంబిపిళ్ళై-వల్లియమ్మ పుణ్యదంపతుల కుమారుడు, తంజావూరు జిల్లా 'తిల్లైయాది' గ్రామనివాసి 1711 - 1778 ప్రాంతమువాడు. సంగీతవిద్యాద్రష్ట. ద్రావిడభాషలో పంచలక్షణములను తెలిసినదిట్ట. కలబరామాయణము ఆర్థోపపత్తులతో ప్రసంగించుట యందతి చతురుడు. రామనాటకమును అరవములో కీర్తనలుగ్రహింప ముద్దుకృష్ణమొదలియారు సభలో రామస్వామి దీక్షితులు మొదలగు పండితుల సమక్షమున వినిపించి కనకాభిషేకము పొంది కీర్తిగాంచెను. ఆ నాటకమును విరివిగా ప్రచారము గావించెను.

శిర్గాజీస్థలపురాణం, శిర్గాజీకొవై, హనుమార్ పిళ్ళైతమీజ్, అశోముఖినాటకం మున్నగునవి రచించిరి. వీరికి ఇరువదిమంది శిష్యులుండిరి.

6. గోపాలకృష్ణ భారతి.

1811-1881 ప్రాంతమువారు, తంజావూరుజిల్లా “నారీమనం” గ్రామస్థుడు. తండ్రిరామస్వామిభారతి, తాతకోదండ రామయ్యర్. ఇద్దరును గొప్పవైణికులు. ఈయన యోగ, వేద విద్యల నభ్యసించెను. అజన్మబ్రహ్మచారి. సంగీతవిద్యచే గడించిన ధనము దానధర్మములకై వినియోగించెను.

ఈయన రచనలు ‘జ్ఞానబింధు’ — జ్ఞానకుమ్మి. అయర్ పాగై నయనార్, తిరునీలకాంతనయనార్, కరైకాల్ అమ్మయార్ చరిత్రములు అను సంగీత నాటకములను గోపాలకృష్ణ అంకితముతో వ్రాసెను. మరియు “నందనార్” చరిత్రములు నాటకముగ వ్రాసి ప్రదర్శింపించెను. స్లోల్ల అంకరమ్, నందిచిందు ఇత్యాది సంగీత లక్షణములను పునరుద్ధరించెను. 1881 సంవత్సరంలో మహాశివరాత్రినాడు పరమపదించెను.

ఓం

శ్రీరస్తు

సంగీత ప్రథమ బోధిని

1. సంగీతోత్పత్తి

శ్లో॥ ఓంకారంచ పరబ్రహ్మ యావదోంకార సంభవః ।
అకారోకారమాకార ఏతే సంగీత సంభవాః॥

శ్లో॥ అకారో విష్ణురూపంచ ఉకారో బ్రహ్మరూపకం॥
మకారో భర్గరూపంచ సర్వ మోంకారరూపకం॥

తా॥ ఓంకారము పరబ్రహ్మ స్వరూపము. ఆ ఓంకారమునందే యావత్తు జగము పుట్టెను. అందులో అకార, ఉకార, మకారము లనే మూడక్షరములవలన సంగీతము పుట్టెనని భావము ♦ అందు అకారము విష్ణు స్వరూపమనియు, ఉకారము బ్రహ్మ స్వరూపమనియు, మకారము రుద్రస్వరూపమనియు, ఈ త్రిమూర్తుల స్వరూపమే ఓంకారమని యర్థము

2. సంగీత విభాగము

శ్లో॥ మార్గ దేశి విభాగేన సంగీతం ద్వివిధం మతమ్
ద్రుహిణేన యదుద్దిష్టం యదుక్తం భరతేనచ॥

శ్లో॥ తత్తద్దేశీయయా రీత్యా యత్యాల్లోకానురంజనమ్
దేశేదేశేశు సంగీతం తద్దేశీ త్యభిధీయతే॥

తా॥ సంగీతము మార్గమని, దేశి యని రెండువిధములు. అందు 'మార్గము' అనగా ఈశ్వర ప్రణీతమైన భరతముషిచే ప్రకటింపబడిన సంగీతము. 'దేశి'

అనగా, ఆయా దేశ సంబంధమగు రీతిచే, ఆయా దేశపు జనులను రంజించు సంగీతము.

3. సంగీత శబ్దార్థము

శ్లో॥ గీతవాదిత్య నృత్యానాం త్రయం సంగీతముచ్యతే ।

తా॥ గీత, వాద్య నృత్యముల చేరికయే సంగీత మనంబడును.

రాగ స్వరశ్చ తాళశ్చ త్రిభిః సంగీత ముచ్యతే॥

తా॥ రాగము, స్వరము, తాళము లనే మూటి చేరికయు సంగీత మనంబడును.

4. నాదోత్పత్తి

శ్లో॥ ఆత్మావివక్షమాణోయం మనః ప్రేరయ తేమనః ।

నాభిస్థనహ్నిమాహంతి నప్రేరయతిమారుతమ్॥

శ్లో॥ బ్రహ్మగ్రంధిస్థితోనాదః క్రమా దూర్వపథేచరన్

నాభిహృత్కంఠమూర్ధాస్యే ష్వావిర్భవతి సద్భవనిః

నాదేతిసూక్ష్మశ్చ పుష్టోఽపుష్టశ్చ కృత్రిమః

ఇతిపంచాభిధాం దత్తే పంచస్థానస్థితా క్రమాత్ ॥

తా॥ తనచేత విచారింపబడిన యీ యాత్మ మనస్సును ఉద్బోధించును. ఆ మనసు నాభియందున్న అగ్నినికొట్టును. ఆ యగ్ని వాయువును ప్రేరేపించును అత్మ, మనస్సు, అగ్ని, వాయువు, ఈ నాలుగున్ను కారణములై నాదమును బుట్టించును. బ్రహ్మగ్రంధియందున్న ఆ నాదము ఊర్ధ్వముఖముగా సంచరించుచు, క్రమముగా నాభి, హృదయము, కంఠము, మూర్ధము, ఆస్యము వీటియందు పుట్టుచున్నది. ♦ ఈనాదము నాభియందు అతి సూక్ష్మముగను, హృదయ మందు సూక్ష్మముగను, కంఠమునందు పూర్ణముగను, శిరమునందు అపూర్ణముగను, ఆస్యమందు కృత్రిమముగను పుట్టుచున్నది.

5. నాదలక్షణము

శ్లో॥ ననాదేన వినాగీతం ననాదేన వినాస్వరః

ననాదేన వినారాగ స్తస్మాన్నాదాత్మకం త్రయమ్॥

శ్లో॥ గీతంనాదాత్మకం వాద్యం నాదం వ్యక్తం ప్రశస్యతే ।

తద్వ్యయాను గతం నృత్యం నాదాధీన మతస్త్రయమ్ ॥

శ్లో॥ నాదేన వ్యజ్యతే వర్ణః పదంవర్ణా త్వదా ద్వచః ।
వచసో వ్యవహారోయం నాదాధీన మతోజగత్ ॥

శ్లో॥ నాదోపాసనయా దేవా బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరాః ।
భవంశ్చపాసితా నూనం తస్మాదేతే తదాత్మకాః ॥

తా॥ గీతము, స్వరము, రాగము ఈ మూడున్న నాదమును విడచియుండవు గాన ఇవి నాదాత్మకంబు ✱ గీతము నాదాత్మకము, వాద్యము నాదముయొక్క వివరణచే ప్రకాశింపబడుచున్నది. సృత్యము గీతవాద్యముల ననుసరించి యున్నది కాన, నీమూడును నాదాధీనము ✱ నాదమువలన అక్షరమును, అక్షరముచే పదమును, పదముచే వాక్యమును, వాక్యముచే లోకవ్యవహారమును, అగుటవలన వీటితోకూడిన యావజ్జగత్తు నాదాధీనము. అట్టి నాదము నుపాసించుటచే బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు ముగ్గురున్న ఉపాసింపబడిన వారగుచున్నారు కాన, ఈ త్రిమూర్తులున్నా నాదాత్మకులు.

6. నాదశబ్దార్థము

శ్లో॥ సకారం ప్రాణనామానం దకార మనలం విదుః
జాతః ప్రాణాగ్నిసంయోగా త్తేన నాదోభిధీయతే॥

తా॥ నాద మను రెండక్షరములలో, స అను యక్షరము ప్రాణ మని ప్రసిద్ధమై యుండును. ద అను యక్షరము అగ్నిరూపమని చెప్పబడినది. ఈ కారణము చేత ప్రాణాగ్నులయొక్క సంయోగమువలన నాద మను శబ్ద మయ్యెను.

7. నాద విభజన

శ్లో॥ ఆహతోనాహతశ్చేతి ద్వేధా నాదో నిగద్యతే
తత్రచానాహతం నాద మేకాగ్రస్యసమానసాః ॥

శ్లో॥ గురూపదిష్ట మార్గేణ మహంత్యః పర్యుపాసతే
దశరక్తి విహీనత్వా న్న మనోరంజకోన్మణాం ॥

శ్లో॥ తస్మాదాహతనాదస్య శృత్యాదిద్వారితో ఖలమ్
జ్ఞేయం వితన్వతే లోక రంజనమ్ భవభంజనమ్॥

తా॥ నాదము ఆహతము, అనాహతము అని రెండువిధములు. అందులో అనాహతనాదము నిశ్చలమనస్సు గలవానికి సాధ్యము. ఈ అనాహత నాదమును గురువులచే నుపదేశింపఁబడిన మార్గముచేత ఋషులు పాపించుచున్నారు. అదియును రక్తిలేకపోవుటచే జనులకు మనస్సంతోషము గలుగదు కాన ఆహతనాదమును శృత్యాది ముఖముగా తెలిసికొనినయడల జనులకు ఆనందమును, పావనాశనమును సంపూర్ణముగా చేయుచున్నది.

8. నాదవ్యవహారము

శ్లో॥ వ్యవహారే త్వసౌ త్రేధా హృదిమంద్రోభిధీయతే
కంఠే మధ్యో మూర్ధ్ని తారో ద్విగుణశ్చోత్తరోత్తరమ్॥

తా॥ ఈ నాదము హృదయమునందున్నప్పుడు మంద్రమనియు, కంఠమందున్నప్పుడు మధ్య మనియు, మూర్ధ్నమందున్నప్పుడు తార మనియు చెప్పఁబడును. హృదయ కంఠమూర్ధ్నములను మూడుస్థానములందు నేయే ప్రమాణముగా నుండునో అనాదము ఒకదానికంటె నొకటి ఎక్కువగలదై యుండును. కనుక వీనికి మంద్ర మధ్య తారములని పేరు కలిగియున్నది.

9. శ్రుతిలక్షణము

శ్లో॥ ప్రథమశ్రవణాచ్ఛబ్ద శ్రూయతే హ్రస్వమాత్రకః
సాశ్రుతి స్సం పరిజ్ఞేయో స్వరావయవలక్షణా॥

శ్లో॥ శ్రుతిభ్యశ్చస్వరా ష్షడ్జ ఋషభ గాంధార మధ్యమాః
పంచమో ధైవతశ్చాథ నిషాద ఇతి సప్తథే॥

శ్లో॥ శ్రుతిభ్యస్యుః స్వరాస్సర్వే స్వరేభ్యోగ్రామసంభవః
గ్రామేభ్యోజాతయో జాతాః జాతిభ్యోరాగసంభవః॥

తా॥ శ్రుతియనగా శ్రవణమువల్ల ముందుగా నే శబ్దము వినబడుచున్నదో అది షడ్జమము మొదలగు స్వరావయవలక్షణముగల హ్రస్వమాత్రక శబ్దవిశేషము శ్రుతియనఁబడును ‡ అట్టి శ్రుతులవలన షడ్జమము, రిషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము, ధైవతము, నిషాధములను సప్తస్వరములు కలిగెను. ఈ సప్తస్వరములవలన గ్రామములును, గ్రామములవలన జాతులును జాతులవలన రాగములును బుట్టుచున్నవి.

10. శుద్ధవికృత స్వరలక్షణము

శ్లో॥ శుద్ధాశ్చ వికృతాశ్చేతి ప్రథమం ద్వివిధాస్వరా
నియత శ్రుతిసంపన్నాః స్వరాశ్శుద్ధా ఇతి స్మృతాః
శ్రుత్యుక్తృష్టాపకృష్టాస్తు వికృతాః ప్రతిపాదితాః॥

తా॥ స్వరములు శుద్ధములని, వికృతములని రెండు విధములు. శుద్ధములనగా, నియతములయిన శ్రుతులతో కూడుకొన్న స్వరములు - వికృతములనగా, నియతశ్రుతులకు హెచ్చుగాని తక్కువగాని అయిన సర్వములు.

11. స్వరశబ్దార్థము

శ్లో॥ స్వరోరంజయతి శ్రోత్రు చిత్తం స స్వర ఉచ్యతే॥
తా॥ స్వ, స్వకీయముగ రం, రంజించునదిగాన స్వరమని చెప్పబడును.

12. సప్తస్వరధ్వని దృష్టాంతములు

శ్లో॥ షడ్జం మయూరో వదతి గావస్తృషభ భాషిణః
అజావికంతు గాంధారం క్రౌంచః క్వణతి మధ్యమమ్॥
శ్లో॥ పుష్పసాధారణేకాతే పికః కూజతి పంచమమ్
దైవతం హేషతే వాజీ ని షాదం బృహతేగజః॥

తా॥ షడ్జస్వరమువలె నెమలి కూయును.
ఋషభ స్వరమువలె వృషభంబు ధ్వనించును.
గాంధార స్వరమువలె మేక శబ్దించును.
మధ్యమ స్వరమువలె క్రౌంచపక్షి పలుకును.
పంచమ స్వరమును వసంత ఋతువునందు కోకిల కూయును.
దైవత స్వరమువలె గుఱ్ఱము ధ్వనించును.
నిషాద స్వరమువలె ఏనుగు ఘీంకరించును.

13. సప్తస్వరముల నామములు

శ్లో॥ షడ్జఋషభగాంధారం మధ్యమం పంచమస్తథా
దైవతం నిషాదశ్చైవ సప్తస్వరవిధీయతే॥

తా॥ ఈ సప్తస్వరములకు షడ్జమము, ఋషభము, గాంధారము, మధ్యమము, పంచమము, దైవతము, నిషాదము అనియోగిక నామములు. వీటికి బ్రతిగా

నుచ్చారణ సౌకర్యార్థ, సంజ్ఞలు స, రి, గ, మ, ప, ధ, ని, అను ఏడువర్ణములు ఏడుస్వరములుగా నేర్పరచబడినవి. ఈ సప్తస్వరంబులకు, ప్రకృతియని, వికృతియని రెండు నామములు. వానిలో షడ్జ స్వరమును, పంచమ స్వరమును నెప్పటికిఁ బ్రకృతిగానే చెప్పఁబడినది. తక్కిన రి, గ, మ, ధ, ని అను అయిదు స్వరములును, ప్రకృతి వికృతి భేదంబులు గల్గియుండుటచే పై జెప్పిన సప్తస్వరములును పదియాఱు భేదంబులగు చున్నవి. వాని పేళ్ళిక్రింద వ్రాయఁబడి యున్నవి.

స్వరముల ప్రకృతి వికృతి భేదములు

	ప్రకృతి	వికృతి	వికృతి
స	షడ్జమము	లేదు	లేదు
రి	శుద్ధఋషభము	చతుశ్శ్రుతిఋషభము	షట్శ్రుతి ఋషభము
గ	శుద్ధగాంధారము	సాధారణగాంధారము	అంతర గాంధారము
మ	శుద్ధమధ్యమము	ప్రతిమధ్యమము	లేదు
ప	పంచమము	లేదు	లేదు
ద	శుద్ధధైవతము	చతుశ్శ్రుతి ధైవతము	షట్శ్రుతి ధైవతము
ని	శుద్ధనిషాదము	కైశిక నిషాదము	కాకలి నిషాదము

ఈ ప్రకృతి వికృతిచే కలిగిన పదియాఱు స్వరములను ఆరోహణావరోహణ గతిగా మూర్చనయై అనేక మూర్చనలచేత, అనంతా వైరాగః యని అసంఖ్యేయములుగా అనేక రాగములను కల్పించుచున్నవి. ఈ స్వరములు ఒకదానికంటె నొకటి హెచ్చుచు బోయెనేని ఆరోహణమనియు, తగ్గుచు వచ్చెనేని అవరోహణమనియుఁ జెప్పఁబడును. వీటియందు షడ్జమపంచమములను ఆధారముగా శ్రుతి గూర్చుకొని జంత్ర గాత్రములయందు వాడుకొనవలయును.

14. స్థాయి ప్రకరణము

అనుభవమందు చతుశ్శ్రుతి ఋషభమును, శుద్ధగాంధారమును, ఒక స్థానము నందే పుట్టుచున్నవి. ఈ ప్రకారము షట్శ్రుతి ఋషభమునకు, సాధారణ గాంధారమనియు చతుశ్శ్రుతి ధైవతమునకు శుద్ధనిషాదమనియు, షట్శ్రుతి ధైవతమునకు

కైశిక నిషాదమనియు, ఒకధ్వనికే రెండేసి నామములు వాడుకయందున్నవి. కాన ప్రకృతి వికృతిచే గలిగిన స్వరస్థానములు పండ్రెండున్ను, నామములు పది యాఱున్ను కలిగి యున్నవి. వాటి వివర మీక్రింద వ్రాయబడుచున్నవి.

ఉదాహరణము

గోమములు.
సాధారణములు.

షడ్జమము.	స		1
శుద్ధ ఋషభము.	రి		2
చతుశ్రుతి ఋషభము.	రి	ఈ రెంటికీ	3
శుద్ధ గాంధారము.	గ	ధ్వని ఒకటే	
షట్పుత్రి ఋషభము.	రి	ఈ రెంటికీ	4
సాధారణ గాంధారము.	గ	ధ్వని ఒకటే	
అంతర గాంధారము.	గ		5
శుద్ధ మధ్యమము.	మ		6
ప్రతి మధ్యమము.	మ		7
పంచమము.	ప		8
శుద్ధ ధైవతము.	ధ		9
చతుశ్రుతి ధైవతము.	ధ	ఈ రెంటికీ	10
శుద్ధ నిషాదము.	ని	ధ్వని ఒకటే.	
షట్పుత్రి ధైవతము.	ధ	ఈ రెంటికీ	11
కైశిక నిషాదము.	ని	ధ్వని ఒకటే.	
కాకలి నిషాదము.	ని		12
షడ్జమము.	స		„

గోమములు.
సాధారణములు.

ఇట్లు యీవైచేప్పిన షడ్జమము మొదలు ఆరోహణగతిగా మరల షడ్జమము నందుట ఒక స్థాయి యనంబడును. అది మంద్రము, మధ్యము, తారము అని త్రివిధము. వీటి యన్నిటిలో మంద్రస్థాయి తక్కువ యయినది. మధ్యమ స్థాయి మంద్రతారములకు మధ్యనుండునది. తారస్థాయి ఈ రెంటికంటె హెచ్చైనది.

15. ఉదాహరణము

మంద్రస్థాయి	మధ్యస్థాయి	తారస్థాయి
స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని	స రి గ మ ప ధ ని
.		

ఇందు నక్షత్రసంజ్ఞగల గుఱుతులు, స్వరములకుఁ గ్రింద నుండెనేని మంద్రస్థాయియనియు, స్వరములకు పైనుండెనేని తారస్థాయియనియు, సంజ్ఞలేకుండెనేని మధ్యస్థాయియనియు. నూహించునది. మరియు ఈ నక్షత్రము గుఱుతులవలన స్వరాలంకార గీతపదవర్ణకృతులు మొదలగు పాటలయొక్క స్వరములు యీ స్థాయియందు ఉంటున్నవని తెలిసికొనవచ్చును.

16. దశవిధగమకములు

శ్లో॥ ఆరోహణమవరోహంచ ధాలుస్ఫురిత కంపితాః

ఆహతః ప్రత్యాహతశ్చ త్రిపుశ్చాందోళమూర్ఛనాః॥

1	ఆరోహణము	సరిగమ పధనిస
2	అవరోహణము	సనిధప మగరిస
3	ధాలు	సప, సమ, సగ, సరి, సస
4	స్ఫురితము	ససరిరి గగమమ
5	కంపితము	పాపపపప, ఒక్కస్థానమునందు నిలిచి
6	ఆహతము	సరి రిగ గమ [తంత్రీ నల్లార్చుట
7	ప్రత్యాహతము	సని నిద ధప
8	త్రిపుచ్చము	ససస, రిరిరి, గగగ, మమమ
9	ఆందోళము	సరిసపాప, రిగరిమామ
10	మూర్ఛన	సరిగమపధని, రిగమపధనిస

17. సప్తతాళములు

శ్లో॥ ధ్రువోమవ్యూరూపకశ్చ ఝంపా త్రిపుట ఏఃచ

ఆటతా శేక తాశేశ్చ సప్తతాళాః ప్రకీర్తితాః॥

సంగీత ప్రథమ బోధిని

తా॥ ధ్రువతాళము, మర్తతాళము, రూపకతాళము, జంపెతాళము, త్రిపుట తాళము, అటతాళము, ఏకతాళము. అని తాళములు ఏడు.

18 సప్తతాళముల అంగలక్షణం

శ్లో॥ లఘుచద్రుతద్విలఘుచ ధ్రువతాళాంగమేవచా॥
 ,, లఘుద్రుతలఘుశ్చైవ మర్తతాళే ఇతిస్మృతః॥
 ,, ద్రుతమేకం లఘుర్యేకో రూపకస్య ప్రకీర్తితః॥
 ,, లఘుచాను ద్రుతంచైవ ద్రుతోఽర్ఘుంపేతి కీర్తితః॥
 ,, లఘుద్రుతద్రుతశ్చైవ త్రిపుటతాళాంగమేవచా॥ 100
 ,, లఘుద్వంద్వం ద్రుతద్వంద్వం అటతాళాంగమేవచా॥ 1100
 ,, ఏకతాళే లఘుస్మృతః॥ 1

తా॥ ధ్రువతాళమునకు, ఒక ద్రుతము మూడు లఘువులును, మర్తతాళమునకు రెండు లఘువులు ఒక ద్రుతమును, రూపకతాళమునకు ఒక ద్రుతము ఒక లఘువును, జంపెతాళమునకు లఘువు అనుద్రుతము ద్రుతమును, త్రిపుట తాళమునకు ఒక లఘువు రెండు ద్రుతములును, అటతాళమునకు రెండు లఘువులు రెండు ద్రుతములును, ఏకతాళమునకు ఒక లఘువును, ఈ తీరున భరతాచార్యులు మొదలగువారివలన నియమించబడినవి.

19. సప్తతాళములకు ఘాతలు

ఘాత అనగా చేతితో కొట్టెడి దెబ్బకు పేరు

శ్లో॥ ధ్రువతాళే చతుర్థాతే మర్తకాయాం త్రయోమతః
 రూపకేతుచ ఝంపాయాం త్రయం త్రిపుట యత్రయం
 అటతాళేతు చత్వారో ఏకతాళేతు ధక్కరః॥

తా॥ ధ్రువతాళమునకు ఘాతలు నాలుగును, మర్తతాళమునకు ఘాతలు మూడును రూపకతాళమునకు ఘాతలు రెండును, ఝంపెతాళమునకు ఘాతలు మూడును, త్రిపుటతాళమునకు ఘాతలు నాలుగును, అటతాళమునకు ఘాతలు మూడును, ఏకతాళమునకు ఘాత ఒకటియు, ఉండునని ఇటుల భరతాచార్యుల వలన జెప్పబడెను. మరియు. పాటలు మొదలగునవి పాడుటయందు తాళమును దురితముగా వేయవలసినపుడు ఆయా తాళములను ఘాతలచేతనే వేయబడును. ఇదియునుగాక, కంచు మొదలగు లోహతాళములతో వాయించునపుడు ఆయా తాళములను ఘాతలవల్లనే వేయబడును.

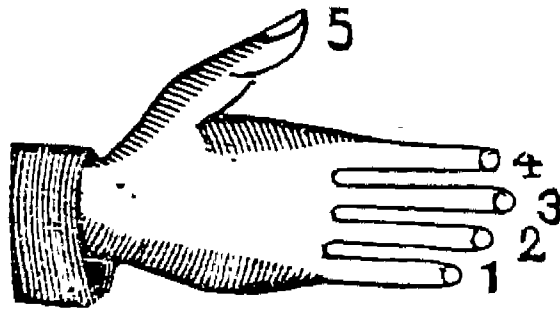
20. తాళములయొక్క షడంగములు

21. తాళమునకుఁగల జాతులు

షడంగముల పేర్లు	అంగ సంఖ్యలు.	అక్షర కాలము
అనుద్రుతము	౦	1
ద్రుతము	౦	2
లఘువు	1	4
గురువు	S	8
ప్లుతము	1 s	12
కాకపాదము	+	16

ఐదుజాతుల పేర్లు	అక్షరములు
చతురశ్రజాతి	4
త్రిశ్రజాతి	3
మిశ్రజాతి	7
ఖండజాతి	5
సంక్లిష్టజాతి	9

ఈ షడంగములలో అనుద్రుతము, ద్రుతము, లఘువు అనే ఈ మూడంగములు మాత్రము పై నుదహరించిన సప్తతాళములయందు నుపయుక్తములై యున్నవి. తక్కినవి నూటొక్క తాళములయందు ప్రయోగింపబడియున్నవి. మఱియు ఏతాళములకైనను, అనుద్రుతము ఒక అక్షరమును, ద్రుతము రెండక్షరములును, లఘువు నాలుగక్షరములను గలిగియుండును. ఇందులో లఘువుమాత్రము జాతి భేద మగుచున్నది. లఘువును జాతిభేదముగా వేయుటకు చేతివేళ్ళయొక్క పేళ్ళను దెలిసియుండవలయునుగాన, వాటి పేర్లుక్రింద వ్రాయబడుచున్నవి.

1—ఈ అంగెగలది, కనిష్ఠకాయనే చిటికిన వేలు.

2—ఈ అంగెగలది, అనామికమను వ్రేలు.

3—ఈ అంగెగలది, మధ్యమవ్రేలు.

4—ఈ అంగెగలది, తర్జని వ్రేలు.

5—ఈ అంగెగలది, అంగుష్ఠమనే వ్రేలు.

ఈ ఐదువేళ్ళయందు చతురశ్ర, త్రిశ్ర, మిశ్ర, ఖండ, సంక్లిష్టములనే ఐదు జాతుల లఘువులను, వేసెడి క్రమ మెటువలెనంటే:—

చతురశ్రజాతిలఘువు వేయవలసినపుడు, తొలుత ఘాతయు, తరువాత చిటికిన వ్రేలును, అటువలెనే అనామిక, మధ్యమవ్రేలువఱకు నాలుగడు రములు వేయుట చతురశ్రజాతి లఘు వనంబడును.

తిశ్రజాతిలఘువు వేయునపుడు, ఘాతమొదలుకొని అనామికమను వ్రేలువఱకు మూడడు రములు నడుపుట తిశ్రజాతి లఘువనంబడును.

మిశ్రజాతిలఘువు వేయునపుడు, ఘాతమొదలుకొని అంగుష్ఠమువఱకు బోయి మఱల చిటికినవ్రేలువఱకు ఏడు అడురములు వేయుట మిశ్ర జాతి లఘు వనంబడును.

ఖండజాతిలఘువు వేయునపుడు, ఘాతమొదలు తర్జనీవ్రేలువఱకు ఐదడురములు వేయుట ఖండజాతి లఘు వనంబడును.

సంకీర్ణజాతి లఘువు ఘాతమొదలు అంగుష్ఠమనే వ్రేలువఱకు బోయి, మరల చిటి కెన, అనామిక, మధ్యమ వ్రేలు వఱకు తొమ్మిదడురములు క్రమముగా వేయుట సంకీర్ణజాతి లఘువనంబడును.

ఇందువల్లనే సప్తతాళములు ఐదుజాతులచే ముప్పదిఐదు తాళములగు చున్నవి. వాటి వివర మీక్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

ముప్పదియైదు తాళముల విమర్శ పథకము

సంఖ్య	సప్త తాళముల పేర్లు	తాళ అంగ సంఖ్యలు	తిశ్రజాతి		చతురశ్ర జాతి		ఖండజాతి		మిశ్రజాతి		సంకీర్ణజాతి	
			తాళములు	సంఖ్య	తాళములు	సంఖ్య	తాళములు	సంఖ్య	తాళములు	సంఖ్య	తాళములు	సంఖ్య
1	ధృవ	1011	మణి	11	శ్రీకర	14	ప్రమాణ	17	పూర్ణ	23	భువన	29
2	మత్య	101	సార	8	సమ	10	ఉదయ	12	ఉదీర్ణ	16	తావ	20
3	రూపక	01	చక్ర	5	వత్తి	6	రాజ	7	కుల	9	బిందు	11
4	ఝంపె	100	కదంబ	6	మధుర	7	చణ	8	సుర	10	కద	12
5	త్రిపుట	100	శంఖ	7	ఆది	8	దుష్కర	9	లీల	11	భోగ	13
6	ఆట	1100	గుప్త	10	లేఖ	12	విదళ	14	లోక	18	ధీర	22
7	ఏక	1	సుధ	3	మాన	4	రత	5	తాగ	7	వసు	9

22. గ్రహప్రాణ లక్షణము

శ్లో॥ అతీతా నాగతశ్చైవ సమశ్చ విషమోపిచ

గ్రహశ్చతుర్విధా ప్రోక్తా తత్త్వరూపం నిరూప్యతే॥

తా॥ అతీతము, అనాగతము, సమము, విషమము అని గ్రహములు నాలుగు విధములు.

గ్రహముల వివరణము

శ్లో॥ గీతాతీతేత్వతీతస్యా త్తాళాతీతే త్వ నాగతః
గీతాయా తాళసంయుక్తో సమగ్రహ మితీరితమ్॥

ఆద్యంతర యోరనియమో విషమశ్చ ప్రకీర్తితః
మాత్రాధిక్యంచ తస్యేవ క్వచిత్కేచిత్ప్రచక్షతే॥

తా॥ గీతము నడిచినపిమ్మట తాళము నడచుట అతీతమనంబడును. తాళము నడిచినపిదప గీతము నడుచుట అనాగత మనంబడును. తాళగీతములు సమముగా నడుచుట సమమనంబడును. ఈమూడు విధములుగాక నడచునది విషమ గ్రహ మనంబడును. మఱియు, గీతాదులకన్నను తాళమాత్రలు రెండుగాని, మూడుగాని, నాలుగుగాని, అతీతమైతే అది అతీతగ్రహమనియు, ఇన్నిమాత్రలే అనాగతమైతే అది అనాగత గ్రహమనియు, సదరు ప్రకారము 5, 6, 7, 8 మాత్రలు గీతముకంటె అతీతమైనను అనాగతమైనను అది విషమ గ్రహమనంబడును. ఇటుల రంగరాజ లొల్ల భట్టులు మొదలైన భారతభాష్య వ్యాఖ్యాతలు నిర్ణయించినారు.

23. లయప్రాణ లక్షణము

శ్లో॥ తాళాంతరాళవర్తీయః కాలోసౌ లయనామకః
ద్రుతమధ్యవిశంబాశ్చ భవేయస్త్రివిధా లయాః
ద్రుతోమద్యో విశంబశ్చ ద్రుతశ్శ్రేఘ్నతమోమతః
ద్విగుణాద్విగుణో జ్ఞేయో తస్మాన్మధ్య విశంబితౌ॥

తా॥ తాళమునడుమ నడిచెడికాలము లయ యనంబడును. అది ద్రుతము, మధ్యము విశంబము; అని త్రివిధములు. అందు మిక్కిలి శీఘ్రమయిన ద్రుతము. దానిని ఇనుమడింప మధ్యము. దానిని ఇనుమడింప విశంబిత మగును. ద్రుతలయ అనగా పాడుటకు నెంతత్వరగా తాళమువేసికొని పాడనగునో అట్లు తాళమువేసికొని పాడుట. మధ్యలయ అనగా, ధృతలయకు రెట్టింపువిశంబము చేయుట. విశంబము అనగా, ఆమధ్యలయకంటె రెట్టింపు విశంబముచేయుట. మఱియు, (గీతతాళాదీనా మేకత్రవిరామాలయః) అనియు, “శ్రుతిర్మాతా వితాలయః” అనియు, జెప్పియుండుటచేత లయ, ముఖ్యప్రాణమని నెఱుంగునది.

24. రాగస్థానముల విమర్శ

ఈ గ్రంథమందుండు స్వరాలంకార గీతములకుగల రాగములయొక్క మేళములనుసహా వాటిపైనే ఉదహరింపబడియున్నవి. ఆయా రాగస్థానములను దెలియుటకై ఈ క్రింద వ్రాయబడియున్న గుఱుతులనుబట్టి తెలిసికొనవలయును.

- శు — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, శుద్ధమనియు
 చ — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, చతుశ్రుతియనియు
 ష — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, షట్శ్రుతియనియు
 సా — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, సాధారణ గాంధారమనియు
 అం — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, అంతర గాంధారమనియు
 ప్ర — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, ప్రతిమధ్యమనియు
 కై — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, కైశిక నిషాదమనియు
 కా — అని వ్రాసియుండు గుఱుతు, కాకలి నిషాదమనియు నూహించవలెను.

ఉదాహరణము

మాయామాళవగౌళ రాగము

నెం. 1	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
	,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	ఇది అవరోహణము

నెం. 2 మాయామాళవగౌళ — స, శురి, అంగ, శుమ, ప, శుధ, కాని.

ఇట్లు పై నుదహరించిన ప్రకారము రాగములయొక్క ఆయాస్థానములను దెలియుటకై 1టా నెంబరు పద్ధతిగాను, 2డో నెంబరు పద్ధతిగాను, స్వరములకు క్రిందనుగాని, ప్రక్కనుగాని, ఏయే అక్షరములు గుఱుతులుగా వ్రాసియుండునో ఆ స్వరములను ఆయా స్థానములని యెఱుంగవలెను.

మఱియు పై నుదహరించిన 1, 2, నెంబర్లుగల మాయామాళవగౌళ రాగము యొక్క స్వరస్థానము లెవ్వియనగా, షడ్జమము, శుద్ధరిషభము, అంతరగాంధారము, పంచమము. శుద్ధదైవతము కాకలి నిషాదము అనునవి ఇట్లే ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములు నివి ఇవి యని గ్రహించవలయును.

25. శ్రుతిజేయు పద్ధతి

జంత్రగాత్రాదులయందు సంగీతము నభ్యసించువారలు ముఖ్యముగా శ్రుతిని జేసి కొనేవిధమును దెలిసియుండవలెను. సంగీతమునకు మూలాధారమయినది.

శ్రుతి. అట్టి శ్రుతిని దెలిసియుండుట, సంగీత మవలంబించే ప్రతి మనుజునకును, నావశ్యకము. తంబునందుగాని ఫిడెల్ యందుగాని శ్రుతిని జేయునప్పుడు తొలుత పద్ధతంత్రాని హేచ్చించి, పీటవద్దనుండి బిరడాలకు సమీపమున నుండే మెట్టువద్దకు ఒకదారమును పై జెప్పిన మెట్టువద్దనుండి కొలిచి, ఆ దారమును మూడుభాగములుచేసి, అందులో ఒకభాగమగు దారమును పై జెప్పిన మెట్టువద్ద నుండి కొలిచి, ఆ కొలతల చివర దేనితోనైనను గుఱుతుజేసి ఆ గుఱుతుమీద మన వ్రేలుఉంచి మీటి నట్టయిన, అది పంచమ స్వరము పలుకును. ఆ నాచములో రెండవతంత్రాని జేర్చినయెడల శ్రుతియౌను. ఆ శ్రుతుని సా, పా, యని యూహించి పాడుకొనవలెను.

ఇట్టి అపూర్వమైన ఈ సులభమార్గము విద్యార్థుల కత్యంతోపయుక్తము.

26. ఫిడెల్ వాద్యప్రకరణము

1. ఫిడెలు, వీణ మొదలగు జంత్రవాద్యముల నభ్యసించువారును, గాత్రముల యందు నభ్యసించువారును, ఈ గ్రంథమందుండు స్వరావళి మొదటినుండి గీతముల వఱకు సాధకముచేయు విధ మెటువలెననగా, ఫిడెలునందు ప్రథమకాలముగా స్వరములు వాయింపవలసినపుడు, విశంబముగా నొక్కొక కమానుగీతకు ఒక్కొకస్వరము పలికేలాగునను, ఆ యొక్క కమానులోని రెండవకాలమున రెండేసి స్వరములు పలికే లాగునను మూడవకాలమున కమాను ఒకటికి నాలుగేసి స్వరముల చొప్పునను, నాల్గవకాలమున కమాను ఒకటికే ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను, ఇవ్విధంబున స్వరావళి, జంట, అలంకారములు, గీతములు మొదలగు నవి ఫిడెలునందు సాధకము చేయవలయును.

2. గాత్రములయందు స్వరావళి మొదలగు సాధకము చేయవలసినపుడు, చేతితోవేసెడు తాళాక్షరమునకు, ప్రథమకాలమున వ్రేలికి ఒక స్వరము చొప్పునను, రెండవకాలమున వ్రేలికి రెండేసి స్వరముల చొప్పునను, మూడవకాలమున వ్రేలికి నాలుగేసి స్వరముల చొప్పునను, నాల్గవకాలమున వ్రేలికి ఎనిమిదేసి స్వరముల చొప్పునను తాళమునకు సరిపఱచుకొని గాత్రములయందు సాధకము చేయవలయును. మఱియును, ఫిడెలు వాయించువారికి కమానుయొక్క నడకచేతనే తాళగతిని దెలియుటకు హేతువగుచున్నది. వీణ మొదలగు నఖవాద్యములవారికి మీటుయొక్క నడకయే తాళగతిని దెలుపును. గాత్రపాటకులకు చేతియొక్క నడక వలననే తాళగతి దెలియుచున్నది.

ఈ పై జెప్పిన పద్ధతులప్రకారము స్వరావళి మొదలగునవి అనులోమ, విలోమ క్రమమున సాధకము జేసినయెడల తాళముయొక్క కాలప్రమాణము దృఢపడుటకు హేతువగుచున్నది.

27. అనులోమ విలోమక్రమము

అనులోమమనగా— ఫిడెలునందు ప్రథమ కాలముగా కమాను వేయుచు అ కమానులోనే క్రమముగా 1-2-3-4 కాలములవఱకు స్వరములను పలికించునది, అనులోమ మనంబడును.

విలోమ మనగా— స్వరములను ప్రథమకాలముగా నడుపుచు, కమానుచేత 1-2 3-4 కాలములుగా వాయించునది విలోమ మనంబడును.

మఱియు, గాత్రమునందు నభ్యసించువారలు చేతిలో ప్రథమకాలముగా తాళమువేయుచు నోటితో 1-2-3-4 కాలములు స్వరముపాడుట అనులోమ మనంబడును. స్వరములను ప్రథమకాలముగా పాడుచు, చేతితోవేసెడి తాళాక్షరములను 1-2-3-4 కాలములు నడిపించునది విలోమమనంబడును. ఇట్లు స్వరములన్నిటి యందును, అనులోమ విలోమక్రమమున సాధకము చేయవలయును.

28. వీణెవాద్యప్రకరణము

వీణెకు సప్తతంత్రులుగలవు. అందు 1 అనుమందరము, 2 మందరము, 3 మందర పంచమము, 4 షడ్జమము, యీ నాల్గున్నా పైనవేయు తంత్రులు. ప్రక్కన శృతికి, తాళమున కుపయుక్తముగ మూడుతంత్రు లమర్చియుండును. 1 షడ్జమము 2 పంచమము, 3 తారము కలవు. వాయించునప్పుడు కుడిచేతితో మీటుచూ దాని కమర్చియున్న 24 మెట్లనగా రెండు స్థాయలు, దానిలో స్వరములను యెడమచేతి యొక్క వ్రేళ్ళతో మెట్టుమీద అదిమిపెట్టి ఆయా స్వరములను, పలికించవలయును. షడ్జమము నాల్గవతీగెయై యున్నది. ఆ తీగెయే మధ్యమ స్థాయికి ప్రారంభషడ్జమము. అందువల్ల మీటినయెడల అషడ్జమమే పల్కును. (స శుద్ధరిషభము, మేరువుగాక మొదటిమెట్టు శుద్ధరిషభము పల్కును. నాల్గవ మెట్టు అంతరగాంధారము. అయిదవమెట్టు శుద్ధమధ్యమము. యెడమమెట్టు పంచమము, యెనిమిదవమెట్టు శుద్ధదైవతము, పదకొండవమెట్టు కాకలినిషాదము, పండ్రెండవమెట్టు తారషడ్జమము నుపయోగించిన యెడల మనకు సంగీతమునకు ప్రారంభించు మాయామాళవగౌళ రాగ స్థానములగును. విశేషములన్ని గురుముఖత తెలుసుకొనవలయును.

29. గోటువాయిద్య ప్రకరణము

ఈ వాయిద్యము వీణె ననుసరించియే యన్నివిషయము లుండును, కాని వీణెకు వేయునట్టి మెట్లుండవు. వీణెమాదిరిగానే మీటుచు యెడమచేతిన యొక చిన్నకొయ్యముక్కను పట్టుకొని దానితోటి వై తంత్రులసూ దా యా స్వరముల ధ్వనులనుబట్టి వాయించవలయును.

30. పూటు వాయిద్య ప్రకరణము

ఇది వేణు (అనగా వెదురు) చేత తయారు చేయబడి సప్తరంధ్రములు వేసి దానియొక్క మొదటిలో యొక పెద్ద రంధ్రమునువేసి దానిలోనే గాలివదలుచు యీ యేడు రంధ్రములనే సగముమూత, పాతికమూత వ్రేళ్ళతో మూయుటవల్ల పడు నారు స్థానములు గల్గుచున్నవి. అనుభవవేద్యము.

శ్రీ రస్తు

రాగప్రకరణము

రాగశబ్దార్థము

శ్లో॥ యోయంధ్వని విశేషస్తు స్వరవర్ణ విభూషితః ।

రంజకోజన చిత్తానాం సరాగః కథితోబుధైః ॥

తా॥ రాగ మనగా, స్వరవర్ణములచే అలంకరింపబడి, జనుల చిత్తమును ఆనందింపజేయునట్టి ధ్వని విశేషము రాగ మనంబడును.

శ్లో॥ స్థాయారోహః వరోహేచ సంచారీత్యథ లక్షణమ్ ।

స్థిత్యాస్థిత్యా ప్రయోగ స్వాదేకైకస్య స్వరస్వయః ॥

శ్లో॥ స్థాయీ వర్ణస్పృశ్యజ్ఞేయః పరావస్వర్థనామకౌ ।

ఏతత్సమ్మిశ్రణాద్వర్ణ సంచారీ పరికీర్తితః ॥

తా॥ రాగము-స్థాయి, ఆరోహి, అనరోహి, సంచారి యని నాలుగువిధములు. అందు ఒక్కొక్క స్వరమును విశంబముగా నిలిపి నిలిపిపాడుట స్థాయి యనఁబడును. స్వరములు సరిగమపధనిస యని క్రమముగా హెచ్చుట ఆరోహి యనఁబడును. సనిధషమగరిస యని క్రమముగా తగ్గుట అనరోహి యనఁబడును. ఈ మూటియొక్క చేరిక సంచారి యనఁబడును.

శ్లో॥ షాడవౌడవ సంపూర్ణ భేదాద్రాగస్త్రిధామతః ।

బౌడవః పంచభిఃప్రోక్త స్వరైషడ్విస్తుషాడవః ।

సంపూర్ణ స్పృశ్యజ్ఞేయ ఏవంరాగ స్త్రిధామతః ॥

తా॥ రాగములు - పాడవము, ఔడవము, సంపూర్ణము అని మూడు విధములు. అందు ఔడవము ఐదు స్వరములును, పాడవము ఆఱు స్వరములును; సంపూర్ణము సప్త స్వరములును, కలిగియుండును.

ఉదాహరణము

ఆరోహణము

అవరోహణము

సంపూర్ణము ... స రి గ మ ప ధ ని స - స ని ధ ప మ గ రి స॥

పాడవము ... స రి గ మ ప ధ స - స ధ ప మ గ రి స ॥

ఔడవము ... స రి గ మ ప స - స ప మ గ రి స ॥

ఈ సంపూర్ణ పాడవ ఔడవములలో సంపూర్ణము ఒక్క భేదమును, పాడవము ఆఱు భేదములును, ఔడవము పదిహేను భేదములును గలిగి ఇరువదిరెండు భేదంబు లయ్యెను.

న్యాసాంశ గ్రహస్వర లక్షణము

శ్లో॥ గీతాదౌ స్థాపితోయస్తు సగ్రహస్వర ఉచ్యతే ।

న్యాసస్వరస్తు విజ్ఞేయో యస్తగీత సమాపకః ।

బహుళోయః ప్రయోగేషు సోయమంశ స్వరోమతః ॥

తా॥ రాగము నారంభించు నపుడేమి, మధ్య మధ్య సంగతి నారంభించు నపుడేమి, ఆ స్వరములోనే నిలువబడినది, గ్రహస్వర లేక ఎట్లు యనంబడును. ఒక్కొక్క రాగమును ఆలాపించునపుడు సంగతి విన్యాసముయొక్క చివరస్వరము మీద నిలుపుట న్యాస స్వర మనంబడును. ఆయా రాగములలో సంగతివేసి పాడు నప్పుడు ప్రయోగములందు విస్తారమై మాటిమాటికి ఉపయోగింపబడి రక్తియిచ్చు నట్టి స్వరము అంశ స్వర మనంబడును. ఇట్లు ఆయా రాగములయొక్క రూప మేర్పడుటకు న్యాసాంశ గ్రహస్వరములు ఈ యీ రాగములకు నివి యివి యని ప్రాచీనులు కొన్ని రాగములకు నిర్ణయించి యున్నారు.

వందనశ్లోకము

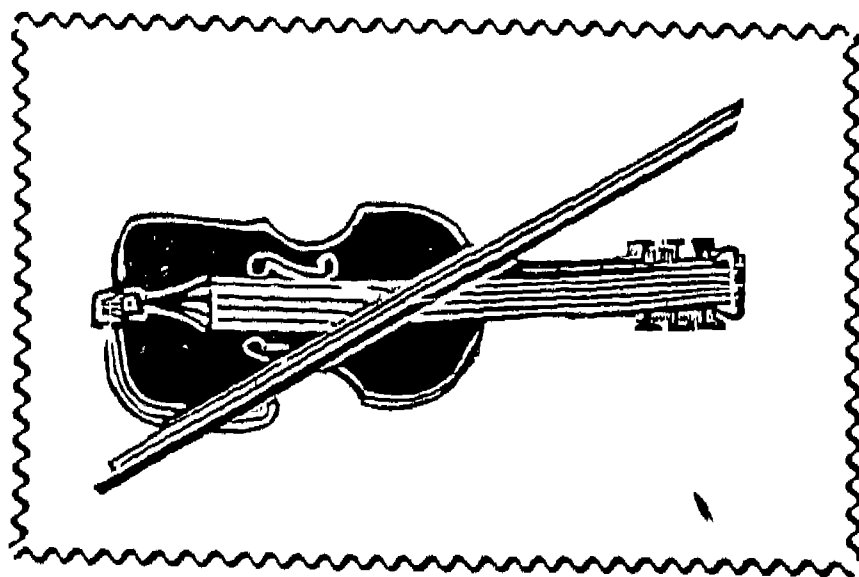
శ్లో॥ చైతన్యం సర్వభూతానాం నిర్వృతిర్జగదాత్మనామ్ ।

నాదబ్రహ్మ తదానంద మద్వితీయ ముపాస్మహే ॥

సంగీతము నాధప్రధానంబై జంత్ర గాంత్రములయందు స్వర విన్యాసముచే నవ్యక్త మధురమై, శిశుపశు పణ్యాదులకును బారవశ్య దాయకంబై ఐహిక ముష్మిక సుఖదాయకంబునై యొప్పుచుండు శాస్త్రము. అట్టి సంగీత శాస్త్రమును యభ్యసించువారలు తొలుత శ్రుతి గూర్చుకొని పిమ్మట సరిగమపదనిస సనిధసమగరిస అను నీ స్వరములను ఆరోహణ అవరోహణ గతిగా, ఆదితాళము వేసికొని, కాలము దెలిసి హెచ్చు తక్కువలు గానీయక తాళమునకు సరిపరచుకొని, ముందర విశంబముగా ప్రథమ కాలము, పిమ్మట ద్వితీయ కాలమును అనంతరము తృతీయ కాలమును, తదనంతరము చతుర్థ కాలమును క్రమముగా ఆ రాగముయొక్క స్వరస్థానములను గుఱు తెఱిగి సాధకము చేయవలెను.

మఱియును, ఆదితాళము ఒక్క లఘువును, రెండు ద్రుతములును గలది. దీనికి అంగసంజ్ఞ 100 ఇందు నిలుపుగీటు గల గుఱుతు లఘు వనియు, రెండుసున్నాలు రెండు ద్రుతము లనియు నెఱుంగవలెను. ఈ ఆదితాళముయొక్క లఘుద్రుతము లను వేసెడి క్రమ మెటువలె నంటే, తొలుత లఘువును, పిమ్మట రెండు ద్రుతము లను వేయవలెను. లఘువు అనగా, ఘాత మొదలు వ్రేలువఱకు నాలుగక్షరములు వేయునది.

ద్రుత మనగా, దెబ్బ ఉసివేయుట. అందు ఉసి యనగా, దెబ్బవేసిన ఛేతికి కుడివైపుకు విసరుట ఇట్లే రెండవ ద్రుతమున్ను వేయవలెను. దీని వివర పీక్రింద వ్రాయబడుచున్నది.

1. రాగ స్వ రావ రు స లు

- అ. సరిగమపధనిస
- ఆ. సనిధపమగరిస

15 వ. మేళకర్త రాగము

స-శురి-అంగ-శుమ-ప శుధ-కాని

మాయామాళవగౌళ రాగము - ఆదితాళము 8 అక్షరములు

I ఇది లఘువు				O ఇది ద్రుతము		U ఇది ద్రుతము	
భాష	చిటికనవ్రేలు	అనామికవ్రేలు	మధ్యవ్రేలు	దెబ్బ	ఉసి	దెబ్బ	ఉసి
12	రి		ప్రథమ	కాలము	ధ	ని	12
12	ని		ప	ప	గ	రి	12
12	గ	మ	రెండవ	కాలము	ధ	మ	రి
			ని	స	ప		
			మూడవ	కాలము	ప	ని	స
స రి గ మ	ప	ధ	మ	స రి గ మ	ప	ని	స
	ని	ప	నాల్గవ	కాలము	ప	ని	స
సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస

ఇట్లు ఈ క్రింద వ్రాసియుండు స్వరముల ఆన్నిటియందును, పెట్టెప్పిన 1, 2, 3, 4 కాలముల పదాన్ని సాధకము చేయు

వలయును.

	I 4 అ. దె-వ్రే1-2-3	O 2 అ. దె-ఉ	O 2 అ. దె-ఉ	I 4 అ. దె-వ్రే1-2-3	O 2 అ. దె-ఉ	O 2 అ. దె-ఉ
2	స రి గ మ సం ని ధ ప	స రి సం ని	గ మ ధ ప	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప ధ మ గ	ని స రి స
3	స రి గ మ సం ని ధ ప	స రి సం ని	స రి సం ని	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప ధ మ గ	ని స రి స
4	స రి గ మ సం ని ధ ప	పా పా	స రి సం ని	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప ధ మ గ	ని స రి స
5	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప మ మ ప	గ రి ధ ని	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప ధ మ గ	ని స రి స
6	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప మ మ ప	ధ ప గ మ	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప ధ మ గ	ని స రి స
7	స రి గ మ సం ని ధ ప	స మ స ప	గ రి ధ ని	స రి గ మ సం ని ధ ప	ప ధ మ గ	ని స రి స
8	స రి గ మ గ మ ప ధ	పా ని ధ	గ మ ప మ	పా , , గ మ ప గ	పా మ గ	, , రి స
9	పా ని ధ గ మ ప ధ	పా ని ధ	ధ ప ప మ	ధ ప మ గ మ ప గ	పా మ గ	పా రి స
10	స రి గ మ పా పా పా పా సం ని ధ ప	ప ధ ధ ప మ గ మ గ	ని స ధ ని మ ప రి స	రి పా ధా ధా పా పా సం ని ధ ప	ని ధ ప మ గ రి మ గ	ని స ప ధ గ మ రి స

2. హెచ్చ స్థాయి వరుసలు

ధీర శంకరాభరణ రాగము - ఆదితాళము 8 ఆ.

29 వ మేళకర్త రాగము

ఆరో. సరిగమపధనిస్స

స-చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

ఆవ. సనిధపమగరిస

	4 ఆ. దె-వె1-2-3	2 ఆ. దె-ఉ	2 ఆ. దె-ఉ	4 ఆ. దె-వె1-2-3	2 ఆ. దె-ఉ	2 ఆ. దె-ఉ
1	స రి గ ప ధ ని స రి	ప ధ స ని	ని ప ధ ప	శ్చ స ని ధ ప	శ్చ ప గ	రి స
2	స రి గ ప ధ ని స రి ధ ని స రి	ప ధ స ప ధ స ని ప ధ	ని ప ధ రి స ధ ప స ప	శ్చ స రి స స ని ధ ప	శ్చ ధ ప ప గ	రి స
3	స రి గ ప ధ ని స రి ధ ని స రి ధ ని స రి	ప ధ స గ ప ధ స ప ని ప ధ స ని ప ధ	ని ప ధ ప ని ప ధ రి స ప ధ ప ని ప	శ్చ స రి స స ని ధ ప స ని ధ ప	శ్చ ధ ప ధ ప గ	రి స
4	స రి గ ప ధ ని స రి ధ ని స రి ధ ని స రి ధ ని స రి	ప ధ స గ ప ధ స గ ప ధ స ప ని ప ధ స ని ప ధ	ని ప ధ గ ప ని ప ధ ప ని ప ధ ప ని ప ధ ప ని ప	శ్చ స రి స స ని ధ ప స ని ధ ప స ని ధ ప	శ్చ ధ ప ధ ప గ ధ ప గ	రి స
5	స రి గ ప ధ ని స రి ధ ని స రి ధ ని స రి ధ ని స రి ధ ని స రి	ప ధ స గ ప ధ స గ ప ధ స ప ని ప ధ స ని ప ధ	ని ప ధ ప ని ప ధ ప ని ప ధ ప ని ప ధ ప ని ప	శ్చ స రి స స ని ధ ప స ని ధ ప స ని ధ ప స ని ధ ప	శ్చ ధ ప ధ ప గ ధ ప గ ధ ప గ	రి స

3. తగు స్థాయి వరుసలు

మాయామాళవగౌళ రాగము - ఆదితాళము 8 అ.

15 వ. మేళకర్త రాగము

ఆరో. సరిగమపధనిస

స-శురి-అంగ-శుమ-పశుధ-కొని

అవ. సనిధపమగరిస

	4 అ దె-వే1-2-3	2 అ దె-ఉ	2 అ దె-ఉ	4 అ దె-వే1-2-3	2 అ దె-ఉ	2 అ దె-ఉ
1	స ని ధ ప గ రి స ని	మ గ స రి	రి స గ మ	శ్చ , , స రి గ మ	శ్చ ప ద	, , ని స
2	స ని ధ ప గ రి స ని గ రి స ని	మ గ స స స రి	రి స ని స గ మ	శ్చ , , స ని స రి స రి గ మ	శ్చ గ మ ప ద	, , ప మ ని స
3	స ని ధ ప గ రి స ని గ రి స ని గ రి స ని	మ గ ధ ని స స స రి	రి స స ని ని స గ మ	శ్చ , , స ని స రి స ని స రి స రి గ మ	శ్చ గ మ గ మ ప ద	, , ప మ ప మ ని స
4	స ని ధ ప గ రి స ని గ రి స ని గ రి స ని గ రి స ని	మ గ ధ ప ధ ని స స స రి	రి స ధ ని స ని ని స గ మ	శ్చ , , స ని స రి స ని స రి స ని స రి స రి గ మ	శ్చ గ మ గ మ గ మ ప ధ	, , ప మ ప మ ప మ ని స
5	స ని ధ ప స ని ధ ని రి గ మ గ మ ప ప ద	మ గ ని స రి గ ప మ	రి స రి స గ మ గ రి	శ్చ , , స ని స రి ప మ గ మ స రి గ మ	శ్చ గ రి మ ప ప ద	, , స రి ధ ప ని స
6	స ని ధ ప స ని శ్చ రి గ మ గ మా ప ద	మ గ ని స రి ప మ	రి స రి స గ మ గ రి	శ్చ , , స ని స రి ప మ గ స రి గ మ	శ్చ గ రి మ ప ప ద	, , శ్చ ధ ప ని స

4. జంట వరుసలు

మాయామాళవగౌళ రాగము - ఆదితాళము 8 అ.

15 వ మేళకర్త రాగము

ఆరో. సరిగమపధనిస

స-శురి-అంగ-శుమ-ప-శుధ-కొని.

అవ. సనిధపమగరిస

	4 అ. దె-వే1-2-3	2 అ. దె-ఉ	2 అ. దె-ఉ	4 అ. దె-వే1-2-3	2 అ. దె-ఉ	2 అ. దె-ఉ
1	స స రి రి	గ గ	మ మ	ప ప ద ధ	ని ని	స స
	సం స ని ని	ద ధ	ప ప	మ మ గ గ	రి రి	స స
2	స స రి రి	గ గ	మ మ	రి రి గ గ	మ మ	ప ప
	గ గ మ మ	ప ప	ద ధ	మ మ ప ప	ద ధ	ని ని
	ప ప ద ధ	ని ని	సం స	సం స ని ని	ద ధ	ప ప
	ని ని ద ధ	ప ప	మ మ	ద ధ ప ప	మ మ	గ గ
	ప ప మ మ	గ గ	రి రి	మ మ గ గ	రి రి	స స
3	స స రి రి	గ గ	రి రి	స స రి రి	గ గ	మ మ
	రి రి గ గ	మ మ	గ గ	రి రి గ గ	మ మ	ప ప
	గ గ మ మ	ప ప	మ మ	గ గ మ మ	ప ప	ద ధ
	మ మ ప ప	ద ధ	ప ప	మ మ ప ప	ద ధ	ని ని
	ప ప ద ధ	ని ని	ద ధ	ప ప ద ధ	ని ని	సం స
	సం స ని ని	ద ధ	ని ని	సం స ని ని	ద ధ	ప ప
	ని ని ద ధ	ప ప	ద ధ	ని ని ద ధ	ప ప	మ మ
	ద ధ ప ప	మ మ	ప ప	ద ధ ప ప	మ మ	గ గ
	ప ప మ మ	గ గ	మ మ	ప ప మ మ	గ గ	రి రి
	మ మ గ గ	రి రి	గ గ	మ మ గ గ	రి రి	స స
4	స రి రి గ	స రి	రి గ	స స రి రి	గ గ	మ మ
	రి గ గ మ	రి గ	గ మ	రి రి గ గ	మ మ	ప ప
	గ మ మ ప	గ మ	మ ప	గ గ మ మ	ప ప	ద ధ
	మ ప ప ధ	మ ప	ప ధ	మ మ ప ప	ద ధ	ని ని
	ప ప ద ధ ని	ప ద	ధ ని	ప ప ద ధ	ని ని	సం స
	సం ని ని ధ	స ని	ని ధ	సం స ని ని	ద ధ	ప ప
	ని ద ధ ప	ని ద	ధ ప	ని ని ద ధ	ప ప	మ మ
	ధ ప ప మ	ధ ప	ప మ	ద ధ ప ప	మ మ	గ గ
	ప మ మ గ	ప మ	మ గ	ప ప మ మ	గ గ	రి రి
	మ గ గ రి	మ గ	గ రి	మ మ గ రి	రి రి	స స

5. దాటు వరుసలు

మాయామాతృవగౌళ రాగము - ఆదితాళము 8 అ.

15 వ మేళకర్త రాగము

ఆరో. సరిగమపధనిశ

స-శుక-ఆంగ-శుమ-ప-శుధ-కాని

అవ. శనిధపమగరిస

	4 అ చె-వే1-2-3	2 అ చె-ఉ	2 అ చె-ఉ	4 అ చె-వే1-2-3	2 అ చె-ఉ	2 అ చె-ఉ
1	స రి స గ రి గ రి మ గ మ గ ప మ ప మ ధ ప ద ప ని స ని స ధ ని ధ ని ప ద ప ధ మ ప మ ప గ మ గ మ రి	రి గ గ మ మ ప ప ధ ద ని ని ధ ధ ప ప మ మ గ గ రి	మ గ ప మ ద ప ని ధ స ని ప ధ మ ప గ మ రి గ స రి	స గ రి గ రి మ గ మ గ ప మ ప మ ద ప ధ ప ని ద ని స ద ని ధ ని ప ధ ప ద మ ప మ ప గ మ గ మ రి గ రి	స రి రి గ గ మ మ ప ప ధ స ని స ని ని ధ ధ ప ప మ మ గ ప మ మ గ	గ మ మ ప ప ధ ద ని ని స ధ ప ప మ మ గ గ రి రి స
2	స గ స రి రి మ రి గ గ ప గ మ మ ద మ ప ప ని ప ధ స ద స ని ని ప ని ధ ద మ ధ ప ప గ ప మ మ రి మ గ	గ రి మ గ ప మ ద ప ని ధ ని ధ ద ని ప ధ మ ప గ మ రి గ రి గ	మ గ ప మ ద ప ని ధ స ని ప ధ మ ప గ మ రి గ స రి	స మ గ రి ప గ మ గ ద మ ప మ ని ప ధ ప స ద ని స ప ని ధ ని మ ద ప ద గ ప మ ప రి మ గ మ స గ రి	స రి రి గ గ మ మ ప ప ధ ప ధ స ని ని ధ ధ ప ప మ మ గ ప మ మ గ	గ మ మ ప ప ధ ధ ని ని స ధ ప ప మ మ గ గ రి రి స

35. అ ల ా కౌ ర ము లు

1. మాయామాళవగౌళ రాగము 15 మే.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
,,	శు	అం	శు	,,	శు	కా	,,	ఆవరోహణము

చతురశ్రజాతి ధృవతాళము - 14 అక్షరములు

(శ్రీకరతాళము)

1.

I 4 అ	O 2 అ	I 4 అ	I 4 అ
దె - వ్రే 1-2- 3	దె-ఉసి	దె-వ్రే 1-2 - 3	దె-వ్రే 1- 2-3
స - రి -గ-మ	గ- రి	స- రి -గ -రి	స- రి - గ-మ
రి - గ -మ-ప	మ గ	రి- గ -మ -గ	రి- గ - మ-ప
గ మ ప ధ	ప మ	గ మ ప మ	గ మ ప ధ
మ ప ధ ని	ధ ప	మ ప ధ ప	మ ప ధ ని
ప ధ ని స	ని ధ	ప ధ ని ధ	ప ధ ని స
స ని ధ ప	ధ ని	స ని ధ ని	స ని ధ ప
ని ధ ప మ	ప ధ	ని ధ ప ధ	ని ధ ప మ
ధ ప మ గ	మ ప	ధ ప మ ప	ధ ప మ గ
ప మ గ రి	గ మ	ప మ గ మ	ప మ గ రి
మ గ రి స	రి గ	మ గ రి గ	మ గ రి స

త్రిశ్రజాతి ధ్రువతాళము - 11 అక్షరములు
(మణితాళము)

I	O	I	I
స రి గ	రి స	స రి గ	రి గ మ
రి గ మ	గ రి	రి గ మ	గ మ ప
గ మ ప	మ గ	గ మ ప	మ ప ధ
మ ప ధ	ప మ	మ ప ధ	ప ధ ని
ప ధ ని	ధ ప	ప ధ ని	ధ ని స
స ని ధ	ని స	స ని ధ	ని ధ ప
ని ధ ప	ధ ని	ని ధ ప	ధ ప మ
ధ ప మ	ప ధ	ధ ప మ	ప మ గ
ప మ గ	మ ప	ప మ గ	మ గ రి
మ గ రి	గ మ	మ గ రి	గ రి స

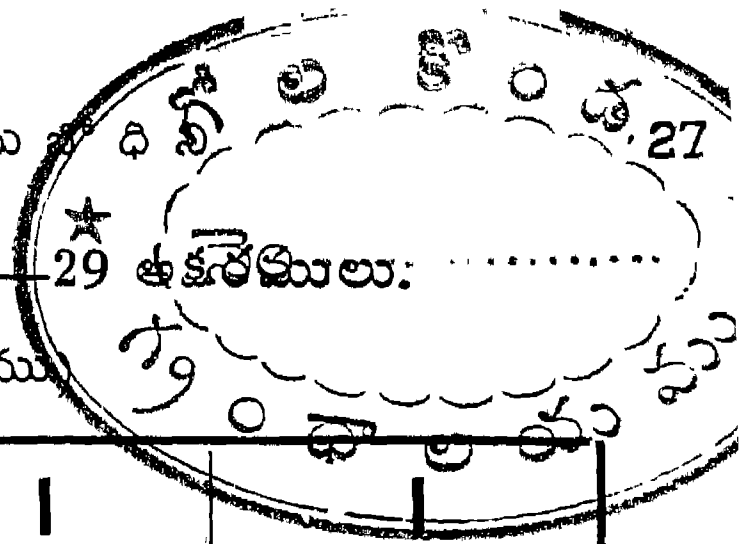
మిశ్రజాతి ధ్రువతాళము—23 అక్షరములు.
(పూర్ణతాళము)

I	O	I	I
సరిగమపధని	ధ ప	సరిగమపధప	సరిగమపధని
రిగమపధనిస	ని ధ	రిగమపధనిధ	రిగమపధనిస
సనిధపమగరి	గ మ	సనిధపమగమ	సనిధపమగరి
నిధపమగరిస	రి గ	నిధపమగరిగ	నిధపమగరిస

ఖండజాతి ధ్రువతాళము—17 అక్షరములు.
(ప్రమాణతాళము)

I	O	I	I
సరిగమప	మ గ	సరిగమగ	సరిగమప
రిగమపధ	ప మ	రిగమపమ	రిగమపధ
గమపధని	ధ ప	గమపధప	గమపధని
మపధనిస	ని ధ	మపధనిధ	మపధనిస
సనిధపమ	ప ధ	సనిధపధ	సనిధపమ
నిధపమగ	మ ప	నిధపమప	నిధపమగ
ధపమగరి	గ మ	ధపమగమ	ధపమగరి
పమగరిస	రి గ	పమగరిగ	పమగరిస

సంగీత ప్రథమ శాధన

స్వంక్తిర్ణజాతి ధ్రువతాళము—29 ఉత్తరములు:

(భువనతాళము)

5.

I	O	I	
సారీగమపధని	ధ ప	సారీగమపధప	సారీగమపధని
రీగామపధనిస	ని ధ	రీగామపధనిధ	రీగామపధనిస
సానీధపమగరి	గ మ	సానీధపమగమ	సానీధపమగరి
నీధాపమగరిస	రి గ	నీధాపమగరిగ	నీధాపమగరిస

2. హనుమత్తోడిరాగము—8. మే.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స.
,,	శు	సా	శు	,,	శు	క్రై	,,	అవరోహణము.

చతుర్శ్రజాతి మర్యతాళము—10 అ.

(సమతాళము)

1.

I 4 అ	O 2 అ	I 4 అ
దె-వే1- 2-3	దె-ఉసి	దె-వే1-2- 3
స- రి - గ-రి	స - రి	స- రి- గ-మ
రి గ మ గ	రి గ	రి గ మ ప
గ మ ప మ	గ మ	గ మ ప ధ
మ ప ధ ప	మ ప	మ ప ధ ని
ప ధ ని ధ	ప ధ	ప ధ ని స
స ని ధ ని	స ని	స ని ధ ప
ని ధ ప ధ	ని ధ	ని ధ ప మ
ధ ప మ ప	ధ ప	ధ ప మ గ
ప మ గ మ	ప మ	ప మ గ రి
మ గ రి గ	మ గ	మ గ రి స

మిశ్రజాతి మర్మతాళము—8 ఆక్షరములు,

(సారతాళము)

2.

I	O	I
స రి గ	స రి	స రి గ
రి గ మ	రి గ	రి గ మ
గ మ ప	గ మ	గ మ ప
మ ప ధ	మ ప	మ ప ధ
ప ధ ని	ప ధ	ప ధ ని
ధ ని స	ధ ని	ధ ని స
స ని ధ	స ని	స ని ధ
ని ధ ప	ని ధ	ని ధ ప
ధ ప మ	ధ ప	ధ ప మ
ప మ గ	ప మ	ప మ గ
మ గ రి	మ గ	మ గ రి
గ రి స	గ రి	గ రి స

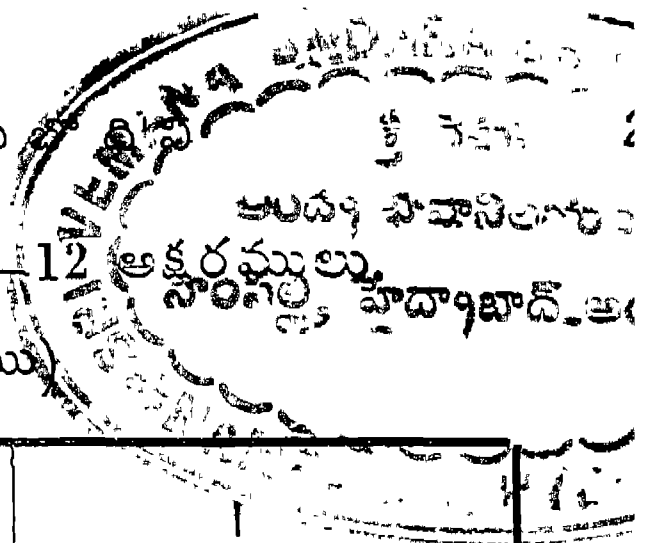
మిశ్రజాతి మర్మతాళము—16 ఆక్షరములు

(ఉదీర్ణతాళము)

3.

I	O	I
సరిగమపధప	మగ	సరిగమపధని
రిగమపధనిధ	పమ	రిగమపధనిస
సనిధపమగమ	పధ	సనిధపమగరి
నిధపమగరిగ	మప	నిధపమగరిస

సంకీర్త ప్రథమ
ఖండజాతి మర్మతాళము—12
(ఉదయతాళము)

4.

I	O	I
సరిగమ గ	సరి	సరిగమప
రిగమపమ	రిగ	రిగమపధ
గమపధప	గమ	గమపధని
మపధనిధ	మప	మపధనిస
సనిధపధ	సని	సనిధపమ
నిధపమప	నిధ	నిధపమగ
ధపమగమ	ధప	ధపమగరి
పమగరిగ	పమ	పమగరిస

సంకీర్తజాతి మర్మతాళము—20 అక్షరములు.
(రావతాళము)

5.

I	O	I
సారీగామపమ	గమ	సారీగామపధ
రీగామాపధప	మప	రీగామాపధని
గామాపాధనిధ	పధ	గామాపాధనిస
సానీధాపమప	ధప	సానీధాపమగ
నీధాపామగమ	పమ	నీధాపామగరి
ధాపామాగరిగ	మగ	ధాపామాగరిస

3. ధీరశంకరాభరణము — 29. మే.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సనిధపమగరిస.
,,	చ	అం.	శు	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతిరూపకం — 6 అ.
(ప్రతితాళము)

మిశ్రజాతిరూపకం — 9 అ
(కులతాళము)

1.

O	2 అ	I	4 అ
రె - ఉ	దె - వే	1-2- 3	
స రి	స- రి-	గ-మ	
రి గ	రి గ	మ ప	
గ మ	గ మ	ప ధ	
మ ప	మ ప	ధ ని	
ప ధ	ప ధ	ని స	
స ని	స ని	ధ ప	
ని ధ	ని ధ	ప మ	
ధ ప	ధ ప	మ గ	
ప మ	ప మ	గ రి	
మ గ	మ గ	రి స	

తిశ్రజాతిరూపకం — 5 అ.
(చక్రతాళము)

2.

O	I
స రి	సరిగ సరిగమ
రి గ	రిగమరిగమప
గ మ	గమపగమపధ
మ ప	మపధమపధని
ప ధ	పధనిపధనిస
స ని	సనిధసనిధప
ని ధ	నిధపనిధపమ
ధ ప	ధపమధపమగ
ప మ	పమగపమగరి
మ గ	మగరిమగరిస॥

ఖండజాతిరూపకం — 7 అ.
(రాజతాళము)

3.

O	I
స రి	స రి గ
రి గ	రి గ మ
గ మ	గ మ ప
మ ప	మ ప ధ
ప ధ	ప ధ ని
ధ ని	ధ ని స
స ని	స ని ధ
ని ధ	ని ధ ప
ధ ప	ధ ప మ
ప మ	ప మ గ
మ గ	మ గ రి
గ రి	గ రి స

4.

O	I
స రి	సరిగమప
రి గ	రిగమపధ
గ మ	గమపధని
మ ప	మపధనిస
స ని	సనిధపమ
ని ధ	నిధపమగ
ధ ప	ధపమగరి
ప మ	పమగరిస

సంకీర్ణజాతి రూపకము — 11 అక్షరములు
(బిందుతాళము)

5.	O	I
	సరి	సరిగమపరిగమప
	రిగ	రిగమపధగమపధ
	గమ	గమపధనిమపధని
	మప	మపధనిసపధనిస
	సని	సనిధపమనిధపమ
	నిధ	నిధపమగధపమగ
	ధప	ధపమగరిపమగరి
	పమ	పమగరిసమగరిస

4. మేచకళ్యాణి 65 మే.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	సనిధపమగరిస
,,	చ	అం	ప్ర	,,	చ	కా	,,	అవరోహణము

చతురశ్రజాతి జంపెతాళము — 7 అక్షరములు
(మధురతాళము)

1.	I	U	O
	సరిగరి	గ	భృ
	రిగమగ	మ	భృ
	గమపమ	ప	భృ
	మపధప	ధ	భృ
	పధనిధ	ని	భృ
	సనిధని	ధ	భృ
	నిధపధ	ప	భృ
	ధపమప	మ	భృ
	పమగమ	గ	భృ
	మగరిగ	రి	భృ

మిశ్రజాతి జంపెతాళము — 6 అక్షరములు

(కదంబతాళము)

2.	I	U	O
	స రి గ	రి	గా
	రి గ మ	గ	హ్మ
	గ మ ప	మ	ళా
	మ ప ధ	ప	ధా
	ప ధ ని	ధ	లా
	ధ ని స	ని	శా
	స ని ధ	ని	ధా
	ని ధ ప	ధ	ళా
	ధ ప మ	ప	హ్మ
	ప మ గ	మ	గా
	మ గ రి	గ	రి
	గ రి స	రి	సా॥

మిశ్రజాతి జంపెతాళము — 10 అక్షరములు

(సురతాళము)

3.	I	U	O
	7 అ	1 అ	2 అ
	చె-వే1-2 - 3 - 4 - 5 - 6	చె	చె-ఉసి
	స - రి - గ - స - రి - స - రి	గ	హ్మ
	రి గ మ - రి గ రి గ	మ	ళా
	గ మ ప - గ మ గ మ	ప	ధా
	మ ప ధ - మ ప మ ప	ధ	లా
	ప ధ ని - ప ధ ప ధ	ని	శా
	స ని ధ - స ని స ని	ధ	ధా
	ని ధ ప - ని ధ ని ధ	ప	ళా
	ధ ప మ - ధ ప ధ ప	మ	హ్మ
	ప మ గ - ప మ ప మ	గ	గా
	మ గ రి - మ గ మ గ	రి	రి

సంకీర్త ప్రథమబోధిని

ఖండజాతి జంపెతాళము—8 అక్షరములు
(చణతాళము)

	I	U	O
4.	స రి గ స రి రి గ మ రి గ గ మ ప గ మ మ ప ధ మ ప ప ధ ని ప ధ స ని ధ స ని ని ధ ప ని ధ ధ ప మ ధ ప ప మ గ ప మ మ గ రి మ గ	గ మ ప ధ ని ధ ప మ గ రి	హ ళ ధ న శ ళ భ గ రి శ॥

సంకీర్ణజాతి జంపెతాళము—12 అక్షరములు
(కదతాళము)

	I	U	O
5.	సా రీ గ మ స రి గ రీ గా మ ప రి గ మ గా మా ప ధ గ మ ప మా పా ధ ని మ ప ధ సా నీ ధ ప స ని ధ నీ ధా ప మ ని ధ ప ధా పా మ గ ధ ప మ పా మా గ రి ప మ గ	మ ప ధ ని ప మ గ రి	పా ధా న శ మా గ రి సా॥

5. నటభైరవి రాగము. 20. మే.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స
”	ఛ	భ	భ	”	చ	క్ర	”	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి త్రిపుటతాళము — 8 అక్షరములు (ఆదితాళము)

1.	I 4 ఆ	O 2 ఆ	O 2 ఆ
	స రి గ రి	స రి	గ మ
	రి గ మ గ	రి గ	మ ప
	గ మ ప మ	గ మ	ప ధ
	మ ప ధ ప	మ ప	ధ ని
	ప ధ ని ధ	ప ధ	ని స
	స ని ధ ని	స ని	ధ ప
	ని ధ ప ధ	ని ధ	ప మ
	ధ ప మ ప	ధ ప	మ గ
	ప మ గ మ	ప మ	గ రి
	మ గ రి గ	మ గ	రి స

త్రిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము — 7 అక్షరములు (శంఖతాళము)

2.	I ౪ ఆ	O 2 ఆ	O 2 ఆ
	దె-వే1-2	దె-ఉ	దె-ఉ
	స- రి -గ	స-రి	గ-మ
	రి గ మ	రి గ	మ ప
	గ మ ప	గ మ	ప ధ
	మ ప ధ	మ ప	ధ ని
	ప ధ ని	ప ధ	ని స
	స ని ధ	స ని	ధ ప
	ని ధ ప	ని ధ	ప మ
	ధ ప మ	ధ ప	మ గ
	ప మ గ	ప మ	గ రి
	మ గ రి	మ గ	రి స

సం గీత ప్రథమ బోధిని

మిశ్రజాతి త్రిపుటతాళము — 11 అక్షరములు.

(లీలతాళము)

3.

I	O	O
స రి గ మ ప మ గ	రి గ	మ ప
రి గ మ ప ధ ప మ	గ మ	ప ధ
గ మ ప ధ ని ధ ప	మ ప	ధ ని
మ ప ధ ని స ని ధ	ప ధ	ని స
స ని ధ ప మ ప ధ	ని ధ	ప మ
ని ధ ప మ గ మ ప	ధ ప	మ గ
ధ ప మ గ రి గ మ	ప మ	గ రి
ప మ గ రి స రి గ	మ గ	రి స॥

ఖండజాతి త్రిపుటతాళము — 9 అక్షరములు.

(దుష్కరతాళము)

4.

I	O	O
స రి గ మ ప	రి గ	మ ప
రి గ మ ప ధ	గ మ	ప ధ
గ మ ప ధ ని	మ ప	ధ ని
మ ప ధ ని స	ప ధ	ని స
స ని ధ ప మ	ని ధ	ప మ
ని ధ ప మ గ	ధ ప	మ గ
ధ ప మ గ రి	ప మ	గ రి
ప మ గ రి స	మ గ	రి స॥

సంకీర్ణజాతి త్రిపుటతాళము—13 అక్షరములు
(భోగతాళము)

	I	O	O
౧.	స రి గ మ ప మ గ రి స రి గ మ ప ధ ప మ గ రి గ మ ప ధ ని ధ ప మ గ మ ప ధ ని స ని ధ ప మ స ని ధ ప మ ప ధ ని స ని ధ ప మ గ మ ప ధ ని ధ ప మ గ రి గ మ ప ధ ప మ గ రి స రి గ మ ప	రి గ గ మ మ ప ప ధ ని ధ ధ ప ప మ మ గ	మ ప ప ధ ధ ని ని స ప మ మ గ గ రి రి స

6. హరికాంభోజిరాగము—28. మే

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స.
”	చ	అం	శు	”	చ	క్రై	”	అవరోహణము.

చతురశ్రజాతి అటతాళము—12 అక్షరములు.
(లేఖతాళము)

	I	I	O	O
1.	స రి గ మ రి గ మ ప గ మ ప ధ మ ప ధ ని స ని ధ ప ని ధ ప మ ధ ప మ గ ప మ గ రి	స రి గ మ రి గ మ ప గ మ ప ధ మ ప ధ ని స ని ధ ప ని ధ ప మ ధ ప మ గ ప మ గ రి	పా ధా ని పా మా గా రి పా	పా ధా ని పా మా గా రి పా॥

త్రిశ్రజాతి అటతాళము—10 అక్షరములు

(గుప్తతాళము)

2.

I	I	O	O
స రి గ	స రి గ	మా	మా
రి గ మ	రి గ మ	పా	పా
గ మ ప	గ మ ప	ధా	ధా
మ ప ధ	మ ప ధ	నా	నా
ప ధ ని	ప ధ ని	పా	పా
స ని ధ	స ని ధ	పా	పా
ని ధ ప	ని ధ ప	మా	మా
ధ ప మ	ధ ప మ	గా	గా
ప మ గ	ప మ గ	రి	రి
మ గ రి	మ గ రి	పా	పా॥

మిశ్రజాతి అటతాళము—18 అక్షరములు

(లోయతాళము)

3.

I	I	O	O
సరీగామప	సారిగామప	ధా	ధా
రిగామాపధ	రీగమా పధ	నా	నా
గమాపాధని	గామసాధని	పా	పా
సనీధాపమ	సానిధాపమ	గా	గా
నిధాపామగ	నీ ధపామగ	రి	రి
ధపామాగరి	ధాపమాగరి	పా	పా॥

ఖండజాతి అటతాళము—14 అక్షరములు.

(విదళతాళము)

	I 5 అ	I 5 అ	O 2 అ	O 2 అ
	దె-ప్రే1-2-3-4	దె-ప్రే1-2-3-4	దె-ఉ	దె-ఉ
4.	స- రీ - గా రి గా మా గ మా పా మ పా ధా ప ధా ని స నీ ధా ని ధా పా ధ పా మా ప మా గా మ గా రీ	సా- రి- గా రీ గ మా గా మ పా మా ప ధా పా ధ నీ సా ని ధా నీ ధ పా ధా ప మా పా మ గా మా గ రీ	మా పా ధా నీ సా పా మా గా రీ సా	మా పా ధా నీ సా పా మా గా రీ సా॥

సంకీర్ణజాతి అటతాళము—22 అక్షరములు.

(ధీరతాళము)

	I	I	O	O
5.	సరీగామాపధ రిగామాపాధని సనీధాపామగ నిధాపామాగరి	సారిగామాపధ రీగమాపాధని సానిధాపామగ నీధపామాగరి	నీ సా రీ సా	నీ సా రీ సా॥

7. చక్రవాకము. 16. మే.

స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	స ని ధ ప మ గ రి స.
,,	శు	అం	శు	,,	చ	క్రై	,,	అవరోహణము.

చ. వీకతాళము—4. అ.
(మానతాళము)

4 అ
దె-వే1-2-3
స- రి -గ-మ
రి - మ ప
గ మ ప ధ
మ ప ధ ని
ప ధ ని స
స ని ధ ప
ని ధ ప మ
ద ప మ గ
ప మ గ రి
మ గ రి స

తి. వీకతాళము—3. అ.
(సుధతాళము)

1
స రి గ
రి గ మ
గ మ ప
మ ప ధ
ప ధ ని
ధ ని స
స ని ధ
ని ధ ప
ధ ప మ
ప మ గ
మ గ రి
గ రి స

మి. వీకతాళము—7 అ.
(రాగతాళము)

1
సరిగమపధని
రిగమపధనిస
సనిధపమగరి
నిధపమగరిస

ఖం. వీకతాళము—5 అ.
(రతతాళము)

1
సరిగమప
రిగమపధ
గమపధని
మపధనిస
సనిధపమ
నిధపమగ
ధపమగరి
పమగరిస

సం. వీకతాళము—9 అ.
(వసుతాళము)

1
సరిగమపరిగమప
రిగమపధగమపధ
గమపధనిమపధని
మపధనిసపధనిస
సనిధపమనిధపమ
నిధపమగధపమగ
ధపమగరిపమగరి
పమగరిసమగరిస

ఇట్లు ఒక్కొక్క రాగమునకు ఏదేని అలంకారముల చొప్పున ఏడురాగములలో ముప్పదియైదు అలంకారములు సంపూర్ణముగా వ్రాయుటయ్యెను.

స్వరస్థానములయొక్క ప్రమాణములు

ఓ సంగీత విద్యార్థులారా !

ఈ గ్రంథము రాగస్వరావళి మొదలగునవి సాధకము చేయుటకు, ఆ రాగముయొక్క స్వరస్థానములను బాగుగ గుర్తెరిగిన ఉపాధ్యాయులవల్ల నేర్చుకొనవలయునని జెప్పియుంటిని. అట్టి ఉపాధ్యాయులు తటస్థించనియెడల మీ కోర్కె నిష్ఫలమేగదా? కాన, అట్టి కొరత నివారింపబూని, మీకై మీరే ఆయా రాగములయొక్క స్వరస్థానములను గుర్తెరిగి సాధకము జేసుకొనులాగున ఈ క్రిందివాటి ప్రమాణములను ఏర్పఱచియున్నాను.

అది యెట్లనగా;

ఈ గ్రంథములో 13-14 పేజీలలో జెప్పబడిన శ్రుతి కొలత ప్రకారము శ్రుతి జేసుకొని, పిమ్మట ఒక కాగితపు పేలికను కత్తిరించి, ఆ కాగితముచే ఫిడిలు మెట్టువద్దనుండి పీటవరకు కొలచి, ఆ కొలచిన కాగితమును మూడు భాగములుగ మడచి అందులో మూడవ భాగమగు కాగితమును తిరిగి ఎనిమిది భాగములుగ మడచి, మడతలు తెలియునట్లు పెన్సలుతోగాని, ఇంకుతోగాని, గుఱుతులు జేసికొని సదరు 8 భాగములుగ మడచిన కాగితములో, ఫిడిలు మెట్టువద్దనుండి ఒకటిన్నర భాగము శుద్ధరిషభమునకును, సదరు మెట్టువద్దనుండే మూడవభాగము చతుశ్రుతి రిషభము శుద్ధగాంధారమును ఈ రెంటికిని, నాల్గవభాగము షట్శ్రుతి రిషభము సాధారణ గాంధారమును ఈ రెంటికిని, ఐదవభాగము అంతర గాంధారమునకును ఆఱవభాగము శుద్ధమధ్యమమునకును, ఏడవ భాగము ప్రతి మధ్యమమునకును ఎనిమిదవభాగము పంచమమునకును, ఇవ్విధంబున ఫిడిలు పలకల మీద గుఱుతులు వేసికొనవలయును.

శ్రీ రస్తు సంగీత ప్రథమ బోధిని

పిళ్ళారి గీతములు

15 వ మే. మలహరిరాగము - రూపకతాళము. 6 అ. 0 ।

మాయామౌళపగౌళ రాగజన్యము - గణపతి గీతము

శు శు శు
ఆరొ. స రి మ ప ధ స

అం
అవ. స ధ ప మ గ రి స

దె - దె - ఉ ।

1. మప - ధస సరి । రి స - ధపమప । రిమ - ప ధ మ ప । ధ ప - మ గ రి స ।
 శ్రీఞ్ - గణనాధ । సింధు - ఉరవర్ణ । కరు - ణ సా గ ర । క రి - వ ద ఆ న ।
 సా - రిమ గ రి । స రి - గరిసా । రిమ - ప ధ మ ప । ధ ప - మ గ రి స ॥ సా
 లం - బొడ ధర । ల కు - మి క రా । అం - బ అ సు త । అ మ - ర వి ను త ॥ లం ॥
 మ ప - ధ స స రి । రి స - ధపమప । రిమ - ప ధ మ ప । ధ ప - మ గ రి స ॥ సా ॥
 సి ధ్ధ - చ ఆ రణ । గ ణ - సెఎవి త । సిద్ధి - వి నయ క । తె ఎ - న మొన మొ ॥ లం ॥
 మ ప - ధ స స రి । రి స - ధపమప । రిమ - ప ధ మ ప । ధ ప - మ గ రి స ॥ సా ॥
 స క - లవిద్యుత । ఆ ది - పు ఉ జిత । స అ - ర్వా డి త్త మ । తె ఎ - న మొన మొ ॥ లం ॥

మలహరిరాగము - రూపకము. 6 అ. - మహేశ్వర గీతము 0 ।

దె - దె - ఉ ।

2. ధ ప - మ గ రి స । రి మ - ప ధ మ ప । ధ రి - రి స ధ ప । ధ ప - మ గ రి స ।
 కుంద - గౌ ఉ ఉ ర । గౌ ఉ - రి ఇ వ ర । మం - దిరా అయ । మా అ - న మ కుట ।
 సా - రీ రీ । ధ ప - మ గ రి స । స రి - మా గ రి । స రి - గ రి సా ॥
 మం - దా రా । కు సు - మా అ క ర । మ క - రం దం । వా అ - సి తు వా ॥
 ధ ప - మ గ రి స । రి మ - ప ధ మ ప । ధ రి - రి స ధ ప । ధ ప - మ గ రి స ॥
 హేమ - కు ఉ ఉ ట । సిం - హా ఆ స న । వి రు - పా అ ఆ త్తు । క రు - ణా అ క ర ॥
 సా - రీ రీ । ధ ప - మ గ రి స । స రి - మా గ రి । స రి - గ రి సా ॥
 మం - దా రా । కు సు - మా అ క ర । మ క - రం దం । వా అ - సి తు వా ॥
 ధ ప - మ గ రి స । రి మ - ప ధ మ ప । ధ రి - రి స ధ ప । ధ ప - మ గ రి స ।
 చంద - మా అ అ మ । మం - దా అ కి ని । మం ది - రా అ అ య । మా అ - న మ కుట ।
 సా - రీ రీ । ధ ప - మ గ రి స । స రి - మా గ రి । స రి - గ రి సా ॥
 మం - దా రా । కు సు - మా అ క ర । మ క - రం దం । వా అ - సి తు వా ॥

మలహరిరాగము - త్రిపుటతాళము. 7 అ. - విష్ణుగీతము 100

దె-వే1-2-దె-ఉ-దె-ఉ.

3. ధ స స-ధ ప మ ప । దధప - మమపా । దధస - ధపమప । దధప - మగరిస ।
క ర య-సి ఇ ర ను । కరెగ - జ అ స్తీ । వర వ - పడెదవ । రంంతి-కౌఅణిరొ ।
స రి రి-స రి స రి । దధప - మగరిస । ధపధ - సాదప । దధప - మగరిస॥
హ రి య-కరుణదొ । శాఅద-భాఅగ్యవ । హరిస - మార్పణె । మాఅడి-బతుకిరొ ।
ధ స స-ధ ప మ ప । దధప - మమపా । దధస - ధపమప । దధప-మగరిస ।
శ్రీ ఇ పు-రంందర । విరల - రాఅయా । చరణ - కమలవ । నోఒడి-బతుకిరొ ।
స రి రి-స రి స రి । దధప - మగరిస । ధపధ - సాధప । దధప - మగరిస ॥
హ రి య-కరుణదొ । శాఅద-భాఅగ్యవ । హరిస - మార్పణె । మాఅడి-బతుకిరొ॥

మలహరిరాగము—త్రిపుటతాళము. 7 అ. విష్ణుగీతము 100

దె-వే1-2-ర-ఉ-దె-ఉ.

4. రి స ధ-సా సా । మగరి- మమపా । సధా - ధపమప । దధప - మగరిస ।
ప గుమ-నా భా । పరమ- పురుషా । పరం - శ్లోఒఒతి । స్వరూఉ-పఅఅఅ ।
వి దుర-వం ధ్యా । విమల- చ రితా । విహం-గా అఅది । రోఒహ-జాఅఅఅ ।
ప మప-ధస ధస । రిసధ - సస ధప । దధప - పాప్పమ । రిమమ - పాపా ।
ఉ ద ధి-నివా స । ఉరగ - శయతన । ఉఉన్న-తోన్న త । మహిఇ - మాఅ ।
ద ధ ప - పాప్పమ । రీ మ-మగరిస । సాస్స - దధధప । పాప్ప-మగరిస॥రి॥
య గుకు - యో త్తమ । యజ్ఞ -ర అక్ష క । యజ్ఞ - శిక్షక । రామ-నాఅఅమ॥ప
ధ సా - ధప మప । దధప - మగరిస । రి సా - ధపమప । దధప-మగరిస ।
వి భీ - పణపాఅ । లకౌఅ-నమొనమొ । ఇ భా -వరదాఅ । యకౌఅ-నమొనమొ ।
ప మ ప - ధసధ స । రిసధ-ధ స ధప । దధప - పాప్పను । రిమమ- పాపా ।
శు బౌ అ - ప్రదసుమ । నోఒర -దాఅఅసు । రేంద్ర - మనొ ఒ రంజనా-నాఅ ।
ద ధ ప - పాప్పమ । రీ మ -మగరిస । సాస్స - దధధప । పాప్ప -మగరిస॥రి॥
ఆ భి ఇ - న్నావపు । రంద -ర అఅవి । రల్ల - భఅల్లరె రామ-నఅఅమ॥ప॥

29 మే ఇన్యము. శుద్ధసావేరిరాగము—త్రిపుటతాళము 7 అ. 100

చ కు చ
అసో. స రి మ ప ధ స

అవ. స ధ ప మ రి స

దె-వే1-2-దె-ఉ-దె-ఉ.

5. రి మ రి-రి స ధ స । సాస్స-ధ పమప । దధస - ధాధప । పమరి -దధధప ।
అ అ న-లేఎకర । పున్ని -బొఒలతి । సకల-శాస్త్రపు । రాఅణ-ధీఇనం॥

పాప్పద ధధప । పాప్ప -మ పధప । పమరి-సరి సరి । పమప - సరి సరి ।
 తాళ - ధీ ఇనం । తాళ -ప రిగుతు । రేపరె -ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ ।
 పప ధ -పప మరి । రి సరి - మామా । ధపధ -సా సా । రిరి స - ధపమప ।
 ఎ ఎ ఎ -ఎ ఎ ఎ ఎ । నే ఎతు - వా హా । ప రి గ -తం నం । జటాఅ-జూడడ ట ।
 దధ స-ధా ధప । పమరి - దధధప । పాప్ప -దధధప । పాప్ప-మ ప ధప ।
 స క ల-శాస్త్రపు ర అణ - ధిఇనం । తాళ -ధీ ఇనం । తాళ - ప రి ఘతు ।
 పమరి-సరి సరి । పమప - సరి సరి । పప ధ -పప మరి । రి సరి- మా మా ।
 రేప రె-ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ । ఎ ఎ ఎ -ఎ ఎ ఎ ఎ । నే ఎతు- వా హా ।
 ధపధ-సా సా ॥
 ప రి ఘ తం నం ॥

మనరాగ గీతములు

36 మే. జన్యము 1. నాటరాగము—ఆదితాళము 8 అ. 100

గణపతి గీతము

పాటంకు పాకా
 ఆగో. సరిగ మ ప ధ ని స ఆవ. స ని ప మ రి స

దె-వే1-2-3- దె-ఉ దె ఉ ।

1. స స ని ప- ప మ గ మ । ప స స ని - ప స సా । స మ మ మ - రి గ మ ప ।
 హ రి హర- వి ను ఉ త । అ మ ర పు - జ తు రే । వ అ మ న - రు ఉ ఉ ప ।
 మ మ రి స- స స ని ప । ధ ని సరి - స స రీ । స స ని ప - మ మ రి స ।
 ఏ ఎ ఎ క- దంం త । చ తు రు ఉ - ర్భజయ । లం బొ ఒ - ధ రు ఉ రె ।
 మ మ మ రి- రి స స స । నీ ప మ - పా పా । ప స స ని - ప ని ప మ ।
 స క ల సి- ఇ ధి ప ల । దా య కు - రే రే । ప అ శంం - కు శ ధ ర ।
 గ మ ప ని- ప స సా । స మ మ మ - రి గ మ ప । మ మ రి స - స స ని ప ।
 ధి శా అ ను- ధ రు రే । వ అ మ న - రు ఉ ఉ ప । ఎ ఎ ఎ క - దంం త ।
 ధ ని సరి- స స రీ । స స ని ప - మ మ రి స ॥
 చ తు రు ఉ- ర్భజయ । లం బొ ఒ - ధ రు ఉ రె ॥

2. నాటరాగము—వీకతాళము - గౌరి గీతము. ।

దె-వే1-2-3 ।

స స స ని । ప స స ని । ప మ గ మ । ప స స ని
 అ మ రీ ఇ । క బ రీ ఇ । బాఅ అ ర । భ్రమరీ ఇ
 ప ని స రి । స స సా । ప ని స రి । మ రి స రి
 ము ఖ రీ ఇ । కృతంం । దూడరీ ఇ । క రో ఒ దు

స స స ని । ప ని స ని । ప స ని ప । మ మ రి స॥
దు రి తం । గౌ డ రీ ఇ । చ ర ఆ ణ । పం క జం॥

15 మే. జన్యము 3. గౌళరాగము—రూపకతాళము. 6 అ.

శ్రీ రా మ గీ త ము ౦ ।

శు ఆం శు కా
ఆగో. స రి గ మ రి మ ప ని స

అవ. స ని ప మ గ మ రి స

రె - రె - ఉ ।

రీ - రి స ని స । రి మ - రీ రి స । మ రి - ప మ గ మ । రి గ మ - రి రి స ।
శ్రీ - ర ఆ ఆ మ । చం - ం ం ద్ర । స ఆ - కె ఎ ఎ త । పు ర వ - ఆ ఆ స ।
స రి - రి స ని ప । ని స - రీ రి స । ప మ ప - రి రి స । రి రి - మ మ గ మ ।
ము ని - జ న మ ఆ । న స - హం స । ని భి ల - లూ క । ప ఆ - అ ల న ధు ।
రి రి - రి స ని స । రి రి - రి స రి మ । స ని - స రి మ రి । ప మ - రి రి సా ।
రి ఇ - ఇ ఇ ఇ ణ । క డ - స ఆ ల్య ఆ । భౌ ఆ - అ ఆ ఆ గ్య । రు డ - డ డ పా ।
రీ - మ మ పా । ప ప - మ గ మ । రి రి మ - గా మ । రి మ రి రి సా ।
దా - శ ర ధే । పు డ - ర మ మే । వ ఆం ఛాం । త వ - వం దే ।
రి మ - రి ప ప మ । రి స మ రి - ప మ । రి మ - ప ని మ ప । స రి - మ ప ని స ।
ప ఆ - ద క మ ల । మ ని శం - ం ం । కృ ప - ఆ ఆ లౌ క । గ ఆ - స ఫ జి తి ।
సా - రి మ రి మ । ప ని - స ని ప మ । రి ప మ - రి గ మ । రి స - మ రి రి స ।
మా - క ల ఇ య । ము ద - మ తు లం । దె ఎ హి - మె ఎ ఎ । భౌ క - ఒ ఒ ఒ ఒ ।
స రి - రి స ని ప । ఘ ఘ - రి రి రి స । రి రి - ప ప మ మ । రి మ రి రి సా ॥
స్వ ఆ - అ ఆ ఆ మి క్ । ప ఆ - ల య మం । గు రు - ము డ డ ర్తి । న ఆ ఆ మ కం ॥

29 మే. జ. 4 అరభిరాగము—త్రిపుటతాళము. 7 అ. శ్రీ రా మ గీ త ము 100

చ శు చ
ఆగో. స రి మ ప ధ స

కా ఆం
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

రె-ప్రే1-2 రె-ఉ-రె-ఉ ।

పా ప-మ మ పా । మ గ రి - స రి మ గ । రి రి స - ధ ధ రి స । రీ , - రీ స రి ।
శే ర శ్రీ ఇ రా । అ ఆ మ - చంంం । ం ం ం - ంంంంం । ద్రా, - అ ర ఘు ।
మ గ రి రి స సా । ప మ మ - పా పా । ప మ ప - మ గ రి రి । మ గ రి - స రి స స ।
వం శ-తి ల కా । రా ఆ ఘ - వేంద్రా । అ ఆ ఆ - ఆ . . . । ఆ . . - ఆ . . . ।
ధ ధ రి - స రి స స । ధ సా - ద ధ ధ ధ । ఘ ఘ ధ - ధ స సా । రి స రి - మ గ రి రి ।
ఆ . . - ఆ . . . । అ ఆ - శ్రీ త జ న పొ ఒ మ - కు డ శే । నీ ఇ ఇ - త ఆ ఆ మ ।
మ గ రి - మ మ ప మ । పా ప - పా పా ॥ ప మ ప - ధ స స రి । మ గ రి - స రి స స ।
నొ ఒ ఒ - రంం జ ను । శే రె - ధీ రా ॥ రా ఆ వ - ణా ఆ సు ర । ఆంం త - కు డ శే ఎ ।

ద ధ రి-సరిస స । ధ సస - దధధప । ప మప -ధ స సా । సాప-దధధప ।
అ అ అ-ఇ్య ఇ్య । అ అ అ ఇ్య ఇ్య । అ అ అ -ఇయ్యరే । దీ న -జనమం ।
పమప -మగరి స ||పాప||
దఅర -మఅమ వ ||రేరే ||

5. మోహనరాగము—రూపకతాళము 6 అ. - సరస్వతి గీతము. ౦ ।

చ అం చ
ఆరో. స రి గ ప ధ స

అవ. స ధ ప గ రి స.

దె - దె - ఉ ।

గ గ - పా పా । ధ ప - సా సా । రి స - ద ధ పా । ధ ప - గ గ రి
వ ర - వీ జా । మృదు పాణీ । వ న - రుహ లో । చ ను - ర అణీ ।
గ ప - ధ స ధా । ధ ప - గ గ రి । గ గ - ధ ప గా । ప గ - గ రిసా ।
సు ర - చి ర బం । భ ర - వెఎణీ । సు ర - ను త కా । ల్య అ - అ అణీ ।
గ గ - గ గ రిగ । ప గ - పా పా । గ గ - ధ ప ధా । ధ ప - సా సా ।
ని రు - ప మశుభ । గుణ లో లా । ని ర - త జయా । ప్ర ద - శీ లా ।
ధ గ - రి రి స స । ధ స - దధధప । గ ప - ధ స ధప । ధ ప - గ గ రిస ।
వ ర - ద అప్రియ । రంగ - నఅయకి । వం - చిత ఫల । ద అ - అఅయకి ।
స గ - గా గా । గ రి - పగ రి । స రి - స గ రి స ||గగ||
స ర - సీ జా । స న - జన నీ । జయ - జనుజయ ||వర||

28 మే. జన్యము 6. కాంభోజిరాగము—చ|| త్రిపుట లేక అదితాళము 8 అ. 100

చ అం శు చ
ఆరో. స రి గ మ ప ధ స

అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

దె-ప్రే1-2-3 - దె-ఉ దె-ఉ ।

సా ని ప - ధ ధ సా । ధ స రి గ - మ గ గ రి । స రి స స - ని ని ధ ప ।
మం ద ర - ధ అ రే । మొదలు- ర అ అ రె । ద ఇత్యకు - లం త క ।
ద ధ ప మ - గ మ పా । గ ప ధ స - ని ని ధ ప । ద ధ ప ప - మ గ రి స ।
ప అ వ న - ముడ ర్తే । ప ద శుభ - రె ఎ ఎ ఖ । మ కుటమ - యుడ ఊర ||
గ ప ప ధ - ధ స స రి । రి ప మ గ - రి గ రి స । స రి స స - ని ని ధ ప ।
అ అ అ అ - అ అ అ అ । అ అ అ అ - అ అ అ అ । ద ఇత్యకు - లం త క ।
ద ధ ప మ - గ మ పా । గ ప ధ స - ని ని ధ ప । ద ధ ప ప - మ గ రి స ||సా||
ప అ వ న - ముడ ర్తే । ప ద శుభ - రె ఎ ఎ ఖ । మ కుటమ-యుడ ఊర ||మం||

29. మే. 7. ధీరశంకరాభరణరాగము—మత్వతాళము 10 అ. 101

రామగీతము

చ అం శు చ కా

ఆనా. స రి గ మ ప ధ ని స

ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స.

చె.వే1-2-3- చె.ఉ చె.వే1-2-3 ।

స ని సా - ధ ని స ని ధప । మగమపధప - మగ రిస । ససపా - మగమరిగా ।
 శ్రీ ఇ గో - వింం చాఅఅ । హరెఎమధు- సుఉధన । వనమా - అఅఅఅలా ।
 స స సా ని స - ధ ని స । కీ స ని - ధ ని స నిధప । సాసాసా-స ని ధ ప ।
 గ రు డా ధ్వస - ము కుం ద । శ్రీధర - శ్రీధరఘుపతే । సంంం-క ర ష ణ ।
 మ గ మ పాప్ప - మ గ రి స । రి రి ని - ససధ-నిప-ధ । ధమ-ప పగ-మమరిగా ।
 సుందరాంగ - జయజయ । శ్రీఇఇ-రఅమ-సిఇఇ-తా । ఆభి-రఅఅ-మఅఅ అ ।
 స రి గమ పా - ధ ని సా । రి రి స ని ధప-మగ రి స ॥ సని ॥
 మ అ అ అ అం - ప అ హే । ప అ ట్టఅ అ భి-ర అ అమ ॥ శ్రీఇ ॥

20 మే. జన్యము 8. భైరవిరాగము—ధ్రువతాళము, 14 అ. 1011

శ్రీరామగీతము

చ సా శు చ కై

శు

ఆనా. స రి గ మ ప ధ ని స

ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స.

చె.వే1-2-3 చె.ఉ-చె.వే1-2-3-చె.వే1-2-3 ।

గ రి గమపా-మ గ రి గ-మ ప మా । పధనినిధప- మనిధప - మ గ రి స ।
 శ్రీ ఇ ర అమా -చం ద్ర ఆ-శ్రీత పా । అరిజఅఅత - సమఅఅ - అ అ అస్త ।
 స రి స-ప మ ప -గ రి గ మ-గ గ రి స । రి రి గ గ - మమగగ - రిగమపమమ ।
 క అ అ-శ్యఅ ణ -గు ణ అ భి-ర అ అమ । సిఇతఅ - ముఖఅం-భౌఓఓఓరుమా ।
 ప ద ధ-ని ని స -ప ధ ని స - నిగ రి స । నిరిస-గరిస - నినిధమ -ప ధనిస ।
 చం చ-రి ఇ ఇ -ఇ ఇ ఇ ఇ -ఇ ఇ ఇమ । నిరం-తరం - మంగళ -మఅఅత ।
 ప ధ ప-స ని స -ప ధ మ ప -మ గ రి స ॥ గరి ॥
 నొ ఓ ఓ-తుఉ ఉ -ఉ ఉ ఉ ఉ -ఉ ఉ ఉ ఉ ॥ శ్రీఇ ॥

20 మే. జన్యము 9. ఆనందభైరవిరాగము—వీకతాళము 4 అ. ।

అంబాస్తుతిగీతము

చ సాశు చ కై

ఆగో. స గ రి గ మ ప ధ ప ని స

అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

దె.ప్రే1-2-3 -

ని ధ ని స - సానిస - గరిసని - నిధపమ - పపపధ - నిధపమ -
 క మ ల సు - లోచని - విమలత - టాకిని - మర ఆళ - గ ఆమిని -
 మ ప ప మ - గరిసా - సానీ - సగగమ - గమపమ - గరిసా ॥
 క రి హర - మఅధ్యే - బింబా - అఆనన - విధుమం - డలరే -
 సా మగ - మాగరి - గాణి - సాసా - పపమగ - మమగరి -
 చ ం ద న - కుంకుమ - సంకలి - తా ఆ - పరిమళ - కఆసురి -
 గ గ రి ని - సాసా - సగరిగ - మగమా - పనిధని - పధనిస -
 తి ల క ధ - రేరే - జఆఆజి - శఆయ్యా - కచకుచ - ఘనజఘ -
 గ రి స ని - నిధపమ - పపపధ - నిధపమ - మపపమ - గరిసా
 న అ అం - భౌఽఽజ - మరఆళ - గఆమిని - కరిహర - మఅధ్యే ।
 సా నీ - సగగమ - గమపమ - గరిసా ॥ నిధ ॥
 బిం బా - అఆనన - విధుమం - డలరే ॥ కమ ॥

15 మే. జన్యము 10. సావేరిరాగము—రూపకతాళము 6 అ. ౦ ।

రామగీతము

శు శు శు

కా అం

ఆగో. స రి మ ప ధ స

అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

దె - దె.ఉ -

ధస-రిమమా - మగ-గారిస - గా-రిరిగా - రిరి-సధసా -
 జన-కసుతా - కుచ-కుంకుమ - పాం-కితలాం - చను-రెపరే -
 దధ-పమపా - పమ-గరిసరి - పమ-గరిరిమ - గరి -సాసా -
 బలి-హరురే - ఖగ -వఅహన - కం-చిఇపురి - నిల-యా ఆ -
 రిరి -సానిధ - సరి -మాగరి - మా-పధపమ - పధ-పాపప -
 కరి -రాక్షక - భుజ-వీక్రమ - కా-మితఫల - దల-ఆయక -
 రిరి -మమపప - ధప-ధపమా - పధ-సానిధ - నిధ-పధమా -
 కరి -వరదల - కల-ల్యఅణా - పెరుం-దేవిమ - నొఽ-హరురే-
 ధప-మగరిస - రిమ-గరిసా ॥ ధస ॥
 కరి -గిరినిఇ - వల-అసురే ॥ జన ॥

65 మే. 11. మేచకళ్యాణీరాగము—[త్రి॥ త్రిపుటతాళము 7 అ. 100
విష్ణుగీతము

చ అం ప్ర చ కా
ఆరో. స రి గ మ ప ధ ని స

అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

దె-ప్రే1-2 - దె-ఉ దె-ఉ ।

స స స - ని ధ ని స । నిధప - ధపమప । గమప - పదధని । ధపమ - పగరిస ॥
క మ ల - జా అ ద శ । విమల - సునయన । కరివ - రదకరు । ణంబు - ధేఎఎఎ ।
ధ ధ ధ - గ గ గా । మపా - మగరిస । రీ , - సా , , । గమప - మపధప ।
క రు ణ - శ ర ధే । కమ - లఅఅఅ । కాం - తా , , । కెఎళి - నరకౌఅ ।
ని ధ ప - ధ ప మ ప । గమప - పదధని । ధపమ - పగరిస । ధధధ - గగగా ।
సు ర వి - భేఎదన । వరద - వెఎలఅ । సురపు - రొఒత్తమ । కరుణ - శరధే ।
మ పా - మగరిస । రీ , - సా , , ॥ ససస ॥
క మా - లఅఅఅ । కాం - తా , , ॥ కమల ॥

లిక్షణగీతములు

29 వ మే. జన్యము 12. హంసధ్వని రాగము

[త్రి॥ త్రిపుటతాళము 7 అ. 100

చ అం కా
ఆరో. స రి గ ప ని స

అవ. స ని ప గ రి స

దె-ప్రే1-2-దె-ఉ-దె-ఉ ।

స రి గ-రి-, స-ని । సగరి - సససని । పనిస - రిసరిగ । పగరి - గరిసని
అ రె ఎ-దా క్షీణ । ద్వార-కఅఅఅ । పురని - వఅఅస । శ్రీఇర - అజగొఒ
స రి రి-సా సా । నిసా - రిగరిస । గరిస - నిసరిగ । పగప - గరిసరి
ప అ లు-రే రే । చతూ - శృతిరిష । భఅఅ - అంతర । గఅఅం - ధఅఅర
గ రీ - సని సా । రిగా - సరిగా । పగప - గరిగప । నిపని - పగరిగ
చ తూ - శృతి దై । వతా - స్వరకా । కలిని - షఅఅద । ఇతర - శుఉఉద్ధ
ప నీ - సససని । సనిస - సససని । పనిస - పనిసని । సాస - సనిపగ
అ ఆ - రొఒఒహ । అవరొ - ఒఒఒహ । మదవ - అఆర్జిత । సాగ్ర-హంసన్యత
నీ ని-పగరిస । రిగప - గరిసని । సరిరి - ససరిరి । గపగ - రిసరిగ
సా అ-అఅఅంశ । త్రిపుట-యుఉఉక్త । ధిఇర - శంకర । అభర - ణమ్మేఎశ
గ రి స-నిసరిస । రిసని - పనిసని । సరిగ - పనిసని । పగరి - సనిపని
జ ని త-హంసఅ । ధ్వని - రఅఅగ । మనధ - అఅరయ । శ్రీఇఇ - రఅఅమ
స రి గ-రి రి సా ॥
స మొ ఒ-నఅ మో ॥

13. ఆనందభైరవి రాగము - త్రి|| త్రిపుటతాళము. 100

స-చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని. 20 వ. మేళకర్త నరభైరవి జన్యము

ఆరో. స గ రి గ మ ప థ ప ని స

ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

దె-వే1-2 దె-ఉ-దె-ఉ -

స గ రి గ మ గ రి - గ గ మ గ రి స ని - స మా మ గ రి ని - స గ మ మా మా -
అ రె ర ఘు వి ఇ ర - ర ణ శు ఉ ఉ ఉ ర - శీ ఈ త అ మ నా - హ రు ఉ రే రే -
గ గా మ గ రి స - ని సా గ రి స రి - సా ని గ రి స రి - సా ని ధ ప ధ ప -
చ తు శ్చ తి రి మ - భ సా ధ అ ర ణ - గా అం ధ అ అ ర - కై శి కి ఇ స్స ర -
ప ని ని సా సా - సా మ గ రి గ మ - ప మా గ రి స రి - స గ రి గ మ ప మ -
యి త ర శూ ధ్ధా - ఆ అ రొ హ సం - పు ఊర్ణ వ అ క్ర - అ వ రొ ఒ ఒ ఒ హ -
పా ధ ప ని స ధ - ప ప స సా ని ధ - ప సా ని ధ ప మ - ప ధ ప ని స ని ధ -
సం పు ఉ ఉ ర్ణా - స అ గ్ర హం న్య ఆ - స ఆ ఆ ఆ అం శ - త్రిపుటయు ఉ ఉ క్త -
ప ప ధ ప మ గ రి - స గ రి గ మ ప మ - ప సా ని ధ ప మ - పా మ గ రి స ని -
న ర భై ఇ ఇ ర వి - మ్యే అ అ శ జ ని త - అ ఆ నం ద - భై ర వి ర ఆ గ -
స గ రి గ మ ప ధ - స ని స ని ధ ప మ - గ గ రి స రి సా ||
మ వ ధ అ అ ర య - శ్రీ ఇ ఇ ర అ అ మ - న మొ ఒ న ఆ మో ||

14. ఖరహరప్రియరాగము - త్రి|| త్రిపుటతాళము. 100

స-చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

22 వ. మేళకర్త.

ఆరో. స రి గ మ ప ధ ని స

ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ని ధ ని ప మ ప ధ - ధ ని స ని ధ ని స - రి రి గ మ గ రి స - ని ధ ని స ని సా -
అ రె ఎ జ ఆ న కి - ర అ అ మ అ అ ణ - భ అ క్త జ న భ య - ని వ అ ర ణు రే -
రి రీ స ని స రి - స సా ని ధ ని స - నీ ధ ప మ ప ధ - ని ని స ని ధ ని స -
చ తు శ్చ తి రి మ - భ సా ధ అ ర ణ - గా అం ధ అ అ ర - చ తు ఉ శ్చ తి దై ఇ -
రి రి గ గ మ గ రి - స ని ధ ని స రి గ - మ గ రి స ని స స - సా రి స రి గ మ -
వ త అ స్వ ర కై ఇ - శి కి ని ష అ అ ద - ఇ త ర శు ఉ ఉ ధ్ధ - ఆ అ రొ ఒ ఒ హ -
గ రి స రి గ మ ప - ధా ని ధ ప ధ ని - సా స ని ధ ని స - ని ధ ప ధ ని స ని -
అ వ రొ ఒ ఒ ఒ హ - సం పు ఉ ఉ ర్ణ - సా గ్ర హం న్య ఆ - స ఆ ఆ ఆ అం శ -
స స ని ని ద ధ ప - మ గా మ ప ధ ని - ధా ప మ గ రి స - ని ధ ని స రి గ మ -
త్రిపుటయు ఉ ఉ క్త - మ్యే అ శ అ అ ధి - కా అ అ అ అ ర - ఖ ర హ ర అ ప్రి యే -
ప ప ప మ మ గ రి - స రి గ మ ప ధ ని - స ని ధ ప మ గ రి - స రి రి స రి సా ||
ర అ అ అ అ అ గ - మ వ ధ అ అ ర య - శ్రీ ఇ ఇ ర అ అ మ - న మొ ఒ న ఆ మో ||

జిత్తి స్వరము

28 వ మే. హరికాంభోజి జన్యము

మోహనరాగము - ఆదితాళము

ఆణ్. సరిగపధస

ఆవ. సధపగరిస

పే - వ్రే ! 4 అ.	ఓ - ఉ	ఓ - ఉ
ప॥ సా, , , ధా - పా - గా - రీ ధా సా, , , ధా - పా - ధా - సారీ	పా, , , , గా , , గా - , , పా	రీ సా - ధా రీ , , ధా - , , రీ
చ॥ (1) రీ రీ స - స - స రీ - ద ధ - స - పపధ-గగప-రి	రిగ-సరి - రిగ గప	పద-ధస- దద రీ॥
(2) దాదస - , పపధ-గా గప - , రి రి గ	సా సరి - , గగరి	పా పగ - , ధపరి॥
(3) దాధస - , రి రి గ - పా పరి - , స స రీ	గా గస - , దధస	రిప గద - పసధరి॥
(4) సారీగ - రీ స రీ - సరిసధ - సా - ధ స రిగగధ - , ససరి - పా-దద - స గా - ప	ధపధా - గపపధ పద రీ - గగపస	ధస ధరి- రీ , , రిప గధ- పసధరి॥
(5) సారీగ - రీ స రీ - ధస ధ రీ - , రీ స రీ సరిగస - , ధప - ప-ధసపా- గరి - సరి	ససాగ - రీ గ రీ స గసా, - రీ గా	, పగ స- రీసాగ॥ గపపధ - దసధరి॥
(6) రీ , , , - సరి - రీ స రీ - ధ స - స ధ ధా, , , - గప - పదగప - రిగ	రీ , , , - , - ధస రీ , , , - , - రిరి	సరిధస - పదగగ దా, , - , -దద
రీ , , , - రీ రీ - ధా , , , - ప ధ	గపరిగ - సరి ధస	పధగప- ధస ధరి॥

స్వరజతులు

28 వ మేళకర్త. హరికాంభోజి జన్యము 1. ఖమాన్ రాగము - ఆదితాళము

శ్రుతి అంశు చ కై చ శ్రుతి అంశు
అర్హో. స మ గ మ ప ధ ని స రచయిత: శ్రీ చిన్నికృష్ణదాస కై చ శ్రుతి అంశు
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

సంగీత ప్రథమబోధిని

4 అ.				O		O	
రె - వ్రే	1 -	2 -	3	రె - ఉ	ఉ	రె - ఉ	ఉ
ప॥	సా, , -	సా నీ -	ధా వా -	, , గా	సా	సా	ని॥సా॥
తా	సా అతి -	అంబ -	శి వా -	ఎ ఎ -	రా	త	రి॥సా॥
తా	సా, రి -	నీ, స -	ధా, ని -	సా, గ	సా	, ప -	దా, ని॥సా॥
శాంభ -	నీ ఇమ -	నో ఒహ -	రా అప	రా అత్త -	రా అక్క	త	క - రా అశి॥సా॥
చ॥ (1)	సా క్రి -	సా ని నీ -	సా ని ద -	సా మ గ	సా	సా	మ - మపధని॥సా॥
నీ	సా -	సరు దై -	పం బ ని -	పంపుచు	సా	సా	మ - దినిశి ప॥సా॥
(2)	స రి స ని -	సా, , -	ని స ని ద -	ధా, ,	సా	సా	ప - పా, ,
ప ర మ ద -	యా అతి -	ని ధి వసు -	చు ఉ ఉ	సా అతి	సా	సా	హృదయము - స అ తి
స స స -	మమమమ -	ప ప ప ప -	దధదధ	ని ద పా	సా	సా	ప మ గ - మపధని॥సా॥
మహాదేవ -	మహాప్రభో -	సుం ద ర -	నా అయక	సా యకా	సా	సా	ప శ య - హరశివ॥సా॥

(3) ధన్వద - పమగమ - సా , , - పదవిద
స్థిమధు - రపురిము - స ఆ - వరిములూ
(4) సా , , , , పని - నిదధప - పమమగ
శ్రీ ఇ ఇ - ఇ ఇ కు భ - క ర శ శి - మరులధ
పమగ - స - సా - సరి - పని - నీ
శ్రీతడ - స - లో లూ - దుష్టగుణ - శీ లా
సమామ - గపాప - మదాధ - పనీని
మదంబ - లరంగ - పదాజ్జ - ములందు
మాపమ - పాదప - దానిద - నీ పని
జ్ఞానము - ధ్యానము - స్నానము - మానము
గమపద - ని పనిరి - సా , , - పరిని ప
కనికర - మునచర - ణంంం - బులుగమ

పమగ - మా , ,
సగుహు - ని ఈ
మా , , - , , పద
రా ఆ ఆ - అ అ జయ
ని పనిద - దా ధా
కృతనిత - పా లా
ధ రీ రీ - ని సా ప
పదంబు - లు శ్చేర్చ
సారీ ప - రీ పని
దానము - మానము
ధనిపధమా , ,
గోమశృతు లన్ , ,

పనిధని - దపధని || సా ||
నిరతము - నుదలచి || సా ||
నిదమగ - మపధని
విజయత్రి - పురహార
పధపమ - పా హా
పతితుని - శ్చే తా
ని పనిద - హా , ,
పశుపతి - నీ ఈ
పరి సా - నిధపమ
అభిమా - నమనుచు
ధపమగ - మపధని || సా ||
మతులశ - రణనుచు || సా ||

ఈ అయిదవ చరణము ఖండజాతి నడక, అగుటచే వ్రేలికి అయిదు అక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది.

(5) సారీ సా - నీ ధనీ - సా నిధా - పా , , ,
సారె సా - రె కునీ - నామమం - త్రంంంం
మాగమా - పామపా - దాపదా - నీ ధనీ
దాసుడో - చిన్నికృ - ఘనికి - దిక్కునీ

పాదనీ - దాపమా
కోరినా - నునీపా
సారీసా - నీ ధనీ
వేయని - చొక్కనా

పామగా - మా , , ,
దాజ్జమం - త్రంంంం
సా నిధా - మాపధా || సా ||
ధునిని - ముక్కుని || సా ||

[illegible]

(3) పా , , - ముగరిక - ధా , , - ముగరిక	పా , , - ముగరిక	పా , , - ముగరిక	పా , , - ముగరిక
రా అ అ - సగధర - రా అ అ - మురహార	రా అ అ - భవహార	రా అ అ - భవహార	రా అ అ - భవహార
గా , , - రిసనిధ - క్రి , , - రిసనిధ	గా , , - రిసనిధ	గా , , - రిసనిధ	గా , , - రిసనిధ
ఈ ఇ ఇ - మగుచసు - ఈ ఇ ఇ - లలనను	ఈ ఇ ఇ - సొగసిని	ఈ ఇ ఇ - సొగసిని	ఈ ఇ ఇ - సొగసిని
గా రిస - క్రి క్రి - క్రి , , - క్రి సని	గా ధా - ధా , ,	గా ధా - ధా , ,	గా ధా - ధా , ,
కో రిక - లిపాం - దా అ అ - డెండము	నీ యం - దా అ అ	నీ యం - దా అ అ	నీ యం - దా అ అ
గా , , - సరిగద - పా , , - రిసరిగ	గా , , - గ్రి రిసని	గా , , - గ్రి రిసని	గా , , - గ్రి రిసని
త అ అ - మురిమరి - నా అ అ - కరముల	చే ఎ ఎ - మురిమరి	చే ఎ ఎ - మురిమరి	చే ఎ ఎ - మురిమరి

28 వ మే. జన్మరాగము 3. మోహనరాగము - ఆదితాళము
స-చరి-అంగ-ప-చధ
(రచయిత: శ్రీ గోవిందరావు)

అర్హ. స రి గ ప ధ స
అవ. స ధ ప గ రి స

తె - వ్రే 1 - 2 - 3	తె - ఉ	తె - ఉ
పా , , - ధ, పా - గా , , - రి, నా	ధా , , - స, రి	గా , , - ప, ధా
మోబిబ - హునా - రం 0 - గాఅశ్రీ	శు ఉఉ - భాంగా	రా అ అ - వేఎరా
స గా రి - స రి స - ధపాధ - పధాప	గా , , - రి, నా	నా , రి - గపధ నా
సహించు - లే వ ర - మూడర - ధ అ ర	స 0 0 - నాఅరా	కా అవా - అర అర మో

చ॥ (1) సరిసరి - సరిసరి - ధరిసరి - పధపధ నిరతము - నినునెవ - దలచితి - నతియద ససారి - సరిసధ - ధక్రిస - పధపధ మూరారి - విఇగద - ద్రోడోప - తినిగద	గపరిగ - సరిధస గోబరితి - నిఇగద గపాగ - గరిసరి బ్రోడొచి - తివిగద గా, ధ - పపగరి మాతిద - యనుగను గా, రి - రిసరి మతిశ్రీ - ఇఇరతి గక్రిస - ససా రణర - గమా సారిస - దాపగ గోవింద - రాపును	సరిరిగ - రిగపధ సరగున - రతిగద సరిగ - రిగపధ సా ముకుందు - డవుగద మో గా, స - ధపగరి మాతిక - నులజూడు సా, స - రిగపధ సా మాతిత - గదునుమ మో ససారి - సరిసా మూరారి - వినుమా రి, , - గపాద సా శ్రీఇఇ - రతిమ మో
(2) గా, , - రిరిసరి - రిగాప - గారిరి నేఎవ - నీకుభతి - రమాన - నూగను గా, రి - సదపరి - గా, స - పదపరి మాతిఇ - తపంత - మాతితి - పరంధతి		
(3) సా, , - సరిపధ - సాసప - ధరిసా యేఎవ - రయిటుల - బొల్కెస - మయమా సా, రి - గపధస - రి, గ - పధసరి యేఎల - పంతము - బ్రోడొవ - సమయము		

తానవరములు

29 వ - మేళకర్త. 1. శంకరాభరణ రాగము - ఆదితాళము ఆ. సరిగమపధనిస
చరి-ఆంగ-శుమ-ప-చధ-కాని. (రచయిత: శ్రీ వీణ కుప్పయ్య) ఆ. సనిధపమగరిస

ప॥ సామి నిన్నేకోరి - చాలామరులు కొన్నదిరా ॥

అ॥ తామసము సేయక - దయజూడరా గోపాలా ॥

చ॥ నీరజాక్షి నీపై ॥

దెబ్బ - 4 అ - లఘువు ప్రే1 - 2 - 3	దెబ్బ - ఉసి O ద్రుతము	దెబ్బ - ఉసి O ద్రుతము
ప॥ సా , , - నిసధని - పా-మప - గా మా సా అతి - అతి అతి - మి-ని ఇ - ఈ ఈ సా సధ - పమ-పా - ప మగరి - సరిగస చాలా అతి - అతి-మా - రు ఉఉఉ - లుఉఉఉ	పా- ధని - పా-ధని న్నే-ఎఎ - ఏ-కోబ నిసధని - సా-పమ కోబ బబ - ఓ-న్న అ	సరి-సని - ధపధని బబ-బబ - బబరి ఇ గ-రి గమ - పాధని ॥సా॥ అ-ది ఇ ఇ - రాఅ అ ॥సా॥
ఆ॥ సా దధ - పమ-ధప - , మ-గప - గా మరి తా అతి - అతి అతి మ - అతి సఅ - అతి అతి	గమపద - ధప-మప ముఉ ఉ-సే - అతి అ-య అ	ధని-సని - సాగి గ అతి-అతి - క అతి

[illegible]

8 వ మేళకర్త
కురి-సా-గ-కు-మ-చ-కు-ధ-తై-ని

2. తోడిరాగము - ఆదితాళము

(రచయిత :- శ్రీ పట్నం ముబ్రహ్మణ్యయ్యర్)

ప॥ ఏరానాపై నింత చొకసేయ - మేరగాదుర నాసామి॥

అ॥ మారునిగన్న శ్రీ వెంకటేశ సుకుమార నన్నేలుకోర సరసుడ॥

చ॥ దానిమాటలు విని ఇంత సాహస మేలర॥

తై - వై - 2 - 8

తై - ఉ

తై - ఉ

ప॥ నా , స - ని ధ-ప ధ - ని-ని ధ ప - మ గ మ ని-
వ ఎ ర - అ అ-న అ - అ-పైఇ ఇ - ని ఇ ం త-
స రి రి-స ని-ధ ని - స ని ధ ప - మ గ మ ని
మే ఎ ఎ ర- అ అ-గ అ - అ దు ఉ ఉ - ర అ అ అ

అ॥ ని డ ధ ని-ధ ప మ-గ - మ ని ధ మ - గ రి స-మ-
మా అ అ అ-రు ఉ ఉ-ని - ఇ గ అ అ - న్న అ అ-శ్రీ
ధ ని స రి-గి రి-స గి - రి సా ని - ని ధ ని స
మ అ-అ అ-ర అ-స అ - అ శ్చే వ - లు ఉ ఉ ఉ

గ మ ప-గ - మ ప ధ ని
ఎ ఎ ఎ-య - అ అ అ అ
ధ ప మ-గ - మ ప ధ ని
అ అ అ-మి - ఇ ఇ ఇ ఇ

ధ ని స ని - సా-ధ ప
తై ఎ ఎ ఎ - శా-సుకు
, ధ ప మ - గ మ ధ ని-
అ ర అ అ - సు ఉ ఉ ఉ

ధ నిసరి-గరి-సగ-రి-సాని - నిధనిస-
మతి-అతి-రి అసతి - అన్నేని - లుడు ఉడు

ధ సారీ - స ని-ధని
కొమిర - అతి-సతి

అవ ల వ - శ - అను
, ధ ప మ - X మధ ని-
అరి అతి - సుడు ఉడు

ము|| స రి స ని-ధ నిసా - నిధ-నిధ - ప మ-X మ
ధ నిధగ-రి-రి మగ్గ-రి స నిధ - ప-ధ నిస-
చ|| ధా, ని - రి-స స ని-నిధ ప-X -, రి స రి-
దా అని - మతి అతి - ట అతిని - ఇ ఇ ని ఇ-
(1) గామా - X రి-ని రి - సా-ధ ని - స రి-ని రి
(2) ధా నిధ - ప మ-X మ - ధ ప, X -, రి స ని-
(3) ధ నిధ మ-X మ-నిధ - మ X రి స - ధ మ X రి
ధ ని-స-రి-ని-ధ నిస - రి గ-రి-ని - ధ నిధ మ
(4) ప ధ నిస- , ని-ధ ని - స ని ద - రి-స ని ధ
ని ధ మ-X- రి స-ధ మ - X రి స-రి - X మ ధ ని
(5) సా, ని - ధ ని సా -, ని-సా -, నిధ ప-
రి నిధ మ-X రి-నిధ-మ X రి-ని-ధ మ X రి-
స రి-గ-రి-, ని-ధ ని-గ-రి ని - ధ ని ద ధ-
గ-మ గ-రి-ని-ధ ని-గ-రి ని ధ మ-X మ X రి-

ప ధ ని-ధ - ని స-నిధ
ని స రి-ధ - ని స-మధ
గా, మ -, , ప ధ
ఈ 0 0 త - అతి సతి
, రి-రి X - మధా-ని
సారి X - మ ప-సరి
స-X రి ని - ధ ని రి ని
X రి స-గ-రి ని ధ మ
సా మ X -, మ ని ధ
రి సా ని - ధ ప స ని
ధ ని ధా -, , ప ధ
ని-ధ ని స - రి X మ ధ
, మ - X మ-నిధా మ
స సా - స - సా నిధ

ని స-ని రి - సా, -
ని-గ-రి ని - ధ మ ధ ని స
ని సా-ని -, ధ ప మ||
హాసా-మే - ఎ ల అరి||
ధా-మ-X -, మా ని || ధా
X మా-ని - ధ మ X మ|| ధా
ధ ని స రి - X మ-ధ మ
X రి స-ని - స రి X మ|| ధా
ప ధ ని స - ధా, -
, ధ ప మ - గా మ ని || ధా
ని ధ ప-X -, మ ధ ని-
స రి X మ - ధ మ ధ ని-
X మ ధ మ - ధ ని స రి
మ X రి-ని - స రి X మ|| ధా

అ
0
2
త
అ
అ
అ
అ
అ

అక్షా. స రి గ మ ప ధ ని స

శు
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ పనిత నిన్నేకోరి - వలచి యనదిరా॥

అ॥ ఘనుడౌ మా చక్కని - వేదపురిశ॥

చ॥ మానితగుణసాంద్ర॥

పం గీ త వ్ర థ మ బో ధి ని

పె - వ్రే 1 - 2 - 8	పె - ఉ	పె - ఉ
ప॥ రీ మా - గ రి గ గ - రీ-స స - రి రి-గ గ	రి స-నీ - ధ-గ రి ని	స రి-ప మ - మ గ రి స॥
ప ని - త అ అ అ - ఆ-ని ఇ - ఇ ఇ-ఇ ఇ	ఇ ఇ-నే - ఎ-కొబి బి	బి-బి-బి - రి ఇ ఇ ఇ॥
గ గ రి గ - మ ప ధ-ధ - ప ప మ గ-మ గ రి స	ని ని ధ ప - మ-రి-స ని	ధ ప-మ ప - మ గ రి స॥
ప అ అ అ - ల అ అ చి - ఇ ఇ ఇ ఇ- యు ఉ ఉ ఉ	న్న అ అ అ - అ-ది ఇ ఇ	ఇ ఇ-ఇ ఇ - ర అ అ అ॥
అ॥ ని ని ధ-ధ - ప ప మ గ - మ ప మ గ- రి స ని స	గ గ రి-గ - మ ప గ రి-	గ మ ప ధ - ని స॥
ఘ అ అ-సు - ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ వు- ఉ ఉ మ అ	అ అ అ-అ - అ అ చి అ-	అ అ అ అ - ల అ అ

ప॥ తరుణి ననుబాసి - రాళరేదురా॥
అ॥ ధరలో వెలసిన శ్రీ త్యాగేశ జగదీశ॥
చ॥ సరసకూరారా॥

	తె - వ్రే 1 - 2 - 3	తె - ఉ	తె - ఉ
ప॥	పాద్యో - పా-రి ని - ధప-ధస - రి గ-మ-మ- తరు - ణి-ఇ ఇ - ఇఇ-నిఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ధ- స రి ప-మ గ-స రి-గ-మ పధ-మ గ ప ధ- త అ అ అ - అ అ-శ అ-అ అ-అ అ-అ అ-అ	గ-గ-రి - , స-మ గ సు ఉ-ఉఉ- ఉఉ-బ అ రి సా ని - ధ ప-ధ ప ప ప ప - ప ప-పరు	రి గ-స రి - ని. ధ. ప. అఅ-అ అ - ని ఇ ఇ , మ గ రి - రి సా ని. పా॥ ఉఉ ఉఉ- ఉ రా అ తా॥
అ॥	ని ని ధ ధ - ప మ-ప ని-ధ పా ధ - మా-గ మ ధ అ అ అ - అ అ-ర అ-అ అ అ అ - లో-బి బి మ స-స-రి గ-ధ స-రి-ప ధ స-మ గ ప ధ- త్య అ అ-గ - ప ప - ప ప-శ అ అ-జ అ అ అ-అ	ప ధ ని-ప-ని ధ-మ గ బి బి బి-బి-ప ప-ల అ స-రి గ-స- , ని ధ ప గ అ అ-అ-అ అ అ అ అ	స-స-ధ- సా-రి-గ ని ఇ-స అ - శ్రీ ఇ ఇ ని ధ ప-మ- గ రి స-ని. ధి ఇ ఇ-శ - అ అ అ అ

[illegible]

၁၃	၅
X	၅
၈	၅
၈	၅
၁	၅
X	၅
၁၃	၅
၁၃	၅
၁၃	၅
၁	၁
၆	၅
၈	၅
၈	၁၂
၁	၁
၄	၆
၄	၁၂
၁၃	

$$(1) \frac{1}{2}, 1, 1, 1, 2, \frac{1}{2}$$

(2)

[illegible]

(4)

(5)

$\frac{1}{x}$	∞	∞	
$\frac{x}{x^2}$	$\frac{1}{x}$	$\frac{1}{x}$	$\frac{1}{x}$
$\frac{1}{x^2}$	$\frac{1}{x^2}$	$\frac{1}{x^2}$	$\frac{1}{x^2}$
$\frac{1}{x^3}$	$\frac{1}{x^3}$	$\frac{1}{x^3}$	$\frac{1}{x^3}$
$\frac{1}{x^4}$	$\frac{1}{x^4}$	$\frac{1}{x^4}$	$\frac{1}{x^4}$
$\frac{1}{x^5}$	$\frac{1}{x^5}$	$\frac{1}{x^5}$	$\frac{1}{x^5}$
$\frac{1}{x^6}$	$\frac{1}{x^6}$	$\frac{1}{x^6}$	$\frac{1}{x^6}$
$\frac{1}{x^7}$	$\frac{1}{x^7}$	$\frac{1}{x^7}$	$\frac{1}{x^7}$
$\frac{1}{x^8}$	$\frac{1}{x^8}$	$\frac{1}{x^8}$	$\frac{1}{x^8}$
$\frac{1}{x^9}$	$\frac{1}{x^9}$	$\frac{1}{x^9}$	$\frac{1}{x^9}$
$\frac{1}{x^{10}}$	$\frac{1}{x^{10}}$	$\frac{1}{x^{10}}$	$\frac{1}{x^{10}}$

5	6
5	5
12	13
5	5
12	15
12	13
12	12

12

၈
၂၃
၂၃
၂
၂၃
၆
၂၃
၈

12
12
12
12
12
12
12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

62	12
12	12
"	1
"	13
"	62
1	1
"	62
"	12
12	1

o	
. $\frac{1}{\sqrt{2}}$	12
X-	X-
12	. $\frac{1}{\sqrt{2}}$
X-	-
. $\frac{1}{\sqrt{2}}$	o
12	12
X-	12
12	12

५		१२	॥ ५४
७.	,	५	७
०	,,	१०	१२
१२	१०	X	०
X ⁻	५ ⁻	५:	X ⁻
०	X	५-	५
X	१०	१०	१०
,	१२	५	५

అ-రామ అ-రామ

॥ १० ॥

$$\frac{1}{x} \cdot \frac{1}{x} = \frac{1}{x^2}$$
[illegible][illegible]

$\frac{1}{x} \cdot x = 1$

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30
31	31
32	32
33	33
34	34
35	35
36	36
37	37
38	38
39	39
40	40
41	41
42	42
43	43
44	44
45	45
46	46
47	47
48	48
49	49
50	50
51	51
52	52
53	53
54	54
55	55
56	56
57	57
58	58
59	59
60	60
61	61
62	62
63	63
64	64
65	65
66	66
67	67
68	68
69	69
70	70
71	71
72	72
73	73
74	74
75	75
76	76
77	77
78	78
79	79
80	80
81	81
82	82
83	83
84	84
85	85
86	86
87	87
88	88
89	89
90	90
91	91
92	92
93	93
94	94
95	95
96	96
97	97
98	98
99	99
100	100

22 వ మేళకర్త.

5. భరహరప్రియరాగము - ఆదితాళము

స-చరి-సా-గ-శు-మ-ప-చ-ధ-శై-ని.

(రచయిత : శ్రీ వికా సుబ్బారావుచే సమకూర్చబడినది)

అనా. స రి గ మ ప ధ ని స

ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ కాశీవిశాలక్షి ! కంచికామాక్షి ! మధురమీనాక్షి ! ॥

అ॥ అసపరతము మీ సురచిర రూపము, మదినెంతుము మీ పదముల గొల్తుము ॥ కాశీ॥

చ॥ బ్రోవుడి గుంటూరి నిలయ ॥

పంకిత ప్రథమబోధిని

రె - వ్రే 1 - 4 అ.				O రె - ఉ		O రె - ఉ	
ప॥	నీ , ,	- ని ద ధ ప - మా , ,	- గ గ రి	నా ,	రి - ని ని ధ-ని-	న రి గ రి - గ మ ప ధ	ద
	కాఅఅ	- ధీ ఇ ఇ ఇ - వి ఇ ఇ - శా అ అ		లా	అ క్షీ - ఇ ఇ ఇ ఇ	క 0 0 చి - ఇ ఇ ఇ ఇ	ఇ
	రి స ని ద-ని స ప ద - ని	ద ప మ - గ రి గ మ		ని ద ప గ - , మ-ద ప		ప మ గ రి - గ మ ప ధ	ద
	కాఅఅ-ను-అ	అ క్షీ ఇ - ఇ ఇ ఇ-మ - అ . . .		ధు ఉ ఉ ర - అ అ-మి ఇ		ఇ ఇ ఇ గ - అ క్షీ ఇ ఇ	ఇ
అ॥	ని ని ద-ప-ద ప - ప మ గ-రి - గ మ ప ద			ని దా ప - మ గ రి గ		మ ప ద ని - సా , ,	
	అ న వ-ర -తము-మి ఇ - ఇ ఇ ఇ సు-ర అ చి ఇ			ర అ అ - రూ ఉ ఉ ఉ		ప అ అ అ - ము ఉ ఉ	
	ధ ని స-ని-స ం గ మ - గ రి-గ రి - స ని-ధ ని			రి స ని-ద - ని స-ని ద		ప మ గ-రి - గ మ ప ద	
	మ అ అ-చి-ఇ ఇ- నె 0 - 0 0 తు ఉ - ము ఉ మి ఇ			ప ద ము-ల - అ అ-గొ ని		ని ని ని-ల - ఉ ము ఉ ఉ	

చ॥ మా , ని-ధ ని ప ద - ని ర్మా ప - మ X రి X	మా , X - రి ప రి X	మ X రి-ప - రి X ప మ
రా , ని-ప రి ని X - రి రి-ప ని - ధ ప ధ ని	శా , ని - ధ ప శా	మ X రి-X - , మ ప ధ
చ॥ రా , , - , , ప ద - ని ద ప-మ - X రి X మ	శా , , - , , ని ద	ప మ X-రి - X మ ప ని
బ్రహ్మ ఒఒ-ఒ ఒ పు డ - డి ఇ ఇ-గు - ం టు డ డ	రి ఇ ఇ - ఇ ఇ ని ఇ-	ల లి లి-య - లి లి లి లి
1. ధా , ప - , , మా - , , గా - , , రి	శా , రి - , , గా	, , మా - , , పా॥బ్రహ్మ
2. దా ని ప - , ద మా - ప మా X - రి X మ ప	దా ని ప - , ని దా	ని పా-మ - X మ ప ని॥బ్రహ్మ
3. శా , ని - , స రి స - టి , ద - ని స రి స	టా , ద - ని రి రి స రి	టా , ని - ధ ప ద ని
స రి రి రి - శా రి స - , ని - ని	దా ని ద - , దా	ప మా X - రి X మ ప॥బ్రహ్మ
4. రి , , - , , స రి - స ని ధ ప - మ X రి	రి , , - , , మ X	రి ప-ని ద - ప-ప ని ద
టా ద ప - , మ దా - ప మా X - రి X మ ప	దా ని ప - , మ గా	రి గా-మ - , ప ధ ని
ప రి స - స రి స - స రి స - స రి స ని ధ ని	స రి రి స - ని ద - రి స	, ని ద ప - మ పా ధ
ని స-రి స - , ని ద ప - స టి ద - ప మ ని ద	, ప మ X - ద పా మ	X రి X మ - , ప ధ ని॥బ్రహ్మ

స-చరి-అంగ-ప-చధ

(రచయిత: శ్రీ రామనాథపురం శ్రీనివాసయ్యంగార్)

ఆగో. సరి X ప ధ స

ఆవ. స ధ ప గ ర స

ప॥ నిన్ను కోరియున్నారా - నిఖిల లోకనాయక ॥

అ॥ నన్ను పాలింప నమయమిదె - నామీద కృపజూడర ॥

చ॥ నన్నుతాంగా - శ్రీనివాసా ॥

పంగిత ప్రథమబోధిని

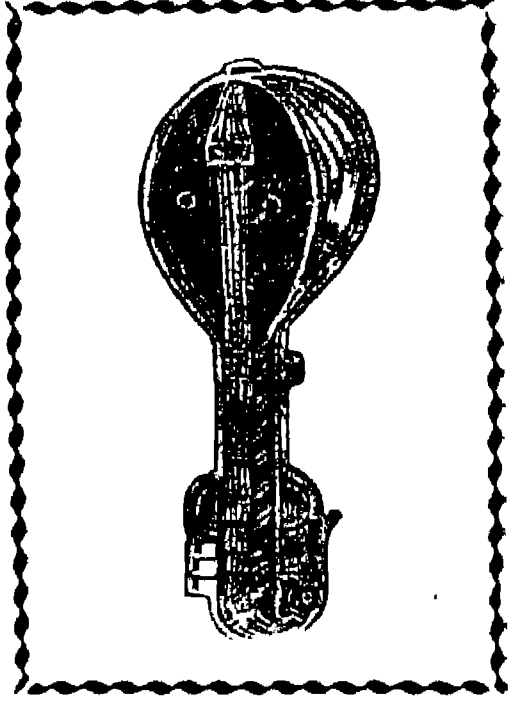
4 అ.				O		O	
తె - వ్రే		1	2	3	తె - ఉ	తె - ఉ	తె - ఉ
ప॥	గా - రీ	, , - స స ర రి -	X X ర రి		స రి X ప -	X రి స రి	
	ని న్న - కో	ఒ బ - రి ఇ ఇ ఇ -	యు ఉ ఉ ఉ ఉ		ర అ అ అ -	అ అ అ అ	
	X ప X X - రి	స-రి X - రి రి	స ధ -	స రి X రి	ధౌ ప-X -	ధ ప X రి॥	
	ని ఇ ఇ ఇ - ఇ	ఇ-ఖి ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ -	ల అ అ అ		అ అ-య -	అ అ క అ ॥న॥	
అ॥	గా - హా	, , - X X ప ప -	ద ధ హా		ద-X ద ప -	X రి స రి	
	న న్న - హా	అ అ - లి 0 0 0 -	ప అ అ		అ-మి ఇ ఇ -	దె ఎ ఎ ఎ-	
	X X ప ప - ద	ప-ద స - ద-స రి స -	స రీ స		స ధౌ ప -	X రి స రి	
	నా అ అ అ -	అ అ-మి ఇ - ఇ-ద అ అ -	కృ డౌ ప		ద అ అ -	ర అ అ అ	
ము॥	గా - రి X - రి	స రి స X -	రి X స రి		X ప ధౌ - హా , ,		
	X ప ద ప -	ధ స రి X -	రి X-స - , రి-దౌ		, ద హా -	X రి స రి ॥న॥	

పర్ణములను పైకాలమున పాడు పద్ధతి

సాధారణముగా పర్ణము నాల్గు అక్షరముల చొప్పున నడచును పల్లవి, అనుపల్లవి, ముక్తాయస్వరమును పాడిన పిమ్మట మరల పల్లవిని ఎత్తుకొని 8 అక్షరముల చొప్పున అదేపల్లవి, అనుపల్లవి, ముక్తాయస్వరమును పాడి, పిమ్మట పల్లవిని యథా ప్రకారము 4 అక్షరముల చొప్పున పాడి ముగించవచ్చును.

చరణము పాడు పద్ధతి :— మొదట మామూలు ప్రకారము నాల్గు అక్షరముల చొప్పున ఒక్కొక్క ఎత్తుగడి స్వరమును పాడి, పిమ్మట దానినే తిరిగి, 8 అక్షరముల చొప్పున పాడుచు తిరిగి 4 అక్షరముల చొప్పున పాడి. దానినే 8 అక్షరముల చొప్పున ఈ విధముగానే మార్పుచేయుచు పాడుకొనవచ్చును.

ఆదితాళ, మోహన పర్ణము ఉదాహరణమునకుగాను ఇచ్చట వ్రాయబడినది. ఇదే విధముగా అన్ని పర్ణములను పాఠకము చేసికొనవచ్చును.

తరువాత మూడుగవ ప్రకారము 8 ఆక్షరముల వల్లన పాడుకొనుడు.

8. మోహనరాగము - ఆదితాళము

ఆకా. సరిగవగప - లి.క. పదపగరిస

పల్లవి	అక్షరము	ఆక్షరము	ఆక్షరము
పల్లవి గా గా రీ,, ససరిరి గ గ రి రి సరిగరి సరిసగప-గ రి సరి	గా గా గా రీ,, ససరిరి గ గ రి రి సరిగరి సరిసగప-గ రి సరి	గా గా గా రిసరి గ రి రి సగప రిగరి	గ పగ-పదప-దసదాప-గదపగరి
నిన్నూకో,, రిఇఇఇ గుండుడు నుడుడుడు రురురురు-రురురురు-రురురురు	నిన్నూకో,, రిఇఇఇ గుండుడు నుడుడుడు రురురురు-రురురురు-రురురురు	నిఇఇఇ ఇఇఇ ఇ ఇఇఇ ఇలలలలల	గాబుబు-కలల-నలలల-యలలలకల
అ గా గా పా,, గ గ పపదపా దసదద-పగ-ధపద- గదప- గరిసరి	గా గా పా,, గ గ పపదపా దసదద-పగ-ధపద- గదప- గరిసరి	గ గ పపదప-దసద-సరి స గ రీ స	దస-రి సాదప ద-సదాప-గరి సరి
సన్నూపా,, లింంంప అలసలమల-అలయలల- మిఇఇ - బెఎఎఎ	సన్నూపా,, లింంంప అలసలమల-అలయలల- మిఇఇ - బెఎఎఎ	నలలలలల మిఇఇ దలలలలల	అలలలలల-దలల-రలలల
ము గారిగ - రిసరి సరిసగ రిగరి సగపగ గరిగప గపదా పా,,	గా గా రీ,, - ససరిరి - గ గ రి రి	గ పదపదసరిగ-రిగ - సారీ - దా	సపాద సరిగ సా దపాగరిసరి
నిన్నూకో,, - రిఇఇఇ - యు డుడుడు	నిన్నూకో,, - రిఇఇఇ - యు డుడుడు	సరిగ ప - గ రి స రి	సరిగప - గ రి స రి
గా గా గా,, - రిగపగ పా పా	గా గా గా,, - రిగపగ పా పా	నలలల - అలలల	రలలల - అలలల
సన్నూతాం,, - గలలలలల	సన్నూతాం,, - గలలలలల	గ గదపదా - గ ద	దప - గ పగరిసరి
1. గా,, - రీ సారీ,, ధా,,	గా గా,, - రీ సారీ,, ధా,,	నిఇఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ	ఇఇ - వలలలలల
గా గా గా,, రి గపగ పాపా గగదప గా-గదదప-గపగరి సరి	గా గా గా,, రి గపగ పాపా గగదప గా-గదదప-గపగరి సరి	రీ ధా సా,,	రీ,, గా రీ
సన్నూతాం,, గలలల అస్రీ ని ఇఇఇ ఈ-ఇ ఈ-ఇ-వలలలలల	సన్నూతాం,, గలలల అస్రీ ని ఇఇఇ ఈ-ఇ ఈ-ఇ-వలలలలల	(1) గా,,-రీ సారీ,, ధా,,	రీ ధాసా,, రీ,, గా రీ
గా గా గా,, రి గపగ పాపా	గా గా గా,, రి గపగ పాపా	గ గదపదా - గ ద	దప - గ పగరిసరి
సన్నూతాం,, గలలల అస్రీ	సన్నూతాం,, గలలల అస్రీ	నిఇఇఇ ఈ - ఇ ఇ	ఇ ఇ - గ పగరిసరి

ప 0 గ ౭ ప్ర థ బ్బ ధి లి

2. గా గరిగరి - సరిగాగ - ఘడ్ఘడ్ఘసరి

గా గా గా , రి గపగ పాపా గగదపదా-గదదప- గప గ రి సరి
సన్నూతాం,, గఅఅఅ అశ్రీ నిఇఇఇ ఈ-ఇఇఇఇ - వఅఅఅఅసరి

గా గా గా , రిగపగ పాపా
సన్నూతాం,, గఅఅఅ అశ్రీ

3. పాదద పాగరి సారిగ ఓసరి

గా గా గా , రిగ పగ పాపాగ గదపదా-గదదప-గ పగరిసరి
సన్నూతాం,, గఅఅఅ అ శ్రీ ని ఇఇఇఈ -ఇఇఇఇ -వఅఅఅఅసరి

గా గా గా , రిగపగ పాపా
సన్నూతాం,, గఅఅఅ అశ్రీ

4. పారీగీరి - సీరిస - దసదప - గరిసరి
సీరిగీరిగీరి - దసీరిసీరిస - పదసద

గా గా గా , -రిగపగ పాపా-గగదపదా-గదదప- గపగరి సరి
సన్నూతాం,, -గఅఅఅ అ శ్రీ-నిఇఇఇ ఈ-ఇఇఇఇ - వఅఅఅఅసరి
5. పారీగీరి - సీరిస-దసదప-గరిసరి- పా , , సన రిరిగగపదద

గా గా గా , - రిగపగ పాపా
సన్నూతాం,, - గఅఅఅ అ శ్రీ

పా , , , , , , , ,
అ , , , , , , , ,

గాగ - గదపగరి

2. గాగరిగరి-సరిగాగ-ఘడ్ఘడ్ఘసరి

గగదపదా - గద
నిఇఇఇ ఈ - ఇఇ
సారిగ పాదా

3. పాదదపా గరి సారి గ రీసరి

గగదపదా - గద
నిఇఇఇ ఈ - ఇ ఇ
పా , , - , , స స
స ద గ ప ద ప ద ప

గా గా గా , - రిగపగపాపా
సన్నూతాం,, గఅఅఅఅశ్రీ
సీరిగీరిగీరి - దసీరిసీరిస-పదసద

గగదపదా - గద
నిఇఇఇ ఈ - ఇ ఇ

, , , , , , , ,
, , , , , , , ,

గాగ - సీదపగరి

గాగ - గదపగరిగాగ-సీదపగరి

దప - గపగరి సరి
ఇఇ - వఅఅఅ సరి
సీదాద పాగరి

సారిగపాదా సీదాదపాగరి
దప - గపగరి సరి
ఇఇ - వఅఅఅసరి
రిరిగగ - పపదద
రిసీదప - గరి సరి
గగదపదా గదదపగప గరిసరి
నిఇఇఇఈ ఇఇఇఇ వఅ అసరి
సీద-గపదపద-రిసీదపగరిసరి
ధప-గపగరిసరి
ఇఇ-వఅఅఅసరి
, , , , , , , ,
, , , , , , , ,

ఈ త్రింద వ్రాయబడిన తానవర్ణములు ఖండజాతి అటకాళముగలవి. ఈ కాళమునకు రెండు లఘువులు, రెండు ద్రుశములు గలవు. ఈ వర్ణములు పాడుటలో ముందుగా రెండు లఘువులును పాడుకొని పిమ్మట రెండు ద్రుశములను పాడుకొనవలెను.

20 మేళకర్త చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-తైని 1. ధైరవిరాగము - అటతాళము

ఆణా. స ర గ మ ప ధ ని శ్చ (రచయిత: శ్రీ పచ్చిమిరియం ఆదిఅప్పయ్య) శు
అవ. శ ని ధ ప మ గ ర స

ప॥ విరిబోణి నిన్నేకోరి మరులుకొన్నదిరా॥

అ॥ సరసుడౌ దక్షిణద్వారకసామి శ్రీరాజగోపాలదేవా॥ చ॥ చిరునవ్వు మోమున॥

పంకిత ప్రథమబోధిని

1 లఘువు రె - వ్రే1 - 2 - 3 - 4	1 లఘువు	ద్రుశము రె - ఉసి	ద్రుశము రె - ఉసి
ప॥ సా , ర-నీధా॥ నీ సా-రీ , - గ స రి - అ , అ అ అ॥ వి రి బో , - ఒ ఒ ఒ - స రి గ గ రీ , - గ గ రి గ - మ ప ధ మ - పగరిస- ఒ ఒ ఒ ఒ బో, - ని ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇఇఇఇ- స గ రి ని - సనిధప॥ పధపధ - ని ని ని ధ ప - ధనిసరి- రి ఇ ఇ ఇ - ఇఇఇఇ॥ మఅరుఉ - లుఉ ఉఉ - ఉఉఉఉ- పధ ని స - రిగమప-మగరి గ - మ ని ధ ప - మ గ రి ని- కొఒ ఒఒ ఒఒఒఒ-నకది ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ-	ని స మ గ - రి స - ని స పైపైపై ప - పప - కొఒ	రి గ - స రి - ని ని ధ ని- ఒ ఒ - ఒ ఒ - ఒ ఒ ఒ ఒ -	రి , , - శ్చ ని ధ స అ , , - అ . . .

అ॥ మ X రి-సారి ని ధ॥స్వి ధప - మ X రి X -మ ని ధప-
అ అ అ-అ అ అ అ॥స అ ర అ - సు ఉ ఉ ఉ -డ ఉ ఉ ఉ-
మ X రి-ప మ X రి స ప ధ ని స రి X -ని స రి X మ ప-
ఉ ఉ ఉ-ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ-ద అ అ అ అ అ-క్షి ఇ ఇ అ అ-
ప ధ ని స-రి X మ X -రి X స్వ రి-ని గ రి స్వ -ని ధ ని స-
స అ అ అ-అ అ మి ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ-త్రే ఇ ఇ ఇ-ఇ ఇ ఇ ఇ-
గ రి రి స్వ-స్వ ని ద-ధ ప-మ ని-ధ ప-మ X -రి X రి స-
ర అ అ అ-అ అ అ జ గొ ఒ-ఒ ఒ ఒ-ప అ అ అ అ అ-
 , మ X రి - స రి ని ధ ॥
 , అ అ అ - అ అ అ అ ॥ X X రి స - రి స ని ని - ధ ని స రి-
మ మ ప ప ప - ధ ధ ని ని - ప ప ప -ద ధ ధ ని ని-ని స రి-
ధ ధ - ధ ప ప మ-ని ధ ని - ప ధ ని - మ ప ధ ని - స్వ రి ని ధ-
మ X రి స రి - ని స రి - రి గా మ ప ధ - మ పా ధ ని స-
X రి - పా , రి ని ధ ॥విరి॥

[illegible]

• 12	9
2	25
18	9
12	0
1	1
12	.
X	.
0	.
X	9

f	g
1	1
2	.
3	.
4	.
5	.
6	g
7	h

2
2
1
P
X
X
X
X

١٥
١٦
١٧
١٨
١٩
٢٠

५०	७
५१	७
५२	७
५३	७
५४	७
५५	७

၁၂	၁
၁၃	၁
၁၄	၁
၁၅	၁
၁၆	၁
၁၇	၁
၁၈	၁
၁၉	၁
၂၀	၁

2	1/2
5	2
12	2
12	2
1	1
2	2
0	2
12	2
02	13

12
 12
 X
 8
 1
 12
 62.
 12
 12.

$\frac{1}{2}$
 1
 $\frac{1}{2}$
 2
 $\frac{1}{2}$
 2
 2

[illegible]

శ్రీనిధుః - ముఖం
అమల - అమల

1. కా, రీస - నీ, ధాని మా, - పు ధాని మా -
నిరీ - నిసరి ముఖ మా - నిని దధ - నిదధమా -
గరిసని పాంక్ష || పూర్ణ ||
2. నినిధ - ధాని దధ మా, - నిధ ప మా, - ధప ము
కరీ - గా ము పధ-మపాధ - పధని-ధని సరి స-
ని ధాని-సరి కంక్ష || పూర్ణ ||
3. పాంక్ష-సరి గా-రీ, -నీ సరి-ని సరి-
పా, , -నినిధ-గా, రీస - నీ, ధాని
ధప కరీ - నిధరిసాస - ముగారి - పమాంక్ష -
రిగా ము - పధప ము - నిని దధాని - దధపపామ-
ని సని కరిమ-ప-మ ధ-ప నిధని - పధమప కరి
క ముప ము - పధని స - నిసని సరి సరి - నిసని సరి సరి-
సరి సరి సరి - మసరి - మసరి - నిసరి - నిరి
సనిధప - ధని సరి - మమపప - దధనిని - సరిని
కరి స - ని పాంక్ష || పూర్ణ ||

(మప)

నిని దధా - మమా-

(ధా)

మపా ము - కరి సరి-

పధని సరి,

మప క ము - పా,

పధని సరి - నిని

పధని - దధ మ-మా

మప మ మా కరి క-

నిసరిని, ధపధ

పా, - ధాని సరి-

కరి - గా మ పధ-

నిసరిని - ధపధ మ-

, ధ-రిసరి - ధని

అర్హో. స రి గ మ ప ధ ని స
అవ. స ని ధ ప మ గ రి ని

29 వ మేళకర్త
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని
2. శంకరాభరణాగము - అటతాళము
(రచయిత :- శ్రీ స్వాతి తిరునాళ్ మహారాజు)

ప॥ చలమేలజేసేవురా సరసకురారాసామి ॥
అ॥ జలజొక్కుడైన చక్కని సరసిజనాభదేవా ॥
చ॥ పాపజాతిమారుడు ॥

తె - ప్రే 1 - 2 - 3 - 4	4 అ.	తె - ఉ	తె - ఉ
ప॥ , , , , ॥ హా నీ - హా , మ-గా రీ చాలా - మే , ఎ-వ ఎ			
హా , - , , ధ రి-రీ , - స రి గ రి - రి గ రి రి లా , - , , అ అ-జే , - సె ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ		నీ , - స-రి గ హా - వ , - ఎ-ఎ ఎ వ -	స రి గ మ - స - ధ ని ఉ పు ఉ ఉ ఉ - ఉ - ఉ ఉ
నీ స - ధ ని ప ధ ని రి ని స ధ ని ప - ధ మ ప గ మ రి రా అ - అ అ అ అ అ-స అ అ అ అ అ - ర అ అ అ అ అ			
గ హా - రి స ని ధ ని-స స రి రి గ - మ మ ప ప ధ ని- స అ - అ అ అ అ అ-కు ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ - ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ ఉ		స రి హా , ని - ధ ని ఉ ఉ రా , అ - లి	హా , - మ ప మ గ రి రా , - , - సా మి లి లి

అ॥ సా - రి X మ ప ధ ని ॥ సా ధా పా , - ప మ X మ -
అ - మి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ బా లా జా , - అ అ అ అ -
పా , - పా , - ప ధ ని ధ - మ ప ధ ప - X మ ప మ -
కూ , - ఊ , - డ ఇ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఇ ఇ - న అ అ అ -
సా , - ధ ని ప ధ ని ॥ సా నీ - సా రీ - రి సీ -
నీ , - ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ॥ సా రా - నీ ఈ - ఇ ఇ ఈ -
సా సా - రీ రీ - రి రి మ రి - రి రి సీ - ధ ప ధ ని -
జా అ - అ అ - న అ అ అ - అ అ అ అ - అ అ అ అ -
స ధ ప - మ పా ధ ని ॥

అ అ అ - అ అ అ అ ॥ సా ని ధ ప మ - ధ పా మ - X మ
సా రె కు అ అ - స గో జ - ముఖి

పా , మ X రి - స రి X - రి X రీ స - ని రి స ని - ధ ని
నీ , నై నయ - దలపు - మదిబూసి - వల చి న - ద న

మ ప మ - X మ ప ధ ని ॥ స రి రి రి స - ని స రీ స - ని రి
వ పు ర - భ శి వి న ర ॥ నై ర స ర సు - డ వటంచు - బలి

సా ని - ధ ని స ని ధ ప మ - X మ ప ని ధ ని - స ధ ని - ప
మూలు - కొ ని యి టు మ న వి - చె వి ని టు కొ ని - స తి ని - మ

స ని రి స రి - X X
ప అ అ అ అ అ - క్క అ

రి సా ధ - స మ - ధ స
భ అ అ - అ అ - డె

సా , - ధ ని స రి ని
రా , - న సు చు ని రా

ధ ని - మ ప ధ ని - X మ
రు ని - కి డ న ని - హాట

మ ప-మ స అ-అ అ అ-అ అ అ-స రి
అ అ-అ అ అ-అ అ అ-అ అ అ

, మ X రి - సా - సా
, , సా - సా - సా

, - స రి X సా - రి X
, - ధ ర ణ సల్ - పె ధ

ప ధ ని - రి X మ ప ధ
ముల ని - శ మ ని డు కొ

ని. పా, ధ, - క మ పా, - మ ని మ, - - - - - ని క ని ధ
పా, ప, - పు జ పా, - ర మ ధ, - - - - - టు లి డ క

పా, ధ, - ని స రి క, - - - - - మ ప ధ పా, ని ధ ని
పా, - - - - - ర హి తి మై, - - - - - య ను చు పా, - - - - - టు ల ను

ని స పా, - - రి క మ ||
మి గు పా, - - టి క ను || పా ||

4. పా, పా, - - - - - ప పా, - - - - - ధ ని స ని ధ - - - - - ప మ క మ-
నీ, పా, టి - - - - - వి శా ల - - - - - న చు ను గా న - - - - - న ను వ క-

ధా, - - - - - మూ రీ - - - - - క మ గ రి సా - - - - - పా సా-
జెం, - - - - - దే నూ - - - - - స ర స మ గా - - - - - యిం ది వా-

పా ని రీ స గా - - - - - రి క మ గ రి సా - - - - - రి క రి స ని-
సం ద మొం ద గా - - - - - మరు ని క ద నం - - - - - బు న ను వ ద-

రి ని స ధ ని ప ధ ని - - - - - స రి క మ గ రి - - - - - స రి సా ని ధ-
ల క పై న గొ న వ లె - - - - - న ని క ల వ ర - - - - - ప డు చు న్న ని-

, స రి క మ ప ధ ని ||
, త మ వ ల దు ని ను || పా ||

పా, - - - - - స-ని ధ పా
పా, - - - - - డె-చె లి పా

ట, రీ - గా మా-
రాక్షి-ని వ్యో-

ప ధ ని స ని ధ - - - - - ప ధ
యిది స మయ ము - - - - - ప ధ

, - - - - - వి గ మ - - - - - పా, - - - - - ధ
, - - - - - లి టు క - - - - - పా, - - - - - య

ధా, - - - - - ని - - - - - గా, - - - - - రి-
పా, - - - - - య - - - - - జా, - - - - - ని-

పా, - - - - - గ రి - - - - - పా
రా, - - - - - గ రు - - - - - పం

మిగత రాగములలోగల అది, అటతాళ తానవర్ణములు నాచే సమకూర్చబడిన క్రొత్త పంగీతవిద్యాదర్పణ
మందు యుండి యున్నవి.

తానవర్ణములు సమాప్తము.

北 辰

- పాడుకొనవలెను.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

దె=దెబ్బ, ఈ=ఈని, ఆ...=ఆఆఆఆ, ఇ...=ఇ...ఎ...
పల్లవి, చ॥ చరణము (ఆని చదువుకొనవలయును.)

కృతులు

ప-చరి-అంగ-శుమ-ప-చ-చ-ధ-కైని 1. హరికాంభోజిరాగము - రూపకతాళము

ఆగో. స రి గ మ ప ధ ని స
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

శ్రీ దీక్షితులవారి కృతి (శ్రీ గణపతి ప్రార్థన)

పల్లవి॥ శ్రీగణనాథం - భజరే - చిత్తపరా - శక్తియుతం ॥ శ్రీగణ ॥

అనుపల్లవి॥ నాగ - యజ్ఞ - నూత్రధరం - నాదలయానందకరం ॥ శ్రీగణ ॥

చరణము॥ అగమాది సన్నుతం - అఖిలలోక వూజితం - యోగిశాలి భావితం - భోగిశాయి సేవితం - రాగద్యేషాది - రహిత - రమణీయ - హృతయ ముదితం-శ్రీ గురు గుహ-సన్నుదితం - చిన్మూల కమలాస్థితం ॥ శ్రీగణ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 5వ బాణచక్రములో 28వ మేళకర్తరాగము. రాగాంగము పవ్వసర, పంపూర్ణ, గమక, వరిక, రక్తిరాగము - ఋషభ - గాంధార - మధ్యమ - ధైవత - నిషాదములు, రాగచ్ఛాయా స్వరములు. మూడువేళల పాడదగినది.

ప॥	సా రి గ రి	రి - గ మ పా	నీ ధ ప మా	గా మ రి సా	(1)
శ్రీ గణ సా		ధం- భ జ శ	పీ త్తప రా	శ క్తి యుతం	
సా రి గ రి		రి - గ మ పా	ప ధ నీ ధ ప మా	గా మ రి సా	(2)
శ్రీ గణ సా		ధం- భ జ శ	చి ఇ ఈ త్తప రా	శ క్తి యుతం	
సా రి గ రి		రి - గ మ పా	ధ ని సా ని ధ ప మ	గా మ రి సా	(3)
శ్రీ గణ సా		ధం- భ జ శ	చి ఇ ఈ త్తప రి తి	శ క్తి యుతం	

ప రి గ రి
ప ధ ప
బో ది బి

సా రి X రి	రి - X మి	సా రి	సా రి	సా రి
శ్రీ X ణ నా	ధం-భ జ రే	సా రి	సా రి	సా రి
అ గా X-మా మి	సా-ని సా	సా రి	సా రి	సా రి
నా X-య జ్ఞా	నూ-త్ర ధ రం	సా రి	సా రి	సా రి
గా మ-పా-మి	పా-ధ ని సా	సా రి	సా రి	సా రి
నా X-య జ్ఞా	నూ-త్ర ధ రం	సా రి	సా రి	సా రి
చ రి X-మా రి	గా స రి ,	సా రి	సా రి	సా రి
తి X-మా డి	స న్న తం	సా రి	సా రి	సా రి
సరి X- రి X	మా ప మ్మా ,	సా రి	సా రి	సా రి
యొడిగి- శా లి	భా వి తం	సా రి	సా రి	సా రి

సా సా-నీ ధా ని-ధ ప మ | గ మ పా ధ-ప ధ ని స ని సా
 రా X-డ్యేపా డి-ర హే త | ర మ ణీ య-హృదయముడి తం

రీ గ ప గ రి-సా ని ధ పా | నీ నీ ధ-ప మ గా-రి సా || సా రి ||
 శ్రీగురుగుమా-స న్న డి తం | చిన్మూల-క మ లా-సి తం || శ్రీ X ||

రి రి , గా-పా గ ప - రీ సా
య గా రా- ఆ జి ఇ - ఈ హా

ని ప గ రి స రి || గ ప ||
జి అ అ అ అ అ || ర ఘ ||

అ|| , , - ప ని స , ని
అ ఘ జా , ల

సా , - ప ని స , ని
నక , - అ ఘ జా అ ల

సా , - గా గా రీ గ రి సా
నక , - నా దా రి ఇ ఇ ఈం పా

ని ప గ రి స రి || గ ప ||
శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ || ర ఘ ||

ఛ|| , , - గ గ ప , గ ప
భ వ సా , గ అ

ని సా సా - ని స ని స
ము డ్డో ల - అ అ అ అ

సా రి , సా
ము లా - అ ప

సా రి , సా
ము లా అ బ

ని సా రి సా ని సా రి
ని ఇ ఇ సే ఎ ఎ గ అ

ని ని , సా రి
ర మూ ద అ

రీ స ని - సా సా
స ని ఇ - ఈ హా

రి స - , రి
ర దో - బ లి
రీ స రి - స స స రి
రా దో బ - బ లి ఇ ఇ

ని స స ని-పా గా
లి ఇ గ అ-అ దా

స ని స - , గ
ప అ సే - ఎ క

రివ మేళకర్త
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని

3. తోడిరాగము రూపకతాళము
(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఆలో. స రి గ మ ప ధ ని స
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ నిను వినా సుఖముగాన - నీరజనయన ॥

అ॥ మనసుకెంతో యానందమై మైపులకరించగ ॥ నిను ॥

- చ॥ 1. రూపము ప్రతాపము శర - చాపము సల్లాపముగల ॥ నిను ॥
2. కరుణారస పరిపూర్ణ - వరదా మ్రముదు వార్తలు గల ॥ నిను ॥
3. రాగరసిక రాగరహిత - త్యాగరాజ భాగధేయ ॥ నిను ॥

రాగలక్షణము :— 2వ నేత్రచక్రములో 8వ మేళకర్తరాగము, రాగాంగము సప్త, స్వర, సంపూర్ణ గమక పరిక జైత్తర రక్తిరాగము. ఆరోహణ, అవరోహణములయందు సాధారణగాంధార శుద్ధమధ్యమ శుద్ధదైవతముల ప్రయోగముల వలననే విశేష ముగ రక్తిగలిగించుచున్నది. మధ్యాహ్నము 3 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు పాడదగినది.

ప॥ స స రి గా , 1 మ ద మ గ రి స । 2. స స రి ప మ గా । మ ద ప ప మ గ రి స ని
ని ను వినా ఆ । సు ఖ ము గా ఆ స । ని ను వినా ఆ ఆ । సు ఖ ము గా ఆ ఆ స ఆ

3. స స రి గ మ ప మ గ మ । ప ద ని ద ప మ - ప మ గ రి స ని
ని ను వినా ఆ ఆ ఆ ఆ । సు ఉ ఖ ఆ ము ఉ - గా ఆ ఆ ఆ స ఆ

4. స స రి గ మ ప ద ని స । స ని ద ప మ గ - ప మ గ రి స ని
ని ను వినా ఆ ఆ ఆ ఆ । సు ఉ ఖ ఆ ము ఉ - గా ఆ ఆ ఆ స ఆ

ప ం గ త ప్ర థ మ బోధి ని

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

4. తోడిరాగము - ఆదితాళము
(శ్రీ త్యాగరాజకృతి)

ఆర్. స రి గ మ ప ధ ని స
ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ కోటినదులు ధనుష్కృతిలో నుండగ యేటికి తిరిగెదవే ? ఓ మనసా ! ॥ కోటి ॥
అ॥ నూటిగ, శ్యామసుందరమూర్తిని మాటిమాటికి జూచు మహారాజులకు ॥ కోటి ॥
చ॥ గంగ నూపురంబునను జనియించెను; రంగనిగని కావేరి రాజిలైనను; పొంగుచు
శ్రీ రఘునాథుని ప్రేమతో బొగడు త్యాగరాజు మనవి వినవే ॥ కోటి ॥
రాగలక్షణము 3 వ కృతిలోయున్నది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది.

I	O	O
ప॥ , - పా , ప ద ని స స ధ ని కో ఒ టి న తి దు లు ధ ను	స ని రి స ని ద పా ష్కో ఒ ఒ టి టి ఇ లో	మా ద ప మ గ మా ను 0 0 0 డ త గ
, - మ నీ ద మా మ గ గ రి స ని తి - ఎ ప టి కి తి ఇ రి త గె ద	సా , స రి వే ఎ ఎ ఎ	గ మ ప ద ని స ని ద మ తి న తి స త త త
ప మ - దా , ని సా రి రి సా ధ ని అ తి - కో ఒ టి న దు టా లు ధ ను	స రి స ని స ని ద ప ష్కో ఒ టి టి ఇ ఇ లో ఒ	మ ప ధ ప మ గ మా ను 0 0 0 డ త గ

8 వ మేళకర్త. హనుమత్తోడి జన్యము
శురి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-క్తేని.

5. ధన్యానిరాగము - రూపకతాళము
(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఆణ్. స గ మ ప ని స
ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ శ్యామసుందరాంగ సకల శక్తియు నీవేర ॥ శ్యామ ॥

అ॥ తామస రహిత గుణసాంద్ర ధరను వెలయు రామచంద్ర ॥ శ్యామ ॥

చ॥ దుష్టదనుజ మదవిదార శిష్టజన హృదయ విహార ఇష్టదైవము నీవేర ఇలను త్యాగరాజువేరా ॥ శ్యామ ॥

రాగలక్షణము:— 2 వ నేత్ర చక్రములో 8 వ మేళకర్త హనుమత్తోడి జన్యరాగము, ఇందు సాధారణ గాంధార కైశిక నిషాదములు రాగచ్ఛాయలు, ప్రాతఃకాలమందు పాడదగినది. ఇది భాషాంగ రక్తి ఉపాంగరాగము ఔడవ సంపూర్ణ రాగము. సగామగరిస - పనిసానిధమగరిస - నిసగామగరిస - మొదలగు ప్రయోగములు రక్తిని కలిగించును.

చ ౦ గా ఆ ప్ర థ మ బోధి ని

ప॥ (1) పా ప మ గ మ । పా , , గ మ । (2) ప ని ప మ గ మ । పా ప ని సా ని ద ప మ

శ్యామ సుంద । రాంంగ ఆ । శ్యామ సుంద । రాంంగ ఆ ఆ

(3) ప ని ప ని ప ప మ గా మా । ప నీ ప ప ని సా ని ద ప మ ।

శ్యామ ఆ ఆ మ సుంద । రాంంగంగ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

(4) ప ప మ గ మా ప ని ప । ప మ ప ని ప ని సా రి స ని ద ప మ

శ్యామ ఆ ఆ మ సుంద । రాంంగంగంగంగ ఆ ఆ . .

(5) ప ని ప గా మ పా ప గ మ ప । ప ని స గ రి సా । గ రి రి స స ని ని ద ని ద ప మ

శ్యామ సుంద । రాంగ సకల । శ ఆ క్తి ఇయనీ । వె ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ రా ఆ . .

॥ పా ప ॥

॥ శ్యామ ॥

చ॥ , , ద పాద పా - మ X రీ గా మా , , , ప రీ X మా । పా ద ప మ X రీ X మా
అ ల క ల ము ఉ ఊ గ్గు ము । ఉ ఉ థి ల క ఘ । తీ ఇ ఇ ఇ ఇ ను గా
 , , X మా ప దా పా దా ద ప మా గా రీ । వీ ప రీ X మా । పా ద ప మ గా మ పా
గ ఖ గు చె క్కీ - ఈ ఇ ఇ ఈ ఈ శ్ల । ఆ త స గు నె । మ్మో డె డె ఓ ము ను.

గళమున శోభిల్లు కనక భూషణముల - దళితదుర్మానవత్యాగరాజార్చిత (అనుపల్లవివలె పాడుకునేది)

16-ప మే.

7. చక్రవాకరాగము - త్రిపుటతాళము (శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఆరో. స రి X మ ప ధ ని స.
అవ. స ని ధ ప మ X రి స.

శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

ప॥ ఎటుల బ్రోతువో తెలియ - దేకాంత రామయ్య ॥ ఎటుల ॥

అ॥ కటకట నా చరితము - కర్ణకరోరమయ్య ॥ ఎటుల ॥

చ॥ వట్టి గొడ్డురీతి - భక్షించి తిరిగితి, పుట్టులోభులను - పొట్టకై పొగడితి
దుమ్మలతోఁ గూడి - దుష్ప్రత్యములు సల్పి, ఊట్టుజేసిన త్యాగరాజుని దయతో ॥ ఎటుల ॥

రాగలక్షణము :— ఇది నివ-అగ్నిచక్రములో 16 వ-మేళకర్తరాగము, సర్వస్వర సంపూర్ణ గమక పరిక రక్తిరాగము.
శుద్ధబుషభ కైశిక నిపాదములు ముఖ్యమైన జీవస్వరములు మూడువేళల పాడదగినవి.

ప॥ , - స రి గా మా । ప మా ధ ప దా । ద ని సా స ని దా పా । ప మ ధ పా మ రీ ప మ X రి । X రి స ని
ఎ టులా బ్రో । తు వో తె లి యా । దె ఎ వ క ఆ ఆం తా । ర ఆ ఆ ఆ ఆ మాయ్య ఆ ఆ ఆ । ఆ ఆ ఆ ఆ

[illegible][illegible]

సరిగామా - పమాధురా - దనిసరిండు - నిదసరిండు - నిధమగరి పమగరి || సరి ||
 ఎలులాబ్రో! తువ్వో! తెలియ - ఎవ్వకా అంత అతిఅరచ - అతిమ ఇది ఇది అల్లఅల్ల || ఎలు ||

అ|| దదానిదపమ దా | శ్శస్సనిరాంస నిశశి | రా , ని శ్శ
కటాకలటల నా | సే రిఇ ఊత అల అ మా | కా , అ ల
స్సనిరాంసా | దానిదపాధప మామగ రీ ప మగ రి | గోఒఒఒఒ ఒఒ రామలలయ్యల అ || అలలల || ఎటు || స రి ||

३३
 ३२
 ३१
 ३०
 २९
 २८
 २७
 २६
 २५
 २४
 २३
 २२
 २१
 २०
 १९
 १८
 १७
 १६
 १५
 १४
 १३
 १२
 ११
 १०
 ९
 ८
 ७
 ६
 ५
 ४
 ३
 २
 १
 ०
 -
 १०
 २०
 ३०
 ४०
 ५०
 ६०
 ७०
 ८०
 ९०
 १००
 ११०
 १२०
 १३०
 १४०
 १५०
 १६०
 १७०
 १८०
 १९०
 २००
 २१०
 २२०
 २३०
 २४०
 २५०
 २६०
 २७०
 २८०
 २९०
 ३००
 ३१०
 ३२०
 ३३०
 ३४०
 ३५०
 ३६०
 ३७०
 ३८०
 ३९०
 ४००
 ४१०
 ४२०
 ४३०
 ४४०
 ४५०
 ४६०
 ४७०
 ४८०
 ४९०
 ५००
 ५१०
 ५२०
 ५३०
 ५४०
 ५५०
 ५६०
 ५७०
 ५८०
 ५९०
 ६००
 ६१०
 ६२०
 ६३०
 ६४०
 ६५०
 ६६०
 ६७०
 ६८०
 ६९०
 ७००
 ७१०
 ७२०
 ७३०
 ७४०
 ७५०
 ७६०
 ७७०
 ७८०
 ७९०
 ८००
 ८१०
 ८२०
 ८३०
 ८४०
 ८५०
 ८६०
 ८७०
 ८८०
 ८९०
 ९००
 ९१०
 ९२०
 ९३०
 ९४०
 ९५०
 ९६०
 ९७०
 ९८०
 ९९०
 १०००

[illegible]

—
 १३
 १३
 २३
 ३३
 ४३
 ५३
 ६३
 ७३
 ८३
 ९३
 १०३
 ११३
 १२३
 १३३
 १४३
 १५३
 १६३
 १७३
 १८३
 १९३
 २०३
 २१३
 २२३
 २३३
 २४३
 २५३
 २६३
 २७३
 २८३
 २९३
 ३०३
 ३१३
 ३२३
 ३३३
 ३४३
 ३५३
 ३६३
 ३७३
 ३८३
 ३९३
 ४०३
 ४१३
 ४२३
 ४३३
 ४४३
 ४५३
 ४६३
 ४७३
 ४८३
 ४९३
 ५०३
 ५१३
 ५२३
 ५३३
 ५४३
 ५५३
 ५६३
 ५७३
 ५८३
 ५९३
 ६०३
 ६१३
 ६२३
 ६३३
 ६४३
 ६५३
 ६६३
 ६७३
 ६८३
 ६९३
 ७०३
 ७१३
 ७२३
 ७३३
 ७४३
 ७५३
 ७६३
 ७७३
 ७८३
 ७९३
 ८०३
 ८१३
 ८२३
 ८३३
 ८४३
 ८५३
 ८६३
 ८७३
 ८८३
 ८९३
 ९०३
 ९१३
 ९२३
 ९३३
 ९४३
 ९५३
 ९६३
 ९७३
 ९८३
 ९९३
 १००३

—
f
b
e
x
f
—
g
F
g
w
f
—
f
w
y
f
w
g
w
—
w
x
w
g
f
w
g

ఇ - పుట్టి ఒక బిడ్డను కలిగినది. అప్పుడు ఆ బిడ్డను పెండ్లి వారికి తీసివేసినది.

$\frac{1}{2}$
 $\cdot \sqrt{2}$
 $\cdot \infty$
 $\cdot \infty$
 ∞
 $\cdot \sqrt{2}$
 $\frac{1}{2}$
 ∞
 $\cdot$
 $\frac{1}{3}$
 $-$
 $\sqrt{2}$
 $\sqrt{2}$
 $\sqrt{3}$
 ∞
 $\frac{1}{3}$
 $\sqrt{3}$
 1
 $\sqrt{2}$
 $\sqrt{2}$
 $\sqrt{3}$
 $\sqrt{2}$

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ २ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ३ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ४ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ५ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ६ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ७ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ८ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ९ ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १० ॥

స - సే కి గో క్ష గో స - సే మా గో సో గో సే సో | స - సో సో సో | సో సో సో సో | సో సో సో సో ||
 గో సో సో సో సో | సో సో సో సో సో | సో సో సో సో | సో సో సో సో ||
 గో సో సో సో సో | సో సో సో సో సో | సో సో సో సో | సో సో సో సో ||
 గో సో సో సో సో | సో సో సో సో సో | సో సో సో సో | సో సో సో సో ||

చరి-సాగ-శుమ-ప-చథ-కైని. 20-వ మే. సతతైరవిజస్యము 8. ధైరవిరాగము - రూపకతాళము

ఆగో. సరి గమ ప ధ ని స

(శ్రీ త్యాగరాజా కృతి)

శు

ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప|| ఉపచారము జేసేవా - రున్నారని మరువకురా || ఉప ||

అ|| కృపకాపలెనని నేని - కిరిని బల్కుచు నుండగ || ఉప ||

చ|| వాకిటనే పదిలముగా - వాతాత్మజుడున్నాడని - శ్రీకరులగు నీతమ్ములు - జేరియున్నారని

యే కాంతమున జానకి యేర్పడియున్నదని శ్రీకాంతపరులెల్లను శ్రీత్యాగరాజార్చిత || ఉప ||

రాగలక్షణము :— ఇది 4-వ వేదచక్రములో 20-వ మేళకర్త. సంపూర్ణ భాషాంగరాగము సప్తస్వరములు. గమక పరిక రక్తిరాగము. ఆరోహణమందు చతుశ్చతి రిషభ సాధారణగాంధార శుద్ధమధ్యమ చతుశ్చతి దైవత కైశిక నిషాదములున్నూ, అవరోహణమందు శుద్ధదైవతమున్నూ కొన్నిసమయములందు చతుశ్చతి దైవతమున్నూ రాగచ్ఛాయలు, ఉదయము 6 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పాడదగినది. సాయంకాలమునందు పాడదగినదని కొందరి అభిప్రాయము.

ప|| , గ మ గా రి స | రీ గా రీ | , రి గ మా ద ప | మ గ మా ద ప ప మ గ రి స ని

ఉ ప చా ర మ | జే సె వా | అరుఉ న్నా ర ని | మ అ రు వ అ రు ఉ ర అ అ అ

సరి-గమ గారిస | రి గారీ | రి గమా పదనీదప | మగపమ దపమ గరిసని
 అతి-ఉపచారము | తేనీవా | రుఉ ఊ స్నాతరిని | మతిరుఉ వతిరుఉ రతితితి
 సరి- డిటో | డిటో | రిగమప దనిసరిసరిదప | సనిసపదప మపదప
 అతి- డిటో | డిటో | రుఉఉ ఉస్నాతతితిరితినిఇ | మతితిరుఉ ఉవతితితి

మగగరి | సరి-గమ ||
 కుఉరతి | అతి-ఉప ||
 అ, దనిసాసస | సనిరిసనీదప | దనిసాసనిదాపా | మపదప సనిదప మగగరి || సరి-గమ
 కృపకావతె | ననిసేవనీఇ | కిఇఈర్తిఇని బ | లుఉఉచుఉను 000 రుతిగతి || అతి-ఉప
 చ ||, పదానిదాపా | పదదపపమమా |, నినీనిని | దనిసాసనిదాపా
 వాతికిటు సే | పదిలతిముఉగా | ఆవాతాత్మజ | ఊఉ ఊ స్నాతతితితి
 , మపాదపాదప | సనిదపపమగారిస |, సనిసారిగమా | మగపమగరిసా
 శ్రీఈకరులగు | నీఇఇఇతతితిములు |, చెవరియుఉ ఊ | స్నాతతితితిని
 , నినీనిని | దపదనిసాసరిసనిదప |, పదానిదాపా | దనిసా, నిదపా
 ఎకాంతము | నతినుఉజాతితితినికి | ఇయెవర్పడియు | స్నాతతితితిని
 , దనిసాసరిససరి | సనిక్రిరిసనీదప | దనిసాసనిదాపా | మపదప సనిదప మగగరి | సరి-గమ
 శ్రీఇకాంతతితితి | పతిరుతెవనీ || శ్రీఇఈత్యాతితిగ | రాతితితిజతితితిగ్నిఇతతి | అతి-ఉప

20 వ మేళకర్త. (దివ్య నామసంకీర్తనము) 9. భైరవిరాగము - ఆదితాళము
స-శురి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని.

9. భైరవిరాగము - ఆదితాళము
(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

96

చ

ఆలో. స రి గ మ ప ధ ని స

శు

అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ శ్రీ రఘువర సుగుణాలయ - సరసిజలోచన విరోచనాభ! ॥ శ్రీ ॥

అ॥ తరానలేని పరాకులేటికి - బిరాస సనుబ్రోవగరాదా వాదా? ॥ శ్రీ ॥

చ॥ కమలాహితసత - కమలాహితధర - మమతదెలిసి నను మన్నించరాదా? ॥ శ్రీ ॥

2. కనికరమున నను - గనికరముననిడి చనవున ఒక మనవిని బల్కరాదా? ॥ శ్రీ ॥

3. ఆగమమూల అవనిజలోల - వేగమె తెలుసుకో త్యాగరాజసుత ॥ శ్రీ ॥

రాగలక్షణము:— రి వ కృతియందున్నది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది.

|

o

o

ప॥ ప ద నీ - ని ద ప ప - మ ప

శ్రీ ఇ ఈ - ర ఘ వ ర - సు గు

నీ - ద ని స ని - ద ప - మ ప

శ్రీ - ర అ ఘ ఊ - వ ర - సు గు

ప మ గా - మ

ణ అ ఆ - ల

ప మ మ గా - మ

ణ అ ఆ ఆ ఆ - ల

పా - ప మ

యా - రా మ

పా - ప ద ప మ

యా - ర ఆ మ ఆ

సంకీర్త ప్రతిమబోధిని

నీ - ద - ని - శా - రీ - స - ని - ద - పా - మ - ప - ద - ప
శ్రీ - ర - అ - ఘో - డ - డ - వ - రా - మ - డ - గు - డ

ప - ద - ని - స - రీ - శ - రీ - స - రీ - నీ , - - ద - పా - మ - ప - ద - ప
శ్రీ - ఇ - ఇ - ఇ - ఈ - ఇ - ఇ - ర - అ - ఘో - డ - వ - రా - మ - డ - గు - డ

స - ని - శా - ప - ద - మ - ప - ప - మ - గా - రి - స
న - అ - రా - ని - ఇ - జ - అ - లో - డ - డ - చ - న

అ॥ ప - ద - నీ - ద - పా - ని - ద - ప - మ
త - అ - రా - న - రే - ని - ఇ - ఇ - ఇ

ప - ద - రీ - స - ని - ద - పా - ని - ద - ప - మ
త - అ - ర - అ - మ - న - రే - ని - ఇ - ఇ - ఇ

స - రీ - రీ - రీ - రీ - స - ని - ద - ప - మ
త - అ - ర - అ - మ - న - రే - ని - ఇ - ఇ - ఇ

ద - ని - శా - రీ - రీ - శ - రీ - స
వి - ఇ - రా - న - ని - అ - మ - ప్ర - బో

ప - మ - X - మ - X - మ
ణ - అ - అ - అ - అ - అ

ప - మ - X - మ - X - మ
ణ - అ - అ - అ - అ - అ

ని - స - X - రి - X - మ - ప
వి - ఇ - రో - డ - చ - అ - అ

ప - ద - నీ - ద
ప - అ - రా - మ

ప - ద - నీ - ద
ప - అ - రా - మ

పా - స - ని - ని - ద
ప - ర - అ - అ - మ

స - స - ప - ద - ని - స
ప - X - ర - అ - అ - అ

పా - ని - ద - ప - మ
యా - ర - అ - మ - అ

పా - మ - ప - ద - ని
యా - ర - అ - మ - అ

మ - ప - ద - నీ - ద - ప - మ ॥ ప - ద - నీ ॥
న - అ - అ - అ - భ - అ - అ ॥ శ్రీ - ఇ - ఇ - ఇ ॥

నీ - స
తే - టి - కి

పా , ని - స - రి - శ - రీ
తే - ఎ - ప - టి - ఇ - కి - ఇ

నీ - స
తే - టి - కి

రి - శ - రీ - స - ని - ద - ప - మ ॥ ప - ద - నీ ॥
ద - అ - అ - అ - భ - అ - అ ॥ శ్రీ - ఇ - ఇ - ఇ ॥

చ॥ మ పాదనీ - స నిదనీ శా
అ అ గ మ - ముడతా డా లా

, ని శా రి శా - స ని రి స - ని ద పా
అ-వె ప గ మె - తె ఎ లుడతా - ముడతా శా

, ని శా రి శా
అ అ వా ని జ

ప ద నీ - ద ప
త్య అ ఆ - గ ర

శా రి స నీ - ద ప
లో ఒ ఒ ఓ - ఒ ల

మ ప ద ప - ని ద ప మ ॥ పదనీ॥
జ అ అ అ - ను డా త అ॥ శిష్యక॥

1, 2 చరణములు చరణములవలె పాడుకొనవలయును.

చరి-సాగ-శుమ-ప-శుధ-కైని. 10. ఆనందభైరవి రాగము - ఆదితాళము
(శ్రీ రామస్వామి దీక్షితులు కృతి)

ఆగో. స గ ర గ మ ప ధ ప ని స
ఆవ. స ని ధ ప మ గ ర స

ప॥ అంబా నీ శరణము జొచ్చితి - అదరింపవమ్మా ఓజగ ॥ దంబా ॥

అ॥ శంబరవైరిని బ్రతికించిన శివ శాంభవి త్రిపుర సుందరి ఓజగ ॥ దంబా ॥

చ॥ 1. సకలలోకజనని నీవని - సదానిన్ను నే కోరితిని - ప్రకటమైన నీ మహిమలు వింటిని - పరంజ్యోతి
నిను పాడగంటిని జగ ॥ దంబా ॥

2. చక్కని బంగరు బొమ్మా - నీ చరణములే - నమ్మితి - నమ్మా ! గ్రక్కున మనవులు గైకొమ్మా !
గంగాధరుని కొమ్మా మాయమ్మ ॥ అంబా ॥

3. వేరేదైవములను యిలను - వేమచు వేడగలేను ! వీరశక్తియె వెలసియున్నావు - వెంకటకృష్ణ
సహృదరియనుచు ॥ అంబా ॥ (2, 3 చరణములు 1. చరణమువలె పాడుకొనవలయును.)

రాగలక్షణము :— ఇది 4-వ వేదచక్రములో, 20-వ మేళకర్త సతతైరవి జన్యము. ఉపాంగ, వక్రసంపూర్ణ, పాడవ, రక్తిరాగము. సాధారణ గాంధార, కైశికి నిషాదములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు, ఈ రాగమందు కైశికినిషాదము వాడుకయందు యుంటూ యున్నది. సనిధని - పధనిప - అను ప్రయోగములు వాడుకయందు యున్నవి. అన్నివేళలందు పాడదగినది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

I	O	O
ప॥ (1) ప ద ప ద - పా, , - పా, మ అ 0 0 0 - బాఅ అ - నీ ఇ ఇ	గ మ ప మ శ ర ణ ము	మ గ రి - గ మ జ్జోఒ ఒ - చ్చి తి
(2) పా ధ ని ధా, ని పా - పా, మ అ 0 0 బా అ అ అ - నీ ఇ ఇ	గ మ ప మ శ ర ణ ము	ప మ గ రి - గ మ జ్జోఒ ఒ ఒ - చ్చి తి
(3) మ ప ని స - గా స రి సా రి స - నిదపా-పా, మ అ 0 0 0 - బా అ అ అ అ అ అ - అ అ అ - నీ ఇ ఇ	గ మ ప మ శ ర ణ ము	ప మ గ రి సా రి సా రి స జ్జోఒ ఒ ఒ చ్చి ఇ ఇ తి
, స గ రి స - ని ని - స మ ఇ అ అ ద రి 0 - ప - వ అ	గా, - రి మ్యూఅ-అ	గా, మ ప మ - గ రి గ మ ఒ ఒ ఒ ఒ ఒ - ఒ ఒ ఇ గ
అ, - ప ద ప మ పా - నీ స స అ - శ 0 బ అ ర - బై రి ని	స మ స రి బ్రతి కి 0	స ని స - సా రి స చి న శి - వా అ తి

ప॥ విడెము శేయావే, నన్ను - విడనాడకవే ॥ విడెము ॥

అ॥ పుడమి తనయచేతి మంచి - మడుపులనుచు దలచి తలచి ॥ విడెము ॥

చ॥ రాజమాన్యుడౌ సోమిత్రి - రతనాతమ్మ పడిగబట్టి తేజరీల్లు నటరా - దేవదేవ - జాజికాయల - యేలకుల బాపత్రి వక్త్రలాకుల - రాజరాజవర త్యాగ - రాజు ప్రేమతో నొసంగే ॥ విడెము ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 4 వ వేదచక్రము. 22-వ మేళకర్త. సర్వస్వర గమక పరిక రక్తి సంపూర్ణరాగము ఆరోహణ మందు సాధారణ గాంధార చతుశృతి ధైవతములున్నా, అవరోహణమందు కైశికి నిషాద శద్ధమధ్యమములు రాగఛాయ గలిగించు స్వరములు. ఆన్నివేళలయందు పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

లఘువు	ద్రుతము	ద్రుతము
ప॥ 1. రి రి గా- మాపా - డా , ని సా - నిడపమ - గ రి	స మ మ గ గా - గ రి రి రి ని	సా , , - రి గ మ గ - గ రి రి స
విడెము- శే యా - <u>జే ఎ ఎ ఏ</u> - నలలల - న్నూఉ	వి డ నా అ అ - డాఅఅ క అ	జే ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ
2. రి రి గా - మా పా - డనిసాదనిసా - ని డ ప మ	మ ప ప మ గా - గ రి రి-రి స ని	సా , , - రి గ మ గ - గ రి రి స
విడెము - శే యా - <u>జే ఎ ఏ ఎ ఏ</u> - న అ ను ఉ	వి డ నాల అ - డాలఅ-క అ అ	జే ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ - ఎ ఎ ఎ ఎ

3. రి రి గా-మూపా-దనిసాదనిసా-నిదపమ
విడమూ-శేయ-జేవపవ-నలనుఉ

4. రి రి గా-మూపా-దనిసరిగరి-సానిదపా
విడమూ-శేయ-జేవపవ-నలను

5. రి రి గా-మూపా-దనిసరి-గరిగరి-సనినిద-దపపమ
విడమూ-శేయ-జేవప-నలను-నలను-నలను-నలను

అ|| 1. పపదా-నినిసని-సా, సా నిదపమ
పుడమీ-తనయ-రి ఈ ఈ ఇ ఇ ఇ ఇ

2. పనినిదదా-దనిసని-సనిసరిగరిగరి-సనినిద-దపపమ
పుడమీఇఈ-తనయ-అ.....-అ.....-అ.....

3. పనినిదదా-దనిసా-గరిగరి-మగరిగరి
పుడమీఇఈ-తనయ-చేవతి-మంచి

4. పనినిదదా-దనిసా-గరిగరి-మగరిగరి
పుడమీఇఈ-తనయ-చేవతి-మంచి

పదనీ-నిదదప-మగరిగరి
విడదా-నానా-దలలల

సానినిదదప-మగరిగరి
విడదా-నానా-దలలల

పదనిసని-నిదప-మగరిగరి
విడదా-నానా-దలలల

పపదా-నినిసని
పుడమీ-తనయ

పనినిదదా-దనిసని
పుడమీఇఈ-తనయ

సనిసనిదా-దానిదసా
మడుపుడ-లనుఉ

సని-సనినిదపా-పదనిస
మడుపుడ-లనుఉ

సా, , - రిగరిగరి-గరిగరి
పదప-పదప-పదప

సానిగరిగరిగరి-గరిగరి-గరిగరి
పదప-పదప-పదప

సాసా-సనిదప-మగరిగరి
పదప-పదప-పదప

సా-దనిసా-నిదపమ
అ-అఅ-అఅ-అ.....

గరిగరిగరిగరి-సనిదప
అఅఅఅఅ-అఅఅఅఅ

సానినిదప-మగరిగరి
తలచిఇఇ-తలచిఇఇ

గరిగరిగరిగరి-సనిదప-గరిగరి
ఉఉ-తలచిఇఇ-తలచిఇఇ

చ॥ - పపమ - గరిగమ - పదనీ - నిదదప - మాగాగరిని రాజతి-మతిన్యడ-డొడడొ-సొడడొ-మొక్కత్రిశిశి	, పదనీదా - నిపదప ఇరతనాతి - తతిమ్మతి	సానీనిదదప - మాగాగరి పడిగతి . . . - బతిశిశి
, - పమా - గాగరిగీ - రినిసా - రిగమప ఇ-తేజ - రీల్లడడొ-నతిట - రతితి	పదనిద - దపమా-మాగిగమగ దేఎఎఎ - ఎఎఏ-వాదెఎఎ	గరిగినిసా - సా , , ఎఎఎవా - తతితి
, - సరీ - రిససనిసాసా - నిసరిస - సరిగరి - రిగమగరి తి-జాజి - కౌతితితితితి-ఎఎఎ-లతితితి-కుడడొలతితి	రిగమాగిగమా - మగాగరిగ జాతితిపతితి - త్రిశిశివతి	మపపదనీ - నిదదాసా క్కతితితితి - కుడడొల

రాజరాజవర త్యాగ - రాజు ప్రేమతొనొసంగే ॥ విడెము ॥ (అనువల్లవివలె పాడుకునేది.)

22 మేళకర్. ఖరహర ప్రియజన్యము 12. ముఖారిరాగము - రూపకతాళము
చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని (శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఆనో. సరిమపనిధస
అవ. సనిధపమగరిస

ప॥ ఎంతనినే వర్జింతునుశబరీ భాగ్య ॥ మెం ॥

అ॥ దాంతుల వరకాంతలు జగ - మంతనిండియుండగ ॥ మెం ॥

చ॥ కనులారసేవించి - కమ్మని ఫలములనొసగి, తనువుపులకరింప బా - దయుగములకు మొక్కి
జనకుల పతిసముఖంబునఁ - బుసరావృత్తి రహితపదమును బొందిన త్యాగరా - జనుతురాలి
పుణ్యమును ॥ ఎం ॥

రాగలక్షణము :— అది 4 వ వేదవ్రతములో నిర్దిష్ట మేళకర్త శురహారప్రియజన్యము. బాషాంగ, గర్భరాగము వ్రతపాదప సంపూర్ణము. ఆరోహణమందు గాంధారము వర్ణము. చతుశ్రుతి రషభ శుద్ధమధ్యమ కైశి నిషాదములు చివస్వరములు. ఆరోహణమందు, చతుశ్రుతి దైవమున్నా అవరోహణమందు శుద్ధదశతమున్నా సాధారణగాంధారములును, రాగచ్ఛాయ స్వరములు, ఉదయము 6 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పాడదగినది. (ఈ రాగము 20-వ మేళకర్త సటభైరవిజన్యమని కొందరు చెప్పుచున్నారు.)

[illegible]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

రింగ్ - పూ - శా - వా - || రీ
 , , , - భ - అ - అ - అ - అ

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & i \\ 1 & -i \end{pmatrix} = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & i \\ 1 & -i \end{pmatrix}$$

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible][illegible][illegible]

రిం - పూ-కావా || తీ
“ - “ - “ - “ - “
|| ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

అ॥ సా , నీదా - పాపా - ॥ రీ , రీ రీ - రీ గరి ॥
 దాం , తాలా - వారా - ॥ కాం , తాలా - జాల గ
 రి మగ్గి సా - స్సనిదాపా ॥ మ పదప - పమ గరి - రి సరి మ ॥ మ గ ॥
 మంంం తా - నింంం డీ ॥ యంంంం - యంంంం - డాల గ అ ॥ ఎంత ॥

చ॥ , - మ ప - ప మ గా - రీ సా ॥ , రి మ - పా నీ దా పా ॥
 , - క ను - ల అ తి - తి రా ॥ , సె ఎ - వింంం చీ
 , - రి మా ప దా - నీ దా ॥ సా నీ - నీ దా పా , ॥
 , - కం మ్మ నీ - సాలా ॥ మూలా - నో సా గీ

నినిదాపా - మాపా - ప మ గా రీ - ॥ సరి ప మ గరి - రీ , గ సా ॥
 త అ నూ పూ - పూ డ్డి - ల అ తి కా - ॥ రి ఇంంం చ అ - పా , అ అ
 స ని ధా - సా రీ - మాపా - ॥ ప ద స్స ని - ని ద దా పా , ॥
 ద అ యూ - గా మూ - లా కు - ॥ మ్రొబుబు - బు బు క్కీ , ॥

నీ నీ - నీ దా దా పా - ॥ మ ప ద ప - ప మ గరి - మా పా -
 ఈ నా - కూలా పా తీ - ॥ స అ ము డా - ఖంంం - బూ నా
 , రి మ పా నీ - ని ద దా ॥ సా - సా నీ దా దా పా ॥
 , పు స రా తి - వృ డ్డి ॥ త్రి - రా హీ తా పా దా -

మునుబొందిన - త్యాగరాజ - నుతురాలి - పుణ్యంబును ॥ ఎంత ॥ (అను పల్లవివలె పాడుకునేది.)

ప॥ వినాయకునివలెను బ్రోవవే నిను - వినావేల్పు తెవరమ్మ ॥ వినా ॥

అ॥ అనాధరక్షకి శ్రీకామాక్షి సుజనాఘమో - చని రంకరిజనని ॥ వినా ॥

చ॥ 1. గరాధములకును వరాలొసగ నుం - డ రాములై భూసురాది దేవతు - లు రాయడినిజెండరాదు
దయజూ - డరాదా కాంచీపురాది నాయకి ॥ వినా ॥

2. పితామహుడు జనహితార్థమై ని - న్నుతా తెలియవేడ తాళిమి గలయ - పతారమెత్తి కనుతామ
సము సే - యతాళజాలము నత్తార్తి హరిణి ॥ వినా ॥

3. పురాణి దయచే - గిరాలు మాకు ని - కి రాజేసిబ్రోచు రాజధరి త్యాగరాజుని హృదయ సరోజ
మేలై - న సోదరి పరాశక్తి నన్ను ॥ వినా ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 4.వ వేదచక్రము. 22-వ మేళకర్త ఖరహరప్రియ రాగజన్యము. ఉపాంగ, జెడవ జెడవరాగము, గాంధారదైవతములు వర్జితములు. చతుశ్చరి ఋషభ శుద్ధమధ్యమ కైశికి నిషాధములు రాగచ్ఛాయాస్వరములు. గమక, ఒరికై రక్తిరాగము అన్నివేళల పాడదగినది. 28-వ మేళకర్తయని కొందరి మతము. ఈ రాగమును సురరాగమని చెప్పియున్నారు. అకాలమందు ఇతర రాగములు పాడుటవల్ల గలిగెడు దోషములను పోగొట్టి శుభములు నిచ్చునని పూర్వీకులవల్ల చెలియుచున్నది.

వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది

I	O	O
ప॥ (1) రి మ రి మ - ప ని స రి వి నా ఆ య - కు ని వ లె ప ని స రి స రి స రి స రి స రి వి ఇ నా సా - సా ప ప ల్ప ఉ లె వ	రి - సా స మ - బ్రో వ రి మ స మ రి రి 0 0 0 0 రి - సా స మ - బ్రో వ రి మ స ని సా , ని రి 0 0 0 0 0 0 రి - సా స మ - బ్రో వ మ రి ప మ - ని స ని రి 0 0 0 0 0 0	స ని స ని స మ సా ప ప ని స సా , , మూలము స ని స ని స మ సా ప ప ని స స ని స ని స రి మ రి స రి 0 0 0 మూలము స ని స ని స మ సా ప ప ని స ప మ రి మ ప మ రి స రి మ రి 0 0 0 0 మూలము
(2) రి మ రి మ - ప ని స రి వి నా ఆ య - కు ని వ లె ప ని స రి - స ని సా - ప మ రి స వి ఇ నా సా - సా ప ప - ల్ప ఉ లె వ		
(3) రి ప మ రి మ - ప ని స రి వి నా ఆ య - కు ని వ లె ప ని స రి - స ని సా - ప మ రి స వి ఇ నా సా - సా ప ప - ల్ప ఉ లె వ		

అ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ
చ	ఛ	ఞ	ట	ఠ	డ
ణ	త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ	య
ర	ల	ళ	వ	శ	ష
స	హ	ఆ	ఇ	ఈ	ఋ
ౠ	అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఋ

9-57 23

५३

[illegible]

၁၂	၇၃
၁၁	၇၂
၁၀	၇၁
၉	၇၀
၈	၆၉
၇	၆၈
၆	၆၇
၅	၆၆
၄	၆၅
၃	၆၄
၂	၆၃
၁	၆၂

၁	၂
၃	၄
၅	၆
၇	၈
၉	၁၀
၁၁	၁၂
၁၃	၁၄
၁၅	၁၆
၁၇	၁၈
၁၉	၂၀
၂၁	၂၂
၂၃	၂၄
၂၅	၂၆
၂၇	၂၈
၂၉	၃၀
၃၁	၃၂
၃၃	၃၄
၃၅	၃၆
၃၇	၃၈
၃၉	၄၀
၄၁	၄၂
၄၃	၄၄
၄၅	၄၆
၄၇	၄၈
၄၉	၄၉

• 8	५०
• 8	४९
• १२	१६
२	२
१३	३३
१५	१७
२	X

25	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

6

100

[illegible]

12	1
11	2
10	3
9	4
8	5
7	6
6	7
5	8
4	9
3	10
2	11
1	12

[illegible]

10	3
62	9
.	9
42	6
62	8
10	2

రి మ రి మ
స ర్ స

12	23
00	50
12	21
00	12

၁၆	၁၆
၁၇	၁၇
၁၈	၁၈
၁၉	၁၉
၂၀	၂၀
၂၁	၂၁
၂၂	၂၂
၂၃	၂၃
၂၄	၂၄
၂၅	၂၅
၂၆	၂၆
၂၇	၂၇
၂၈	၂၈
၂၉	၂၉
၃၀	၃၀
၃၁	၃၁
၃၂	၃၂
၃၃	၃၃
၃၄	၃၄
၃၅	၃၅
၃၆	၃၆
၃၇	၃၇
၃၈	၃၈
၃၉	၃၉
၄၀	၄၀
၄၁	၄၁
၄၂	၄၂
၄၃	၄၃
၄၄	၄၄
၄၅	၄၅
၄၆	၄၆
၄၇	၄၇
၄၈	၄၈
၄၉	၄၉
၅၀	၅၀
၅၁	၅၁
၅၂	၅၂
၅၃	၅၃
၅၄	၅၄
၅၅	၅၅
၅၆	၅၆
၅၇	၅၇
၅၈	၅၈
၅၉	၅၉
၆၀	၆၀
၆၁	၆၁
၆၂	၆၂
၆၃	၆၃
၆၄	၆၄
၆၅	၆၅
၆၆	၆၆
၆၇	၆၇
၆၈	၆၈
၆၉	၆၉
၇၀	၇၀
၇၁	၇၁
၇၂	၇၂
၇၃	၇၃
၇၄	၇၄
၇၅	၇၅
၇၆	၇၆
၇၇	၇၇
၇၈	၇၈
၇၉	၇၉
၈၀	၈၀
၈၁	၈၁
၈၂	၈၂
၈၃	၈၃
၈၄	၈၄
၈၅	၈၅
၈၆	၈၆
၈၇	၈၇
၈၈	၈၈
၈၉	၈၉
၉၀	၉၀
၉၁	၉၁
၉၂	၉၂
၉၃	၉၃
၉၄	၉၄
၉၅	၉၅
၉၆	၉၆
၉၇	၉၇
၉၈	၉၈
၉၉	၉၉
၁၀၀	၁၀၀

12	12	12	12
12	12	12	12
12	12	12	12
12	12	12	12

५५
५६

५५५
५५५

[illegible]

12	62
8	52
8	41
52	31
52	25

୧	୨
୩	୪

2	10
1	5
2	2
2	10

రి మ ప మ రి మ రి మ || రి మ ||

సనిసరిసని - పనిపనిసా
లఅఅఅఅఅఅ-వఅఅఅఅఅ

అ|| , స స స స
శ్రీ వ వ త
 , స స స స
ఇ శ్రీ వ వ త
 , స స స స
ఇ శ్రీ వ వ త
చ|| సా , మ మ మ
వ ఇ మ న సు
ప ని ప ని పా మ మ మ
వ ఇ ఇ ఇ ఈ మ న సు
సా ని ప సా ని ప సా మ మ మ
వ ఇ ఇ ఈ ఇ ఈ మ న సు

సనిసనిపమా - మ గ గ గ గ
ర అ అ అ మ ఉ - క అ అ అ నూ
 , ర ర స ని ని
అ చి త్త కు మ ద
 , ర ర సా ని
అ చి త్త క్కా స్థి
 , ర ర సా ని
అ చి త్త కు స్థి
మో, గ ర స
వ ఇ సా గ సు
మ ప మ ప మో గ ర స
ని ఇ ఇ ఇ ఈ సా గ సు
మో ప మ మో ప మ మో గ ర స
వ ఇ ఇ ఈ ఇ ఈ సా గ సు

, ని స గ గ
ఉ ల ర జూ రు
సా , , ,
రీ ఈ ఈ
సా , , ,
రీ ఈ ఈ
సా ని ప మ ,
త త క ర త
ఉ , స గ గ
ఉ ఇ సు సు
ఉ , స గ గ
ఉ ఇ ను సు
ఉ , స గ గ
వ ఇ ది ను సు

మా , మ ని
శా వ అ తి
(1)

మ ప ని స రి గా రి స రి స , ని స
ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ఇ ఇ ఈ ఇ
మ ప ని స రి గా మ గ రి రి స , ని స -
ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ
గ గా మ ని ని || సా ని సా మ ||
స రో న ర ద || లా అ వ ణ్య ||
మో మో గ మ
శా శా ర మ
మో మో గ మ
శా శా ర మ
మో మో గ మ
శా శా ర మ

సంకతప్రథమబోధిని

తామసగుణ దైత్యహరణ - త్యాగరాజ పూజిత । లావణ్య (అనుపల్లవివలె పాడుకునేది)

చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కాని

15. గోరీమనోహరి రాగము - ఆదితాళము
(శ్రీ కరూరు దక్షిణామూర్తి కృతి)

ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
ఆ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ బ్రోవసమయమిదే రామయ్యా ! ॥ బ్రోవ ॥

ఆ॥ కావుమనిన్నే కోరియుండగానే యభయమిచ్చి సన్నాదరింపవయ్యా ! ॥ బ్రోవ ॥

చ॥ నిన్ను నమ్మినవారికి నిరతము వరము లొసగే బిరుదును గల - కరుణాకరుడగు నీవేగావా వరగర్భ
పురివాస నాతోవాదా ॥ బ్రోవ ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 4-వ వేదచక్రములో 23-వ మేళకర్తరాగము. సంపూర్ణ, సర్వస్వర గమక, వరిక, రక్తిరాగము
ఎల్లప్పుడు పొడదగినది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

		O		O
ప॥ , , , - ప ప - మా గ				గ రి నీ - స (1)
బ్రోవ - స మ				ఇ ఇ డే - రా
గ రీ - ప ద పా - మా గ				గ రి - గ రి నీ - స రి (2)
మయ్యా-బ్రోవ ప - స మ				ఇ ఇ - డే ఎ ప - ర అ
గ రీ - ప ద ని ద - పా మ గ				రి స నీ - స రి (3)
మయ్యా-బ్రోవ ప అ - స మ అ				ఇ ఇ డే - ర అ

<u>క రీ - ప ని ధ ప - మా X</u> <u>మయ్యా-బ్రాహ్మ వ అ - స మ</u> <u>క మా - ప ని ధ ప - మా X</u> <u>మయ్యా-బ్రాహ్మ వ అ - స మ</u> <u>మ X గా రీ - ప ధ పా - పా మ</u> <u>మ అ అ య్యా-బ్రాహ్మ వా - స మ</u>	<u>మ ప ధ ని సా - స ని</u> <u>య అ అ అ అ - మి ఇ</u> <u>రి X మ ప ధ ని - స రి</u> <u>య అ అ అ అ అ - మి ఇ</u>	<u>ధ ని పా - ప మ</u> <u>ఇ ఇ డే - ర అ</u> <u>స రి స ని - ధ ప మ X</u> <u>దె ఎ ఎ - రా అ అ అ</u>	(4)
<u>అ , , స స సా స</u> <u>కావు మా ని</u> <u>సా రి స ని - స ని ధ ప సా - రి స</u> <u>గా అ అ సే - కా అ పు ఉ మా - ని ఇ</u> <u>సా రి స ని - స రి సా రి</u> <u>గా దె ఎ య - భ య మి చ్చి</u>	<u>రీ , - సా</u> <u>దే ఎ - ట్</u> <u>రి , - సా</u> <u>దే ఎ - ట్</u> <u>స ని సా - స ని</u> <u>న అ అ - స్నా అ</u>	<u>పా , ,</u> <u>యా అ అ</u> <u>రీ , - సా</u> <u>దే ఎ - ట్</u> <u>రి , - సా</u> <u>దే ఎ - ట్</u> <u>స ని సా - స ని</u> <u>న అ అ - స్నా అ</u>	(6)
<u>చ , , ప ప పా డ</u> <u>ని న్న స మ్మి</u> <u>క రీ - రి X మా X</u> <u>త మా - వ ర మ లా</u>	<u>ని సా - ని</u> <u>న సా - రి</u> <u>రి సా - రి</u> <u>స సా - వి</u>	<u>ధ పా మ</u> <u>కి ని ర</u> <u>క మా X మ మా</u> <u>రు రు ను X ల</u>	

కరుణాకరుడగు నీవెగావ - వరగర్భపురివాస నాతోవాదా || బ్రోప || (అనుపల్లవిపలె పాడుకొనేది)

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 16. హరికాంభోజిరాగము - త్రిశ్రగతి ఏకతాళము ఆరో. స రి గ మ ప ధ ని స
 (శ్రీ త్యాగరాజు కృతి) అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ రామనన్ను బ్రోవరా - ప్రేమతోలోకాభి ॥ రామ ॥
 అ॥ చీమలో బ్రహ్మలో - శివకేశవాదులలో - ప్రేమమీర చెలగియుండే - బిరుదువహించిన సీతా ॥ రామ ॥
 చ॥ మెప్పులకైకన్నతావు - నప్పుబడక విఱ్ఱివీగి - తప్పుపనులు లేకయుండే - త్యాగరాజ వినుతసీతా ॥ రామ ॥

రాగలక్షణము :— 1 వ కృతిలో నున్నది.

ప॥ గ మ పా మా । గా రి । సా రి । గా , ॥
ర అ ఆ మా । శ న్ను । బ్రో వ । రా ఆ
గ మ ప ధ ప మ । గా రి । సా రి । గా , ॥ రి గ మా మా । రి గ మా । ప ద నీ థా । ధ ప మ గ రీ ॥
ర అ ఆ ఆ మ ఆ । నా న్ను । బ్రో వ । రా ఆ ॥ ప్రై ఎ ప మా । తొ ఒ ఓ । లా ఒ ఓ ఓ । క ఆ ఆ ఆ ఆ భి ॥ రామ ॥
 అ॥ , ని ధ । ధ ని ప । ధ ని సా నీ । సా స ॥
 చి మ । లా ఒ ఒ । బ్రంం హ్మ । లో ఒ ॥
 , స ని । ధ ని ప । ధ ని సా నీ । సా స ॥ స ని సా రి గ । సు గ గ రి గా । ధ ని సా నీ । ధ ప మ ॥
 చి మ । లా ఒ ఒ । బ్రంంం హ్మ । లో ఒ ॥ శి ఇ వా కె ఎ । ఎ ఎ ఎ ఎ శా । వ ఆ ఆ ఆ ఆ దు । ల ఆ లా
 , గ మ । పా ప । ని ధ ని । సా స ॥
 , ప్రే మ । మీ ర । చెల గి । యం డె ॥

, గ మ | పాప | నిధని | సా రి | స రి సా రి స | నీ స ని ధా | నిధపాధప | సూపమగరి ||
 , ప్రేమ | మీర | చెలగి | యుండె | విషనుగుడ | ధోవ ఇ హిం | ని ఇ నా సి ఇ | ఈ త అ అ అ || రామ ||
 చ || ప ప ప | పధనీ ధా | స ని ని దధ ప | ప మ మ గ గ రి | గ మ పా మూ | గ గ రి | స రి గా రి | గ మ పా పా ||
 మైప్పుల | కై ఇ ఈ | క అ అ అ స్స అ | తి అ అ అ వు డా | న అ అ ప్ప | బ డ క | వి ఇ ఈ త్తి | వి ఇ ఈ గి
 , ద ధ | ధ ని ప | ధ ని సా నీ | సా స ||
 , త ప్ప | ప ను లు | రె ఎ ఏ క | యుండె
 , ద ధ | ధ స ని ధ పా | ధ ని సా నీ | సా రి | స రి సా రి స | నీ స ని ధా | నిధపాధప | మాపమగరి ||
 , త ప్ప | ప అ ను డా లు | రె ఎ ఏ క | యుండె | త్య అ గా ర అ | జా పి ఇ నూ | త అ అ సి ఇ | ఈ త అ అ అ || రామ ||

స-చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

17. కాంభోజిరాగము - ఆదితాళము

(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

అ. స రి గ మ ప ధ స

అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప || శ్రీరఘువరా ప్రమేయ మామవ || శ్రీ ||

అ || శ్రీరఘుకుల జలనిధి సోమ - శ్రీరామ పాలయ || శ్రీ ||

చ || 1. సారసహిత కులాబ్జ భృంగ - సంగీతలోల || శ్రీ ||

2. విరోచనకులేశ్వర స్వరలయాది మూర్ఛనోల్లసిత నారద వినుత || శ్రీ ||

3. శ్రీభాస్కర కులాద్రిదీప - శ్రీభాగవత వినుత సుచరణ || శ్రీ ||

4. సీతానాథ త్యాగరాజ - నుతానిల సుతాప్త సుగుణా భరణ || శ్రీరఘు ||

రాగలక్షణము :— ఇది 5-వ బాణచక్రములో 28-వ మేళకర్త. హరికాంభోజి జన్యరాగము. భాషాంగ, పాడవ. సంపూర్ణ సర్వస్వర గమక, వరిక, రక్తిరాగము. ఆరోహణమందు నిషాదవర్జితము, ఇందు మధ్యమ, దైవత నిషాదములు, రాగభాయాస్వరములు. (సనిపధసా) అను ప్రయోగమందలి కాకలి నిషాదము పలుకును. సాయంకాలము 6 గంటలవరకు పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది

అశువు	ద్రుశము	ద్రుశము
ప॥ (1) హా , , , , నీ దా హా మ ప దా శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ర ఘ వ ర అ ఆ	హా ని ద ధ ప మా ప్ర మె ఎ ఎ ఎ య	, , గ మా ప దా అ అ మా ఆ మ వ
(2) హా , , , , ద హా నీ దా హా మ ప దా శ్రీ ఈ ఇ ఇ ఈ ర ఘ వ ర అ ఆ	ప ద స ని ద ప మా ప్ర ఎ మె ఎ ఎ ఎ య	ప మ గ మా ప దా అ అ మా ఆ మ వ
(3) పద స రి మ స రి స హా , రి ని దా హా మ ప ద రి శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ ఈ ఈ ఇ ర అ ఘ వ ర అ అ ఆ	హా స ని ద ప మా ప్ర మె ఎ ఎ ఎ య	ప ద ప ద ప మ గా ప దా హా అ అ అ అ మ అ ఆ మ వ ॥ శ్రీ ॥
అ॥ హా , , , , స ని ద ప మ గ రి స ప ధ శ్రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ర ఘ కు ల జ ల ని ధి సా బ	హా , , , , రి మా అ అ అ అ శ్రీ	, గా మ గ మ ప ద ॥ హా ॥ ఇ రా మ పా అ ల య ॥ శ్రీ ॥
చ॥ (1) దా , , , , నీ ద ప మ ప ద నీ ద ప ద సా అ అ అ ర స హి త కు లా బ్జ బ్జం	మా , , , , గ మ గ అ అ అ అ సం	హా ద ప గ మ ప ద ॥ హా ॥ గి ఇ త ఘో బ ల ॥ శ్రీ ॥

(2) దనీదపదనీదపమపదపామ విహోచనగులేశ్వరస్వరలయాది	గామపా, రిగ మూర్ధ్యహోబల్లసి	మపానిగమపద సా తనాగదవినుత శ్రీ
(3) సా, పా, పదసపాదనినిదప శ్రీఇభౌతిస్కరలూద్రిణీఇఇప	హూ, పా, గమ శ్రీఇభౌతిగవ	పదసరిగమపద సా తవినుతసుచరణ శ్రీ
(4) దాదసాసరీరీగమగరీరీ నీఇతాతానాధత్యామగరామజను	సారీసనిదాద తనిలసుతాష్ట	పమగా, మపద సా సుగుణాఅభరణ శ్రీ

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-త్తెని 18. కాంభోజిరాగము - రూపకత్తాశము
(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఈ కృతిని చాయాతరంగిణి రాగమందు శ్రీ త్యాగరాజు పాడియుండిరని తెలియుచున్నది. యిప్పుడు యీ కృతిని కాంభోజి రాగమందు పాడుచున్నందున కాంభోజిరాగమందే వ్రాయడమైనది.

ప॥ ఇతర దైవములవల్ల యిలను సౌఖ్యమారామ ! ॥ ఇతర ॥

అ॥ తనవారినిబ్రోవు సదా (రీ) మతభేదము లేక సదా - మదిని మరులు కొన్నా ॥ ఇతర ॥

చ॥ మనసుదెలసి బ్రోవకను మరచినావు - శ్రీరామ తనవారనిబ్రోవు సదా త్యాగరాజ సన్నుత ॥ ఇతర ॥

రాగలక్షణము :— 17-వ కృతిలో మన్నది.

ప॥ ధసస - సనిధనిపా	ధపపమగా - మగగిసా	సా, - దసానిధప
ఇతర - దైఇఇఇవా	ముఉఉఉలా - వఅఅఅల్లా	మాఅ - రఅమఅతి

ధసస-సనిధసో	ధపపమగా-మగగరిసో	మగగా-సోద	పధసో-పధసో-సనిధప
ఇతర-దైఇఇఇదో	ముడడడడలొ-వఅఅఅలొ	అ-ఇలనూ-సోఖ్య	మఅఅ-అఅఅ-రఅఅమ
డిట్రో	డిట్రో	డిట్రో	సరిగరిసో-ధసనిధప
డిట్రో	డిట్రో	డిట్రో	మఅఅఅఅ-రఅమఅఅ
డిట్రో	డిట్రో	సరిగమపా-మగపధసో	పధసరిగో-రిసనిధప ధస
డిట్రో	డిట్రో	ఇఇలఅనూ-సోడడడడఖ్య	మఅఅఅఅ-రఅమఅఅ ఇత
అ ధసరిగరిగరి	గామరిగరి	గిమాగిరి ,	రిగోరిసో ,
తనవారిని	ప్రొవుసదా	రి ఈ ఇ ఈ ఇ ఇ	ఇ ఈ ఇ ఈ ఇ ఇ
మరిగరిగరిస-సనినిధప	ధసరిగరిగరి గామరిగరి	గిమగిరి-రిగరిగరిసో	ధసధస-రిగరి-సోనిధపధస
ఇఇఇఇఇఇ-ఇఇఇఇఇఇ	మతభేదము లేకసదా	మఅదిఇని-మఅరుడలూ	కోబబబ-బబబ-నానాఅఅఅఇత
చ దదధ-దదధ	పధసరిగరిసో-రిసనిధప	పమపధపా-పమగా	పధసో-పధసో-సనిధప
మనసు-దెలని	బ్రోబబబవా-కఅనఅనూ	మఅరఅచీ-నఅఅఅ	క్రిఇ ఈ-రఅఅ-మఅఅఅ
తనవారిని బ్రోవు సదాత్యాగరాజు పన్నుత ఇతర (అనుష్టంబవిపలె పాడుకునేది)			

28 వ-మేళకర్త హరికాంభోజి జన్యము. 19. మోహనరాగము - ఆదితాళము
చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని. (శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ఆలో. స రి గ ప ధ స
అవ. స ధ ప గ రి స

ప॥ నన్ను పాలింప నడచి పచ్చితివో నా ప్రాణనాథ ॥ నన్ను ॥

అ॥ వసజనయన మోమును చూచుట జీ - వనమని నెనరున మనసుమర్మముఁ దెలిసి ॥ నన్ను ॥

చ॥ నురవతి నీలమణిని భ తనువుతో - కరమున శరకోదండ కాంతితో - ధరణి తనయతో

త్యాగరాజార్చిత ॥ నన్ను ॥

రాగలక్షణము :— ఇది, 5 వ-బాణచక్రములో 28 వ మేళకర్త హరికాంభోజిజన్యము. ఉపాంగరాగము. ఔడవ, గమక, వరిక, రక్తిరాగము, మధ్యమ, నిషాదములు వర్జములు, షడ్జ్రగహము, గాంధార దైవతములు, రంజనములు గల జీవస్వర వ్యాస స్వరములు, పగలు 12 గంటలు మొదలు, 3 గంటల వరకు పాడదగినది.

వ్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

		O		O
ప॥	గ పా గ రి సా - సా రి గ రి స సా - స ధ రి స ధా	పా , - ధ స రి గా -	ప గ గ రి రీ రి గ స	
,	స నూ ప త త - తీ 00000 - ప త త త త	త , - స డ చి వా -	చి ఇ ఇ ఇ తీ వో డి	
రి	గాపాడపపా-గరి సా-సారిగ-రీగపగరిప-సధరిస	ధా ప - ధ స రి గా -	ప గ గ రి రీ రి గ రి	
ఓ	స నూ ఉ ఉ ఊ ప ల ల - తీ 0000-0000-ప త త త త	త త - స డ చి వో	చి ఇ ఇ ఇ తీ వో డి	

రీ - గాపాదపపా - గరిపా - సరిగపధసధప - గరిపా - సధరిస
 ఓ - సమా ఉఉఉఉ - పఅఅ - లిం 000 000 - 00 - పఅఅఅ
 రీ - గపాధసస - సారీస - ధాసధ - పాధప - గపగా
 ఓ - సఅప్రాఅఅ - నాఅఅ - అఅఅ - ధఅఅ - అఅఅ

అ|| ,, - గ గాపదా - సాధా - సారీస సా
 ,, - వ నాజనా - యానా - మోఒఒ ఒ
 ,, - గ గాపదా - సాధా - సారీస - రీ గ స
 ,, - వ నాజనా - యానా మోఒఒ - ఒ ఒ ఒ
 ,, - ప గా గా - గా గరి - రి గ ప ద
 ,, - వ నామన - నేన అ - రుఉన అ
 చ|| ,, - ధపా - ధ గా - పా ,, - గ ప గ ప గా
 ,, - సు రా - పతీ - నీ ,, - అ అ అ అ అ
 రీ - గ పాధసా - సధధప - ప గ ధప గా
 ఓ - యురామునా - ముఉఉఉ త్య అ అ అ అ

కరమున - శరకో - దండ కాం - తితో - ధరణి

ధా ధ - ధ స రి గా
 అ అ - స డ ది పా
 రీ - గ పాధసరి
 అ - స అ ప్ర అ నా
 ,, - గ గా ప ధా
 ,, - వ నా జ నా
 సా - రీ సా - రీ ధా
 ఓ - మానూ - జా ఉ
 ధరి - స ధా స ధా
 అ అ - మ నా సు మా
 రి - ధపా గ రీ
 అ - మ ణీ ని భా
 రీ - స ధా స రి
 పూ స రు ల చే

తనయణ్ త్యాగరాజార్చిత (అనువల్లవివలె పాడుకునేది.)

గా ప గ - రి గ రి - రి రి స
 చ్చీ ఇ ఇ - ఈ ఇ ఇ - ఊవొఒ
 గ రీసధ - రీసధప - సధపగ - ధపగరి || గరిపరి||
 స అ అ అ - అఅఅ అ - అఅఅఅ - ధఅఅఅ || అఅఅఅ
 || సమా ||

సాధా సారీస సా
 యానా మోఒఒ ఒ ఒ ఒ
 స ద దా - పా ధ స - ధ ప పా
 ముఉ తే - జీ ఇ ఇ - ఇ ఇ ఈ
 పా ధ స - ధపపా - ధపగా - పగరి గరిపరి గపా||
 ర్యాఅ అ - ముఉఉఉ - దెఎ - అఅఅ | నీ ఇ ఇ ఇ || సమా ||
 స ధ స రి - రి గ ప గా
 త అ ను ఉ - పూఉఉఉ
 గా - పా ద ప పా - రి , స
 య్యా - మూఉ ఉ ఉ ఉ - యో , ఒ

పం గ త ప్ర థ మ్మ థి లి

చరి-ఆంగ-శుమ-ప-చధ-కెని.

(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ప॥ సీతాపతే నా మనసున - సిద్ధాంత మని యున్నానుర ॥ సీ ॥

అ॥ వాతాత్మ బాదుల చెంతనే - వర్ణించిన నీ పలుకు లెల్ల ॥ సీ ॥

చ॥ ప్రేమ జూపి నాపై పెద్ద మనసు జేసి నీ మహిమ లెల్ల నిండారఁ జూపి

యీ మహిమ భయమేటి కన్నమాట రామచంద్ర త్యాగరాజ వినుత ॥ సీ ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 5 వ - బాణచక్రములో 28 వ మేళకర్త. హరికాంభోజిజన్యము. దేశీయ భాషాంగ పాడవ రాగము ఆరోహణ అవరోహణముల యందు శుద్ధ మధ్యమ, చతుశ్చతి దైవత, కైశికి నిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు మూడు వేళల యందు పాడదగినది.

వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

		o	
ప॥ మూ గా మ	షా , మ	ని ద ని ద 1 హా ,	o
స్తీ తా ప	శా , న	అ మ న సు 1 నా ,	
ద ప మా మ గ గా మ	హా , మ	డి ట్లా	o
సి ఇ ఈ త ఆ ప	శా , న	డి ట్లా	
డి ట్లా	హా మ ని ద ని	న ద నీ - ద స మా	o
డి ట్లా	శా న స ల మ తి	నె ట్లొ - - నె లి తి	

చ॥ , , - ద ప దా ద
ప్రేమజూపి

మా గా గా మ
నీ మా హీ మ

నీ గా
నా పై
గ ర పా
తె ఎ ల్లా

ద ని శా 12 ని ద ని 1 హో ద
పై ఎ డ్డో ము ఆ స సు 1 జే ని
12 గ మా - గ మ పా 1 మ హో
ని 0 0 - డ అ రా 1 జో డి

యీ మహానీబాయా - మేటికన్నమాట - రామచంద్ర - త్యాగరాజ వినుత ॥ సీతా ॥ (అనుపల్లవి వలె పాడుకొనవలెను)

స-చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కైని 21. ఖమాసురాగము - రూపకతాళము
(శ్రీ త్యాగరాజా కృతి)

ఆ. స మ గ మ ప ధ ని స
ఆ. స ని ధ ప మ గ ర స

ప॥ సుజన జీవన ! సుగుణ భూషణ ! రామ ! ॥ సుజన ॥

అ॥ భుజగభూషణా ! ర్చిత - బుధజనావనా ! తృజవందిత దృతచందన ! దశతురంగమా ! రామ ! ॥ సుజన ॥

చ॥ చారునేత్ర ! శ్రీకళత్ర ! శ్రీరమ్యగాత్ర ! తారకనామ ! సుచరిత్ర ! దశరథపుత్ర ! తారకాధిపానన !
ధర్మపాలన ! తారయ, రఘువర ! నిర్మల ! త్యాగరాజసన్నుత ! ॥ సుజన ॥

రాగలక్షణము :— 20-వ కృతిలో నున్నది.

ప॥ మ గ స మా గ
సు జ న జీ వ
మ గ స మా గ
సు జ న జీ వ

మా , , మ ప మా
నా లి లి ర లి మా
గమప - మపధ - పధనిధధప
నలతి - అతితి - రలతితితి

మ ప మ గ నా - మా గ
సు ఉ జ అ గా - జీ వ
మ గ స మా గ
సు జ న జీ వ

గ మ ప మ మా - ప ధ మా
స అ అ అ అ - ర అ మా
మా ప మ మా ప ప
నా అ అ అ ర మ

స-చరి-అలగ-శుమ-చ-చధ-శాని 23. శంకరాభరణ రాగము - ఆదితాళము

ఆ. స ర గ మ ప ధ ని స
ఆ. స ని ధ ప మ గ ర స

(శ్రీ త్యాగరాజ కృతి)

ప॥ ప్రాణనాథ! విరాస ద్రోపవే! ॥ ప్రాణ ॥

అ॥ వేణుగానముచే బదియారువేల గోపికల బాలించియేలా ॥ ప్రాణ ॥

చ॥ పెన్నమీగడల వేడక్రమీరగసు - కన్నపిన్నవాండ్ర గడుపునించి - తిన్నగవెలయు దివ్యరూపమా -
చిన్నికృష్ణ! దయచేసి త్యాగరాజ ॥ ప్రాణనాథ ॥

రాగలక్షణము :— 22-వ కృతిలో నున్నది.

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

		o	
ప॥ , , , - పా మా - మ గ గ ర స ని	సా రి గా , మా -	పా , గ మ	o
ప్రాణ - న ఆ ఆ అ థ ఆ	బి ఇ రా అ న	బ్రోబ్ర వ ఆ	
పా , - మ గ ర - పా మా - మ గ గ ర స ని	సా రి గా , మా -	గ మ ప ధ - ని స ని ధ	
పా - ఎ ఎ ఎ - ప్రాణ - న ఆ ఆ అ థ ఆ	బి ఇ రా అ న	బ్రోబ్ర బ్ర - వ ఆ ఆ ఆ	
డి ట్లా	డి ట్లా	మ ప ధ ని - స రి స ని	
డి ట్లా	డి ట్లా	బ్రోబ్ర బ్ర - వ ఆ ఆ ఆ	
ధ పా మ గ ర - డి ట్లా	డి ట్లా	పా ధ ని - స రి స ని ॥	
ఆ వే ఎ ఎ ఎ - డి ట్లా	డి ట్లా	బ్రోబ్ర బ్ర - బ్ర వ ఆ	

అ॥ ద సా మ రి - దా ని సా ని
అ డె ఎ ఎ - డె ణ గా న
సా, సా, - దా నీ - స రి స రి స ని
డె ఎ లా తి - డె ణ - గ అ తి తి న తి
సా, సా, - సా నీ - స రి స రి సా
డె ఎ లా తి - గా పీ - క తి తి లా
చ॥ ధ పా మ రి - గ మ పా మ
బ డొ డొ డొ - డె న్న మీ గ
గా, మా, - గ మ - పా మ
గా తి నూ డొ - క న్న - పీ న్న

తిన్నగావెలయు దివ్యరూపమా చిన్నికృష్ణ దయచేసి త్యాగరాజ ॥ పాణ ॥ (అనుపల్లవివలె పాడుకునేది)

29 వ మే. ధీరశంకరాభరణ జన్మము 24. శుదసావేరిరాగము - రూపకతాళము
(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి)

ప॥ కాలహరణ మేలరా హరీ సీతారామ ॥ అ॥ కాలహరణ మేల - సుగుణజాల - కరుణాలవాలా ॥ కాల॥
చ॥ (1) చుట్టి చూట్టి పాక్షులెల్ల చెట్టువెదకు రీతి భువిని పట్టులేక నీ పదములు బట్టుకొన్న సన్నుబ్రోవ ॥ కాల॥
(2) దిసదిసమును తెరిగి తెరిగి డిక్కులేక నీ శరణుజొచ్చి - తనుపు ధనము నీదేయంటే త్యాగరాజవిసుత
రామ ॥ కాల ॥

ద నీ ని సా - ద
ము డొ డె ఏ - ప
ద నీ ని సా - స ని
ము డొ డొ డె - ప తి
స ని రి స ని సా
ప తి తి తి తి తి - తి
గ మ ప - మ రి - స ని
డొ తి తి - ల తి తి - డె ఎ
గ మా - మ రి - స ని
వ తి - డ్ర తి తి - క డు

ని సా ని
ది యూ రు
ద స - ద ని స రి - స ని
ది ఇ - య తి తి - రు డొ
స ని - ద ని ద రి - స ని
త తి - లిం చి ఇ - ఎ ఎ
సా - రి గ మారీ
డొ - మి ఇ ఈ రా
సా-రిగమారీ 1 గమపమసా
పూ-డొడొడొడొ 1 నింంంఫీ

రాగలక్షణము :— ఇది 5-వ బాణచక్రములో 29-వ మే గీరశంకరాభరణ రాగజన్యము. కొడవ రాగము. ఋషభ ధైవతములు రాగచ్ఛాయ స్వరములు మూడువేళల పొడదగినది. ఈ రాగమందు గాంధార నిషాదములు వర్జితములు.

ఋషభ ధైవత

ప॥ సా స - స ద ప ॥ ప మ ద ప ప మ - రీ రి ॥ సా , , , ॥ రి మ పా - ద ద ప మ ప ద .
కా ల - హ గ ణ ॥ మే వ ఎ వ ల ఆ - రా హ ॥ రీ , , , ॥ సి ఇ తా - ర ఆ ఆ ఆ ఆ మ

(1)

ద స ద రీ స - ద ద ప ॥ మ ప మ ద ప మ - రీ రి ॥ సా , , , ॥ రి మ రి మ ప - ద ద ప మ ప ద
క ఆ ఆ ఆ ఆ ల - హ ర ణ ॥ మే వ ఎ వ ల ఆ - రా హ ॥ రీ , , , ॥ సి ఇ త ఆ ఆ - ర ఆ ఆ ఆ ఆ మ

(2)

ఆ ॥ , ప ప ప - ద ప ద ॥ ద స రీ రీ - స ద స ॥ ద స ద రీ స - ద ద ప ॥ ప ద ప మ రి - రి మ రి మ ప ద
క ఆ ఆ ల - హ ర ణ ॥ మే వ ఎ వ ల - సు గు ణ ॥ జ ఆ ఆ ఆ ఆ ల - క ఆ రు ॥ ణ ఆ ఆ ఆ ఆ ల - వ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ

(3)

ప మ ప - ద ప ద ॥ రి మ రీ మ రీ - స ద స ॥ స రి మ రీ రీ స - ద స రీ స ద - ప ద స మ - రి మ రి మ ప ద ॥ సా
క ఆ ఆ ల - హ ర ణ ॥ మే వ ఎ వ ల - సు గు ణ ॥ జ ఆ ఆ ఆ ఆ ల - క ఆ రు ఊడ - ణ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ల - వ ఆ ఆ ఆ ఆ ఆ ల ॥ కా ॥

(4)

చ ॥ , రి మ - పా ద ॥ ద స ద స ద - ప మ ప ॥ , రి మ - ప ద మ ॥ రి మ రి మ స - రి స ద స ॥
చు ట్టి - చు ట్టి ॥ ప ఆ ఆ ఆ ఆ ఊ - లె ఎ ల్ల ॥ , చె ట్టు - చె ద రు ॥ రి ఇ ఇ ఇ తి - ఇ భు వి వి ॥

, రి రీ - రీ రీ ॥ రి మ రీ మ రీ - స ద స ॥ , , , స ద ప మ ॥
ప ట్టు - లే క ॥ ని ఇ ఇ ఇ ప - ద ము లు ॥ , , , ర ఆ మ ఆ ॥

ప ద - రీ రీ - రీ రి ॥ రి మ రీ మ రీ - స ద స ॥ ద స ద రీ స - ద ద ప ॥ ప ద ప మ రీ - రి మ రి మ ప ద ॥
ఆ ఆ - ప ట్టు - లే క ॥ ని ఇ ఇ ఇ ప - ద ము లు ॥ జ ఆ ఆ ఆ ఆ ట్టు - కొ బ న్న ॥ న ఆ ఆ ఆ ఆ ఊడ - ట్టు బ వ ఆ ఆ ఆ ఆ

పంకజ వ్రత మ బోధిని

[illegible][illegible]

అనాది - అనంతము || తిరిగి ఇ - తి ఇ రి ఇ || ఇదిక్కు - తల || అనంత - అనంతము

[illegible]

పసుపు - ధనము || ని ఇ ఇ ఇ దే - యుండుంటి || త్య అ అ అ గా - ర అ జ

[illegible]

చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని 25. విశహరిరాగము, మిశ్రజాతి-రుం పెతాళము
(శ్రీ పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి కృతి)

ప॥ పరిధాన మిచ్చి శో - గోలింతువేమో ॥ పరి ॥

అ॥ పరమపురుష శ్రీపతి నామై నీకు - కరుణా గలకయిన్న - కారణమేమయ్య " పరి " ॥

చ॥ రొక్కమిచ్చుటకు నే - ముక్కంటి చెలిగాను చక్కని చెలిని - యొసగ జనక - రాజును గాను మిక్కిలి
స్వస్యమివ్వ మరక్కటేంద్రుడగాను - అక్కటిక మెటుగల్గా ఆది వెంకటేశ నీకు ॥ పరి ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 5 వ - బాణచక్రములో 29 వ మేళకర్త. శీరశంకరాభరణ జన్యము. గమక పరిక, దేశీయ, రక్తి, భాషాంగరాగము, ఔడప సంపూర్ణరాగము, చతుశ్రుతి, రిషభ చతుశ్రుతి, దైవత, కాకలినిషాదములు రాగచ్ఛాయా స్వరములు.

మరియు ఆరోహణమందు కైశిక నిషాదము నీ రాగచ్ఛాయాస్వరము. రి గ ప మ గా - స రి గా - ద ద పా - మ గ ప ద స - మ గ ద పా - రి స ని దా మొదలైన ప్రయోగములు రాగరంజకములు. ద ని ద ప మ గ - ప ని ద ప మ గ - గ ని ద గ పా - స ని ద ప మ గ - రి ని ద మొదలగు ప్రయోగములయందు కైశిక నిషాదమే పలుకుచున్నది. (సంగమ కాలమందు) అనగా ఈదయం రి గంటలు మొదలు 9 గంటల వరకు పాడదగినది.

లఘువు	U	O	ద్రుతము	లఘువు	U	O	ద్రుతము
ప పామూ - మ గ రి సా - సా ,	సా -	స ని ని ధ	స ని ని ధ	సా , రి , గా - ప మ గా -	గ రి	సా రి గ	
1. ప రి - దాళళళ న - మి ,	చ్చి -	తే ఎ ఎ ఎ	తే ఎ ఎ ఎ	పా , లిం , తు - వే ఎ ఏ -	మొ బ	ప బ బ	
2. పమమగ - మ గ గ పా - సరిగరి	సా -	స ని ని ధ	స ని ని ధ	సరిగా - రిగపమగధ - పా , -	ప మ	మ గ గ రి	
పల రి ఇ - దాళళళ న - మి ఇ ఇ ఇ	చ్చి -	తే ఎ ఎ ఎ	తే ఎ ఎ ఎ	పాళళ - లింంంతుఉ - వే , -	మొ బ	ప బ బ బ	
3. పామూ - గామగ - రిగరిసా - సరిగరి	స రి -	స ని ని ధ	స ని ని ధ	సరిగప - ధాసనిధసధని - పదధప -	ధ ప	మ గ గ రి	
ప రి - దాళళళ - ఆళళళ న - మి ఇ ఇ ఇ	చ్చి ఇ -	తే ఎ ఎ ఎ	తే ఎ ఎ ఎ	పాళ.. - లింంంం తు ఉ - వే ఎ ఎ ఎ -	మొ బ	ప బ బ బ	
4. పామూ - గరిపమగరి - ధధపా -	స ని -	ధ ప ధ రి	ధ ప ధ రి	సా , సరిధప - ధనిపా , -	ధ ప	మ గ రి గ	
ప రి - దాళళళ. నళ - మి ఇ ఇ ఇ	చ్చి ఇ	తే ఎ ఎ ఎ	తే ఎ ఎ ఎ	పా , లింంంం - తుఉ వే , -	మొ బ	ప బ బ బ	
5. పామూ - గరిపమగరి - దధపా -	స ని	ధ ప మ గ	ధ ప మ గ	రిగ పధ - సరిసారిస - ధరిసని -	ధ ప	మ గ రి గ	
ప రి - దాళళళ. నళ - మి ఇ ఇ ఇ	చ్చి ఇ	తే ఎ ఎ ఎ	తే ఎ ఎ ఎ	పళళళ - లింంంతుఉ - వే ఎ ఎ ఎ -	మొ బ	ప బ బ బ	
6. పామూ - గరిపమగరి - దధపా -	స ని	ధ ప మ గ	ధ ప మ గ	రి గపధ - సరిసారిస - ధ రి రి -	స ని	ధ ప ధ రి	
ప రి - దాళళళ. నళ - మి ఇ ఇ ఇ	చ్చి ఇ	తే ఎ ఎ ఎ	తే ఎ ఎ ఎ	పాళళళ - లింంంతుఉ - వే ఎ ఏ -	మొ బ	ప బ బ బ	

7. పాదరీ-సోరిసధానిధపా-మగరి	సా	స ని ని ధ	సా , , రీ , , గా - పమగరి -	రి	, గ సా పామూ
పరి ఇ-దాలలలలల న-మిఇ.-	చ్చి	లే ఎ ఎ ఎ	పా , , లిం , , తు - జేఎఎ -	మె	, ఒ ఓ పరి
అ పాపా-మగరిగపా - ధధపా -	మ గ	గ రి సా	రి గా - రిగపమగా - ధధపా -	మ గ	ప ధ సా
ప ర -మతపుడతు-షల -	శ్రీ ఇ	ఇ ఇ ఈ	పతి తి - నాలలలల - పైఇఈ -	నీ ఇ	ఇ ఇ కు
1 పధసరిగా-గీగమగమ-గరిసా-	గ రి	స ని ధా	గరి గ - సరి - నిస-ధనిప-ధరిసని-	ధ ప	మ గ రి గ
కతరుడణ-గలలలల ల్లక-	య ఉ	ఉ ఉ ఉ	కాలల-రలణ-మేఎ-మలల-	య్య	అ అ అ అ
2. డి టా	డి టా	డి టా	గ రిసని-సనిధప ధ రి-సా నిధ-	ప మ	గ రి గ
డి టా	డి టా	డి టా	కాలల-రలణ మెఎ- ఏ మల	య్య	అ అ అ
డి టా	డి టా	డి టా	గ రి సని-రిసనిధ-సనిధప-ని ధ-	ప మ	ప మ గ రి
డి టా	డి టా	డి టా	కాలల-రలణ-మేఎ-మల-	అ	య్యలల అ
చి పామగరిగరిగరి - సా ని ధ	పా	ధ స రి గ	పమగధపా - మగరిగరిగపధ -	స ని	ధ రి సా
పా ధసరిగపమగరి-గా రి స	ని ధ	ప ధ స రి	గ రి సనిధ - రిసనిధ-పధపా-	మ గ	రిగరిగ పరి
చ సా , , రిగాపా - ధధపా -	ప మ	గ రి సా	స రి గా - గరిగిధా - సనిధా-	సా	, , సా
1. రొబిక్మిఈ-చ్చుడు -	కు ఉ	నె ఎ ఏ	ముడుడి - క 000టి - చెలి-	గా	, , ను
2. స రి గా రిగపమగా పధపా -	మ గ	ప ధ సా	సనిధ - పమమగరి - సనిధ-	సా	, , సా
రొబిక్మిఇఈ-చ్చుడు-	కు ఉ	నె ఎ ఏ	ముడుడు-క 000టి-చెలిఇ-	గా	, , ను

పా, ముగరి-గపధారీ
ని ఇ నె ఎ డు-కనుగొంటి
పా, ముగరి-గపధారీ
ని ఇ నె ఎ డు-కనుగొంటి
ధపా-మగరి-మగధప-మగరి-మప
ని ఈ-నె ఎ డు-కమిసుఉ-గొబం-టి ఇ

అ||,, - మగపాద
ఇనకూల
ధపధా-మగపాద
బుఉట్టి-ఇనకూల
సనిదపధా-సరిసరిపాని
బుఉఉఉఉట్టి-ఇఇలమిలోనె

చ||,, - మగగా-పాద
భరత - లక్ష్మ
మగరి-ధపమగరి
గొలుప-పపమిని

సా-మగపధ
ని-శ్రీఇరతి
సా, - ధస
ని ఇ-శ్రీ ఇ
రా-పదసా-ధస
ఈ-ని ఇ ఈ-శ్రీ ఇ

సా-ధ
మున-యిం
స-పధసా-ద
ము-నతితి-యిం
ధపధా-ధరి
ని ఇ తా-నతి

పదసా-ప
నితితి-శ
సనిధా-సరి
పతుడూ-పతి

సని-ధరిసని-ధని
తితి-తితిముఉ-ని ఇ
రీ, - సని
రాతి-ముఉ
సరి-సనిధప-దని | పా,మగరి-గప||
ఇఇ-రతి..-ముఉనీ ఇ-నె ఎ డు-కను||

రిసాని
పుగాను
రిసాని
పుగాను
సనిదపా,ధని | పా,-మగరి ||గప||
యతికుడోఉఉ. | ని ఇ-నె ఎ డు|కను||

ధపామ
తృష్ణులు
గా-రిగపమగా
దా-ముఉఉఉలూ

పా, పా, - మ X పా ద	స ని ప ద సా - స	రి సా ని
బ అ ట్ట ఉ - ప రు లై న	సు ఉ గ్రి ఇ ఈ - వా	ది సే న
ద ప థా - స రి గ రి సా ని	ప ద సా - స రి	స ని - ద ప ద మ X రి - X ప
రు ఉ లూ - వి ను తి ఇ సే య	X అ ఆ - త్య ఆ	X అ - ర ఆ జ ను తు నీ - క ను

స-చరి-అంగ-శుమ-ప-చథ-కాని 27. కేదారరాగము - మిశ్రచాపు తాళము
(శ్రీ ముత్తుస్వామి దీక్షితులు కృతి)

ఆర్. స మ X మ ప ని స

అవ. స ని ప మ X మ ధ మ X రి స

ప|| అనందనటన ప్రకాశం - చిత్పభేశం - ఆశ్రయామి శివకామవల్లీశం || అనంద ||

అ|| భానుకోటి కోటిసంకాశం - భక్తిముక్తిప్రద దహరాకాశం దీనజన సంరక్షణ చరణం దివ్యపతంజలి
వ్యాఘ్రపాద దర్శితకుంచితాబ్జ చరణం || అనంద ||

చ|| శీతాంశు గంగాధరం నీలకంధరం - శ్రీ కేదారాదిక్షేత్రాధారం భూతేశం శార్దూల చర్మాంబరం చిదం
బరం - భూసుర త్రిసహస్ర మునీశ్వరం విశ్వేశ్వరం - నవనీతహృదయం - సదయగురు గుహతాత
మధ్యం - వేదవేద్యం - వీతరాగిణ మప్రమేయాద్వైత ప్రతిపాద్యం - సంగీతవాద్య వినోద తాండవ
జాత బహుతర భేదచోద్యం || అనంద ||

రాగలక్షణము :— ఇది 5-వ బాణచక్రములో 29.వ మేళకర్త ధీరశంకరాభరణ రాగజన్యం. ఔడవ, పక్ర, సంపూర్ణం. మధ్యమ, నిషాదములు, రాగఛాయాస్వరములు. ఆరోహణమందు గాంధారమున్నూ, అవరోహణమందు, ధైవతమున్నూ, పక్రములు, సరిరిసా - పనిపస - గమపని - సమగరిసనిపపామ - పరిరిగాస - మొదలగు ప్రయోగములు రాగరంజికములు. రాత్రి 9 గంటలు మొదలు 12 గంటలువరకు పాడదగినది.

(1)

పాపా, నానా, మగాగరిరిస, నా, రిగాస-సని, సగరిసనిరిసనినీ
అనినంద, నటనమప్రతి, కాంతం-చిఇ, ఇఇఇత్తభేవవశం

(2)

హా, నానా, గమపా, మ, మగారిరిస, నా, రిగాస-సని, సగరిసనిరిసనినీ
అనినంద, నమటమ, నమప్రతి, కాంతం-చిఇ, ఇఇఇత్తభేవవశం

(3)

హా, నానా, గమపనిసనిపమగరిసనినీ, నా, రిగాసని, సగరిసనిరిసనినీ
అనినంద, నమటమ, నమప్రతి, కాంతం-చిఇ, ఇఇఇత్తభేవవశం
హా, హాపమ, గారిసగరిసనా, పనిసానా, మ, మగా, రిసనినానా, నా, నా
అమిత్రయ, మిఇఇఇఇవతి, కాంతమవతి, నీఈఇఇశం, అనినం

అ, , మగమూపా, పాపస, పా, సనినీ, , నానిసగరిసా
భామనుకో, ఒటికోఒఒ, టిఇసం, కాంతమవతి
,, సనానిని, ససనిపాపమూ, మగమూపానినిమా, మగా, రిసనిసా
భక్తిముడ, ఉక్తిఈప్రతిద, దలహరాంత, కాంతమవతి

మగమూపసనా, రి, రిగిసా సనిసరిసనిపా, నాసపసాసగమపాప, పమపని పామగారి సనిసానా
నీఇన జనతిసం, రతిఅక్ష ఇతిచితరతం, దివ్యపతింజలి వ్యాఘ్రపాద, దత్తతనుచిత్ర చరణం అనినం

పానిని, సమమ, గగరిసనినీ, నామగరిసమ, గమపానిమగ
పానిని, సత, ఘట, సనినీ, ఘట, రతి, సమ, గమపానిమగ

29 వ-మేళకర్త జన్యము.

28. జనరంజని రాగము - ఆదితాళము

అర్హ. సరిగమపథపనిస

స-చరి-ఆంగ-శుమ-ప-చధ-కాని.

(రచయిత: శ్రీ రామస్వామి శివన్)

అవ. స ధ ప మ రి స

ప॥ పాహిమాం శ్రీ రాజరాజేశ్వరి - కృపాకరి శంకరి ॥ పాహి ॥

అ॥ ఏహి సుఖం దేహి సింహవాహిని - దయాప్రవాహిని మోహిని ॥ పాహి ॥

చ॥ భండ చండ ముండ ఖండని మహిషా - భంజని జనరంజని నిరంజని పండిత శ్రీ గుహదాస పోషిణి - సుభాషిణి రిపుభీషణి వరభూషణి ॥ పాహి ॥

రాగలక్షణము:— ఇది రి వ - బాణచక్రములో 29 వ మేళకర్త ధీరశంకరాభరణ జన్యము. వక్ర సంపూర్ణ - ఔడవము, ఉపాంగరాగము, చతుశృతి ఋషభ - కాకలి నిషాధములు, రాగచ్ఛాయా స్వరములు - పా మ రి - స స రి రి - మ మ రి రి - ప ధ ప ని సా - రి సా ధ ప మ - ద పా మ రి స - ప్రయోగములు రాగరంజకములు. (మూడువేళల పాడదగినది.)

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలెను

!	O	O	!	O	O
పా పా , మ రి రి	రి స రి గ	, గ మ రి	॥ పా , , , , ని	పా ని స	రి గ మ (1)
పా అ హిమాంశ్రీ	ర అ జ ర	అ జై ఎ శ్వ	॥ రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ క్క	పా క రి	శంక రి
పా , మ రి రి	రి స రి గ	, గ మ ప మ రి	॥ పా , , , , స	ని స రి స రి గా	గమపమనీగమ(2)
పా అ హిమాంశ్రీ	ర అ జ ర	అ జై ఎ ఎ శ్వ	॥ రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ క్క	పా అ క అ రి	శంక రి ఇ
పా , మ రి రి	రి స రి గ	, గ మ ప మ రి	॥ పా , , , , రి	స ద ప మ	రి గ మ (3)
పా అ హిమాంశ్రీ	ర అ జ ర	అ జై ఎ ఎ శ్వ	॥ రి ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ క్క	పా అ క రి	శంక రి

ప సా ని ప మ గ మ రీ | సరిగమ పదపని | సదపమ గమరీ || సా , , , , స | ని స రీ స రి గా | గమపమరీగమపా(4)
పా ఆహిమాం 0 0 శ్రీ | రాఅఅఅజఅరఅ | అఅజెఎఎశ్వ || రీ ఇ ఇ ఇ ఇ ఇ కృ | పాఅఅ క అ రీ | శం 0 0 క రి ఇ || పా
అ|| పా ప మ ప ద ప దా | ప సా ని | స రి సా | కిం క మ రి సా ద | పా మ రి | స రి గ మ || పా
వ హి సు ఉ ఉ ఉ ఖం | 0 దే హి | సిం హా || వాహిని ద యా ప్ర | వా హి ని | మోఒహిని || హా
చి|| పా , ప మ రి సా | , ద ప ప | మ మ రి రి || పా , రి స రి గ మ | పా , స | , రి గ మ
పా ద ప మ ప ద ప | నీ స ప | ని స రి స | రి క మ రి సా | ప మ రి | స రి గ మ || పా
చ|| ధా ప ధా మ పా | మ ధ ప మ | రి గ రి స || నీ స రి గ మ పా | మ రి గ మ | , ప పా
భం డ చం డ ముం | డ ఖం డ | ని మ హి ప || భంజని జనరం | జనినిర | 0 జ ని
పా మ ప దా ధ ప | నీ స ని | రి స ని స || కిం క మ రి స దా | ప మ రి స | రి గ మ || పా , మ ||
పండిత శ్రీ గు హా | దాస పా | ఒ పి ణి సు || భాషి ణి రి పు భీ | మ ణి వ ర | భూషణి || పా అ హి ||

స-శురి-సాగ-ప్రమ-ప-శుధ-కాని 29. పంతువరాళిరాగము - ఆదితాళము ఆ. స రి గ మ ప ధ ని స
(శ్రీ త్యాగరాజు కృతి) (దివ్యనామ పంకిర్తనము) ఆ. స ని ధ ప మ గ రి స
ప|| రఘువర నన్ను మరువ తగునా || రఘు ||
అ|| నగధరభక్త జనాఘ నివారణ || రఘు ||
చ|| (1) తల్లిదండ్రు లన్నదమ్ములు యున్న పాలతికి యొక్కడు పురుషుడెనా || రఘు ||
(2) పరదైవములు - బాగుసాములు - నురనుత - మంగళసూత్రమౌన || రఘు ||
(3) చేసిన పుణ్యచయాము - బ్రహ్మిణ్యాయాన నొసగితి - అనుపమ లావణ్య || రఘు ||
(4) మనమున - నీకేమరులా కొన్నాను - సజ్జనహిత - త్యాగరాజనుత - శుభకర || రఘు ||

రాగలక్షణము :— ఇది 8-వ వసుచక్రములో 45-వ మేళకర్తరాగము. రాగాంగము సంపూర్ణ సర్వస్వర గమక పరిక రక్షి రాగము. మూడువేళల పాడదగినది.

ప్రేలికి నాల్గవరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

[illegible]

(2)

(3) పగ - నిసనిద్రపమ - గమపద నిసరిస నిద్రపమ గమపమ | గరిసని సరీగమా | పమగరి గమపద నిసరిస నిద్రపమ | గమపద|| నిసని||
అతి - రఘుఉవరతి నాతి..... స్మృ ఉఉఉ| మతి.. రువతెగూ | నాతి.. అతి..... | అతి..... || రఘుఉ||

[illegible][illegible]

၁၆	၁
၁၇	၂
၁၈	၃
၁၉	၄
၂၀	၅
၂၁	၆
၂၂	၇
၂၃	၈
၂၄	၉
၂၅	၁၀
၂၆	၁၁
၂၇	၁၂
၂၈	၁၃
၂၉	၁၄
၃၀	၁၅
၃၁	၁၆
၃၂	၁၇
၃၃	၁၈
၃၄	၁၉
၃၅	၂၀
၃၆	၂၁
၃၇	၂၂
၃၈	၂၃
၃၉	၂၄
၄၀	၂၅
၄၁	၂၆
၄၂	၂၇
၄၃	၂၈
၄၄	၂၉
၄၅	၃၀
၄၆	၃၁
၄၇	၃၂
၄၈	၃၃
၄၉	၃၄
၅၀	၃၅
၅၁	၃၆
၅၂	၃၇
၅၃	၃၈
၅၄	၃၉
၅၅	၄၀
၅၆	၄၁
၅၇	၄၂
၅၈	၄၃
၅၉	၄၄
၆၀	၄၅
၆၁	၄၆
၆၂	၄၇
၆၃	၄၈
၆၄	၄၉
၆၅	၅၀
၆၆	၅၁
၆၇	၅၂
၆၈	၅၃
၆၉	၅၄
၇၀	၅၅
၇၁	၅၆
၇၂	၅၇
၇၃	၅၈
၇၄	၅၉
၇၅	၆၀
၇၆	၆၁
၇၇	၆၂
၇၈	၆၃
၇၉	၆၄
၈၀	၆၅
၈၁	၆၆
၈၂	၆၇
၈၃	၆၈
၈၄	၆၉
၈၅	၇၀
၈၆	၇၁
၈၇	၇၂
၈၈	၇၃
၈၉	၇၄
၉၀	၇၅
၉၁	၇၆
၉၂	၇၇
၉၃	၇၈
၉၄	၇၉
၉၅	၈၀
၉၆	၈၁
၉၇	၈၂
၉၈	၈၃
၉၉	၈၄
၁၀၀	၈၅

12 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 10

ఆగో. స రి గ మ ప ధ ని స
ఆవ. స ని ధ ప మ గ రి స

(శ్రీ శ్యామశాస్త్రులవారి కృతి)

ప॥ చిరాన పరాలిచ్చి బ్రోపుము నినునెరసమ్మితి ॥ చిరాన ॥

ఆ॥ పురారి మనోహరిణి శ్రీ కామాక్షి ॥ చిరాన ॥

- చ॥ (1) తామసంబు సేయక నీపు - కరుణానిధిగావా - పరాముఖమిక నేల విను సరోజముఖి ॥ చిరాన ॥
 (2) కామితార్థ దాయకిదేవి - సతకల్పక లతికాపురాణి మధురవాణి శివునిరాణిగద ॥ చిరాన ॥
 (3) శ్యామకృష్ణసోదరి గౌరి - పరమేశ్వరిగిరిజా - అనాధరక్షణంబు సలిపితే వినను ॥ చిరాన ॥

రాగలక్షణము :— ఇది 11-వ రుద్రచక్రము. 65-వ మేళకర్తరాగము రాగాంగ, సంపూర్ణరాగము. చతుశ్చరి ఋషభ, అంతరగాంధార, కాకలినిషాదములు, రాగఛాయాస్వరములు సర్వస్వర, గమక, పరికె రాగము. ధారి - ధగ - విగరిగ - నిరినిధ - మధమగా - ధనిరినిధ - గనిధమగ - మొదలగు వక్రప్రయోగములు రాగరంజకములు. మరియు, గద - గని - నిగ - ధరి - ధగ. మొదలగు బాటుస్వర ప్రయోగమువలన ఈ రాగము విశేషముగ స్ఫురించుచున్నది. ప్రతిమధ్యమము ముఖ్యమైన జీవస్వరమైనను ప్రతిమధ్యమ ప్రయోగములేకనే ఈ రాగమును, నిగరినిధ - నిరినిధ - ధరినిధగ - అను నిట్టిప్రయోగములవల్ల స్ఫురింపజేయ వచ్చును. శంకరాభరణ రాగమందు కాకలి విషాదమునకన్న ఈ రాగమందుగల కాకలి విషాదము ఒకశ్చతి తక్కువగానే బలుకుచున్నది. పగలు 12 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 3 గంటలవరకు పాడదగినది.

పరి నీ స రీ రి

చిరాన వ రా

డి ట్లో

డి ట్లో

, గా మ పా	, , మ మ గ గ	ధ మ గా రి స	(1)
అ లి చ్చి బ్రో	ఒఒ పు ము ని ను	నె ర నం మ్మి తి	
, గా మ గ మ ప ద	మ ప గా ప మ గ గ	డి ట్లో	(2)
అ లి చ్చిబ్రోఒ ఒ ఒ	ఒ ఒ ఒ పు ము ని ను	డి ట్లో	

ప॥ 1. గమప - ధాని ॥ సా , - నిదపమగరి ॥ 2. గమప - ధాని ॥ నిరిస్నిదని - నిదపమగరి ॥
భజన - శాయ ॥ వేప - ముతినతిసతి ॥ భజన - శాయ ॥ వెపపప - ముతినతిసతి ॥

3. గమప - ధాని ॥ ధసీరిసని - నిదపమగరి ॥, గగరీ - పమగారీ ॥ సా , నిదపమగరి ॥ గమ ॥
భజన - శాయ ॥ వెపపప - ముతినతిసతి ॥, పరమా - భతా ॥ శ్లోఽక్రీతాముని ॥ భజ ॥

అ॥ స్నినిద - నిదదపపా ॥ పమగారీ - సనిసరిసా ॥ గమపద - నిస్సరిసీ - సీరిసా ॥ సీరిస్నిదప - నిదపమగరి ॥ గమ ॥
అతిజతి - రుణ్ణణ్ణద్రా ॥ దుణ్ణ లాకు - భుణ్ణణ్ణనూ ॥ రతితితి - దుణ్ణలతి - కతిరూ ॥ ద్వైతానతి - రతితితితితి ॥ భజ ॥

చ॥ , పపపా - పపప ॥ పమగా - మపదా - పప ॥ , మపదా - పదనీదా ॥ పమనిద - దపపా - పమగా ॥
నతిదా - ప్రణవ ॥ సతితి - ప్పతితి - స్వర ॥ , అపేదా - వతితిర్దా శతితితి - స్త్రాతిపూ - రతితి

రి - రిరినిరీ ॥ గమపా - పమగరిస ॥ , - నిసారిరీ - నిదపమ ॥ రీరీసా ॥
అ - తాదిచతు ॥ ప్పతితి - ప్పితితికళల ॥ అ - భేపదమా - గతితితి ॥ గేపప ॥

గాగగగరి - గామ - పపప ॥ మాపదాప - ధనిస్సస్సస్స ॥ సాని - దాప - గామ - దాని ॥ గాగి - గీస్ - నిదపమగరి ॥ గమ ॥
మోదకర - శ - రి - ర - మేపత్తి ॥ ముక్తిమాగ - మును తెలియక ॥ వాద - తర - మేల - శ్రీమ ॥ దాది - తాగ - రతిజనతుని ॥ భజ ॥

మం గ శ ము

స-శురి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని 92. సౌరాష్ట్రరాగము - ఆదితాళము
అనుభవమున, చధ-కైని-లు వాడబడుచున్నవి. (శ్రీ త్యాగరాజు విరచితము)

ఆగో. సరి గ మ ప ధ ని స
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

- ప॥ నీనామ రూపములకు - నిత్యజయ మంగళము ॥ నీనామ ॥
అ॥ పవమాన సుతుడు పట్టు - పాదారవిందములకు ॥ నీనామ ॥
చ॥ (1) పంకజాక్షి నెలకొన్న - యంకయుగమునకు ॥ నీనామ ॥
(2) నలినారిగేరు చిరు - నవ్వుగల మోమునకు ॥ నీనామ ॥
(3) నవముక్తా హారములు నటించుచే యురమునకు ॥ నీనామ ॥
(4) ప్రహ్లాద నారదాది - భక్తులు పొగడుచుండే ॥ నీనామ ॥
(5) రాజీవనయన త్యాగ - రాజ విసుతమైన ॥ నీనామ ॥

ప్రేలికి నాల్కరముల చొప్పున పాడుకునేది

		O		O	
ప॥ సా, - స ని ధా పా, - పా మ - గ రి సా	, భీ స - రి స రీ ఉ నీ త్య - జ అ య , భీ స - రి స రీ ఉ నీ త్య - జ అ య	సా, - స ని ధా పా, - పా మ - గ రి సా నీ ఇ - స అ తి మా తి - రూ ప - ముల కు సా, - స ని ధా పా, - ప మ ధ ప ప మ ధ ప మ గ రి స నీ ఇ - స అ తి మా తి - రు ఉ ఉ ప ము ఉ ల అ కు ఉ ఉ ఉ ఉ	సా మ - గ మ ప ధ ని మం - గ శం సా మ - గ మ ప ధ ని మం - గ శం	సా మ - గ మ ప ధ ని మం - గ శం సా మ - గ మ ప ధ ని మం - గ శం	సా మ - గ మ ప ధ ని మం - గ శం సా మ - గ మ ప ధ ని మం - గ శం
నీ ఇ - స అ తి మా తి - రూ ప - ముల కు					
సా, - స ని ధా పా, - ప మ ధ ప ప మ ధ ప మ గ రి స					
నీ ఇ - స అ తి మా తి - రు ఉ ఉ ప ము ఉ ల అ కు ఉ ఉ ఉ ఉ					

అ॥ ప మ ధ నీ , సా , - రి స రి - స రి సా
 ప మ తి త నా త - సుతుడు - బ అ త్తూ
 ప మ ధ నీ , రి స సా , - రి స ని స రి - మ రి రి సా
 ప మ తి త ప తి త - సుతాతుడు - బ అ త్తూ

ని స ని - ధ ని ధ - సా
 ప తి త - ధ తి త - రా
 ని స ని - ధ ని ధ - పా
 ప తి త - ధ తి త - రా

, - మా X - మ ప ధ ని ॥ సా ॥
 తి - విం ద - ము ల కు డా ॥ నీ ॥
 , - ప మ X - మ ప ధ ని ॥ సా ॥
 తి - విం ద - ము ల కు డా ॥ నీ ॥

(అనుపల్లవివలె చరణములు పాడుకునేది)

సుగమ సంగీతము

65 వ - మేళకర.

1. కళ్యాణీరాగము - రూపకతాళము

స-చరి-అంగ-ప్రమ-ప-చధ-కాని

ప॥ మంచి కంచి కామాక్షి నన్ను బ్రోవవే తల్లీ ॥ మంచి ॥

అ॥ పంచాక్షరి షడాక్షరి పార్వతి నిన్ను నమ్మితి ॥ మంచి ॥

చ॥ (1) ఊరూరు తిరిగి తిరిగి యున్నతావు గురుతెరిగి పరిపారి వచ్చితిని పార్వతి మనోగారి ॥ మంచి ॥

(2) ఓంకారీ ప్రణవ రూపిణీ ఓ హౌ హౌ సౌఖ్యదాయని హ్రీంకారి నిన్ను నమ్మితిని నిఖిలనయన దయజూడవే ॥ మంచి ॥

(3) ఇలనుఖిజ్ఞాన, దయాపరీ, ఏకాంబరేశ్వరీ, పరమలోకాతీత భక్త చిత్త ఫలకరీ తల్లీ ॥ మంచి ॥

ఆ. స రి X మ ప ధ ని స
 ఆ. స ని ధ ప మ X రి స

రాగలక్షణము :— 30-వ కృతిలో మన్నది.

(1)

ప॥ సా ని ధ ప మ ॥ గ ని ధ మ గ రి ॥ స ని స రీ రి ॥ గా మ ప ధ ని
మంచికంచి॥ కాఅఅమఅక్షి ॥ సఅన్నబ్రోవ॥ వే త అల్లి ఇ

(2)

స రీ రీ సా ని ధ మ ॥ గ ని ధ మ గ రి ॥ స ని స రీ రి ॥ గా , రి గ మ ప ధ ని
మంచికంచి ॥ కాఅఅమఅక్షి ॥ సఅన్నబ్రోవ॥ వే ఎ త అ అల్లి ఇ

(3)

సా రీ స రీ రీ సా స ని ని ద ప మ ॥ గ ని ద ప మ గ గ రి ॥ స ని స రీ రి ॥ గా , రి గ మ ప ధ ని ॥ సాని ॥
మంచికంచి ॥ కంచి ఇ ॥ కాఅఅఅఅఅఅఅక్షి ॥ సఅన్నబ్రోవ॥ వే ఎ త అ అల్లి ఇ ॥ మంచి ॥

(1)

అ॥ , స రీ రీ రీ ॥ స రీ రీ రీ స ని ధా ని స ॥ సా ని ధ ప మ ॥ ని ధ ప మ గ రి గ మా ప ధ ని

(2)

పంచాక్షరి ॥ ప అ అ అ డ అ అ క్ష రి ॥ పా ర్య తి ఇ ఇ ॥ ని ఇ ఇ ఇ న్న ఉ నం మ్మి తి ఇ
 , స రీ రీ రీ ॥ స రీ రీ స రీ స ని ధా ని సా ॥ సా ని ధ ప మ ॥ ని ధ ప మ గ రి గ మా ప ధ ని ॥ సాని ॥
పంచాక్షరి ॥ ప అ డ అ అ అ అ క్ష అ రి ॥ పా ర్య తి ఇ ఇ ॥ ని ఇ ఇ ఇ న్న ఉ నం మ్మి తి ఇ ॥ మంచి ॥

చ॥ , పా పా ప ॥ మ ని ధ ప మ గ ॥ మ గ మ ప ధ ని ॥ స ని ధ ని సా

డోడోడోడో ॥ తి రి రి రి రి ॥ పు ఉ న్న త అ పు ॥ గు రు లే రి రి

, పా రీ స రీ రీ సా ॥ స ని ధ ప ధ ని ॥ సా ని ద ప మ ॥ ని ధ ప మ గ రి గ మా ప ధ ని ॥ సాని ॥

పా రీ స రీ రీ సా ॥ స ని ధ ప ధ ని ॥ సా ని ద ప మ ॥ పా ర్య తి ఇ ఇ ॥ పా ర్య తి ఇ ఇ ॥ పా ర్య తి ఇ ఇ ॥ మంచి ॥

2-3 వగలముఖమున గలదని దగ్గరనున్నది

65-వ మేళకర్త కల్్యాణి రాగజన్యము 2. యమునాకల్్యాణి రాగము - ఆదితాళము

చలం ప్రచ
ఆగో. సరి X ప మ ప ధ స

స ప్ర అంచ
అవ. స ధ స మ ప గ ర స

ప॥ రాధాసమేత కృష్ణానయగుణ ॥రాధా॥

అ॥ నందకుమారా నవనీతచోరా బృందావన గోవిందమురారే ॥రాధా॥

చ॥ గోపీమనోహర గోకులవాసా శోభితమురళీ గానవిలాసా సుందరమన్మథ కోటిప్రకాశా ॥ రాధా ॥

వ్రేలికి నాల్కరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

I	O	O	(1)	(2)	(3)
ప॥ X మూరీ , గా - గా - గా , ని ధా ణి రా అ ధా లి స - మే ఎ తా లి కృ	గా , , , , , , గాణి	గా , , , , , , గాణి	, , ధా ణి సరి అ అ స ను గుణ	X మ X రి స ధ సరి అ అ అ అ అ అ అ	ని. గా అ అ అ అ అ
X మూరీ , గా - గా - గా , ని ధా గా రా అ ధా లి స - మే ఎ తా లి కృ	గా , , , , , , గాణి	గా , , , , , , గాణి	X మ X రి స ధ సరి అ అ అ అ అ అ అ	X మ X రి స ధ సరి అ అ అ అ అ అ అ	ని. గా అ అ అ అ అ
X మూరీ , గా - గా - గా , ని ధా ణి రా అ ధా లి స - మే ఎ తా లి కృ	గా , , , , , , గాణి	గా , , , , , , గాణి	X మ X రి స ధ సరి అ అ అ అ అ అ అ	X మ X రి స ధ సరి అ అ అ అ అ అ అ	ని. గా అ అ అ అ అ

అ , , సా , గ మా - హా , , హా , , అతి-సం ద కు - మా అతి రా అతి	, , గా మ హా అతి స వ ని త	గా రీ సా , , హో ఓ రా అతి
, , మా , మా , - మా మా ప ని గా అతి బృం దా అ - వ న గో ఒ ఓ	, , మా రి సా ఒ బ విం ద ము	ధ స రి గ ప మ గ రి గ మా రీ రాతి రె రా ఆ ధా
చ , , - సా . గ మా - హా , , హా హే అతి - గో ఒ పి ము - హో ఒ బ హా ర	, , గ మా ప నీ అతి గో ఒ కు ల	దా , ప మా గా హా అతి సా అతి
, , నీ , ని సా - నీ దా హా , , అ హో ఒ భి త - ము ర భీ ఈ	, , హా , ప హా ఇ ఇ గా అ ని వి	గ ము ద ప మ గ గా లా అతి అతి సా అతి
, , మా , మ మా - మా మా హా దా అ ముం ద ర - ము అ న్మ ధ	, , గ మా గ రి అ ఊ ఓ టి ప్ర	ధ స రి గ ప మ గ రి గ మా రీ కాతి . . శా అ . . రా ఆ ధా
గ మా రీ , సా - ని సా హా , నీ రా అ ధా అ స - మే ఎ తా అ క్ష	స హా మ గ మా గ నీ ఊ అతి అతి	రి గా రి - స ధ స రి అతి అతి - లి

22 చ - మే ఖరహరప్రియ జన్మం.
స-చరి-సాగ-శుమ-ప-చ-ధ-కైని

၂၃	
၁	
၄	
၁၈	၁၇
၅၆	၈
၁၈	၃
၈	၅
၁၆	၁၈
၉	၄
၈	၁
၁၇	၂၃
၅	၅

ప॥ కోరీభజింతును కోటిస్వరు మది నా శివశంకరు శంభుకౌ అంత్రాంత్రా ॥ కోరీ ॥

తి॥ పోర్వతినాథుని ప్రణవస్వరూపుని ప్రమథగణాధిపు హోషుక్ గ్రోరే గ్రోరే గురుకృపేగోరే
వార గభిరుక్ అతితితి ॥ కోరీ ॥

చ॥ నిర్విఘ్నాదుర్విఘ్నా నిగమాగమానంత పంచారుక్ జగదానందసుమనో విహారుక్ ॥ కోరీ ॥

[illegible]

[illegible]

(రచన : మధురకవి)

సా శు కై
అహో. స గ మ ప ని శ్చ

కై శు శు సా శు
అహ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ అక్కడనుండే సాంబసదాశివు డిక్కడ నున్నాడే ॥ అక్కడ ॥

అ॥ ఇక్కడనుండే సాంబసదాశివు డిక్కడ నున్నాడే ॥ అక్కడ ॥

చ॥ (1) ఇక్కడనుండి - హృదయములందున వెలుగు చున్నాడే ॥ అక్కడ ॥

(2) అణువున - నణువుగ - నన్ని హృదయముల - నమరి యున్నాడే ॥ అక్కడ ॥

(3) ప్రణవనాదమున - హారహార ఓమ్మని - పల్కుచున్నాడే ॥ అక్కడ ॥

(4) గుంటూర్పురమున - భక్తహృదయముల - గుఱుతుగ నున్నాడే ॥ అక్కడ ॥

(5) వెంటనంటియును - పిలిచిన, పలుకక - కంటగించినాడే ॥ అక్కడ ॥

ప్రేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది

I		O		O
ప॥ , - సా : స సా - నీ దో పా , ,		, , పా - , ప పా		మా దో - మా పా
అ అ - అ అ అక్కడ - నుం డె ఎ ఎ		ఎ ఎ సాం బ సా		దా లి - శి వు
, , - గ మా ప పా - మా గా ప మ గ రి		సా , , - , , , ,		, , , , - , , , ,
ఉ ఉ - డి ఈ క్కడ - ను టి న్నా అ . .		గో ఎ . . -		ఎ -

అ , , - గ మా ప పా - ని , , శా , ,
 ఎ - ఇ ఈ క్క - డ - ను ౦౦ డే ఎ ఎ
 , , - శా , , స శా - ని దా పా , ,
 ఉ ఉ - డ అ క్క - డ - ను డే న్నాతి

చరణములు 1 మొదలు 5 వరకు అనుపల్లవివలె పాడుకునేది

స శా రి శా
 ఎ ప పా ౦ బ స
 పా మా గా , ,
 డే ప ప ప

ని ర నా ని శా
 దా అ ల శి పు
 గా మా పా ని
 ప ప ప ప

29.వ మే-శంకరాభరణ జన్యము
 స-చరి-అంగ-శుమ-ప-చధ-కాని

5. బ్యాగురాగము - చ॥ ఏకతాళము

ప॥ సాధుజనావన రామా గుణధామా బలభీమా ఆరెరామ రాతి మతి ॥ సాధు ॥

చ॥ (1) జననమరణ సౌభాగ్యసునామ సకలలోకభిరామా ఆ గుణధామా బలభీమా ఆరెరామా
 రా మా రా ఆ ఆ . మా . . ॥ సాధు ॥

(2) సీతాన్వేషణ సింధితమౌ నాశిత జనవందిత రామా బలభీమా గుణధామా ఆరెరామా రా
 మా రా ఆ మా ॥ సాధు ॥

(3) దానవభంజన దశరథనందన తాపసివందన రామా బలభీమా గుణధామా ఆరెరామా రామా
 రామా రా మా రాతితి . మా . . ॥ సాధు ॥

ప ౦ గీ త ప్ర త మ భీ ది లి

ప॥ స శం స శం స ని ని ధ-సా ధా ప గ నీ-ధ ప మ గ -స గా మా గ రి-ప మ గ-గ రి న రి -ని స ని మ ప ని స గ-స ని ధ ని ప మ నా ॥ సా ప ॥
 పా ధు ప-నా తి వ స-రా ఆ ము తి-ఆ త గు-థా ఆ ము తి-ఆ త బ ల-భీ రి మ తి ఆ-ఆ త రి ఎ-ర ఆ మ-ర-రాతి ఆ ॥ సా ధు ॥

చ॥ ప ప ప - ని ని సా - శీ శీ శీ - ప ప ప ప ప - స ని ని ధ - సా ధా ప ధ శీ - ధ ప మ గ -
 జ న న మ - ర ణ సా - భోగ్యము - స తి మ - స క ల లో - క తి తి - ర తి మ తి తి - ర తి తి గు ల
 మా సా మ ప ధా - ప మ గ రి - గా మా గ మ పా - , రి స మ - గ రి స రి - ని స రి మ ప ని స రి - స ని ధ ని ప మ సా ॥ పా స ॥
 ధా అ మ తి తి - తి తి బ ల - శీ ఈ మ తి తి - తి తి తి - ర తి మ తి - రా తి తి మ తి తి - ర తి తి మ తి తి ॥ సా ధు ॥

2, 3 చరణములు 1-వ చరణమువలె పాడుకునేది.

జా వ శ్చ (రే క) జా వ శ్చి ల్లి

న-చరి-సా-గ-శు-మ-ప-శు-ధ-కై-ని 1. ఆనందభైరవి రాగము - ఆదితాళము ఆ. స గ రి గ మ ప ధ ప ని స
 ఆ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ మధురానగరిలో చల్లనమ్మబోదు దారివిడుపు కృష్ణా ! ॥ మధు ॥
 అ॥ మాపటివేళకు - తప్పక వచ్చెద - పట్టకుకొంగు - గట్టిగాను కృష్ణా ! ॥ మధు ॥
 చ॥ కొసరి కొసరి - నాతో సరసము లాడకు - రాజమార్గమిది కృష్ణా ! కృష్ణా !
 ప్రజవనితలు నను చేరవత్తురిక - విడు విడు నాచేయి కృష్ణా ! కృష్ణా ॥ మధు ॥

[illegible]

సమానమా - సాగానిసరి, X అతితుమ - డుపోపతిగిఇఇ	సా, , నిదపద సే ఎ ట్టడపొది	పమగామనినిదని పద-సా మృతిగామనినిదని ఎ-టా
చ , , గమానిదని - సానిరిససా సదాయనిఇ - కదనాతితి	, , నిదానిసా అతినుచుపొది	సనిదసానిద టాతితితితి
మా - సమా X మా - పాదానిసరి, X ఏ - తిరిగిమా - చుచుహుడట్టడ	సా, , నిదపద టట్టడపొదిది	పమగామనినిదని పద-సా మృతిగామనినిదని ఎ-టా

జానపదములు

29-వ మేళకర్త

1. శంకరాభరణ రాగము - ఖండచాపు తాళము

చ అంశు చకా
ఆరో. సరి X మ ప ధ ని స

రచన: శ్రీమధురకవి

ప|| ఏడని వెతకేను - ఏడని పిలచేను - బరువెత్తిన నీకు కృష్ణా!
నలుపురక పరువింత నిలుపుముర కృష్ణా || ఏడని ||

చ|| కొంగుకొంగు బట్టుకొనుచు నీయమునలో - రంగారు అలలపై బంగారు అంచలుగ -
చెంగుచెంగున తేలిపోదామూ, మనసు - పొంగులో మైమరచి పోదాము || ఏడని ||

ప|| సారిమా - మమమామ - పాపమా - పపపాప - పదసా - స - రోప - స - సు X రి
ఏడని - వెతకేను - ఏడని - పిలచేను - బరువెత్తిన నీకు కృష్ణా

అవ. సనిధపమగరిస

$\frac{f_2}{f_2} = \frac{f_2}{f_2}$

[illegible]

၁၂ ၂
 ၁၂ ၃
 ၁၂ ၄
 ၁၂ ၅
 ၁၂ ၆
 ၁၂ ၇
 ၁၂ ၈
 ၁၂ ၉
 ၁၂ ၁၀
 ၁၂ ၁၁
 ၁၂ ၁၂
 ၁၂ ၁၃
 ၁၂ ၁၄
 ၁၂ ၁၅
 ၁၂ ၁၆
 ၁၂ ၁၇
 ၁၂ ၁၈
 ၁၂ ၁၉
 ၁၂ ၂၀
 ၁၂ ၂၁
 ၁၂ ၂၂
 ၁၂ ၂၃
 ၁၂ ၂၄
 ၁၂ ၂၅
 ၁၂ ၂၆
 ၁၂ ၂၇
 ၁၂ ၂၈
 ၁၂ ၂၉
 ၁၂ ၃၀
 ၁၂ ၃၁
 ၁၂ ၃၂
 ၁၂ ၃၃
 ၁၂ ၃၄
 ၁၂ ၃၅
 ၁၂ ၃၆
 ၁၂ ၃၇
 ၁၂ ၃၈
 ၁၂ ၃၉
 ၁၂ ၄၀
 ၁၂ ၄၁
 ၁၂ ၄၂
 ၁၂ ၄၃
 ၁၂ ၄၄
 ၁၂ ၄၅
 ၁၂ ၄၆
 ၁၂ ၄၇
 ၁၂ ၄၈
 ၁၂ ၄၉
 ၁၂ ၅၀
 ၁၂ ၅၁
 ၁၂ ၅၂
 ၁၂ ၅၃
 ၁၂ ၅၄
 ၁၂ ၅၅
 ၁၂ ၅၆
 ၁၂ ၅၇
 ၁၂ ၅၈
 ၁၂ ၅၉
 ၁၂ ၆၀
 ၁၂ ၆၁
 ၁၂ ၆၂
 ၁၂ ၆၃
 ၁၂ ၆၄
 ၁၂ ၆၅
 ၁၂ ၆၆
 ၁၂ ၆၇
 ၁၂ ၆၈
 ၁၂ ၆၉
 ၁၂ ၇၀
 ၁၂ ၇၁
 ၁၂ ၇၂
 ၁၂ ၇၃
 ၁၂ ၇၄
 ၁၂ ၇၅
 ၁၂ ၇၆
 ၁၂ ၇၇
 ၁၂ ၇၈
 ၁၂ ၇၉
 ၁၂ ၈၀
 ၁၂ ၈၁
 ၁၂ ၈၂
 ၁၂ ၈၃
 ၁၂ ၈၄
 ၁၂ ၈၅
 ၁၂ ၈၆
 ၁၂ ၈၇
 ၁၂ ၈၈
 ၁၂ ၈၉
 ၁၂ ၉၀
 ၁၂ ၉၁
 ၁၂ ၉၂
 ၁၂ ၉၃
 ၁၂ ၉၄
 ၁၂ ၉၅
 ၁၂ ၉၆
 ၁၂ ၉၇
 ၁၂ ၉၈
 ၁၂ ၉၉
 ၁၂ ၁၀၀

[illegible]

20-వ మే. సభభైరవిజన్యము

రచన : శ్రీ ముద్దురకవి

	.12
12	12
	12
12	12
12	X
	12
	.
	12

[illegible]

ప॥ చుట్టినా నా నలనయ్యా - ఇంకొక్కసారి కమ్మగ పాడవయ్యా!

యోగ్యమైన కాలములకాదు అదృశ్యముగా మార్చబడినది.

చ॥ (1) హాటగాలికి తోటపెరుగిష్టాదాలి పెరుగాలిని పిలిచిపెట సర్రించాలి ॥ చల్లనీ ॥

- (1) బోటములు పున మంద, తోకలెగబట్టాలి, గాటికోడలగుంపు యేటి కెదుగీదాలి || చల్లని ||
- (2)

(3) గోపికలు నిస్సృడ కూకుండ నిత్యైర, మాయమాటలు పెప్పి మరగేసి కల్లారు ॥ చల్లనీ ॥

[illegible][illegible]

	O	O
ప॥ రీ , మ గ రి స స రి స రా అ అ వో యి పి న్న వా అ	ని , ని డా అ మా	ని. ని. ని. ని. ని. ని. ని. ని.
రీ , మ గ రి స స రి ని. రా అ అ వో యి పి న్న వా అ	నా , , డా అ అ	, , , , అ అ అ అ
అ॥ రీ , మా , ప ప ప ప ప పో ఒ టూ ఉ పా టు ల యే రు	పా , మ ద పా , మ ద పొంంం గి ఈ ఇ పొం	ప మ గా రి స రీ , మ॥ పో ఎ ప్న పా ట రా అ అ॥
చ॥ రీ , మా , మా ప ప ప ప ప తె ఎ తె ఎ ల తె లు గు ల్లో న	చి , దా , మ మ ని ఎ టి ఇ ను రు	ప ప ప ప నో న ల్లో న
ప ద , పా , చి ని ద ప మ ప తె ఎ ప ల్ల అ ని తె ర నా ని తె త్తి	చి , దా . ప పి ఇ య అ ని	మ ద ప మ గ రి సా రీ , మ॥ నోంంంం తె ఎ త్తి రా అ అ॥

అభినయగీతం

29 వ మేళకర్త ధీరశంకరాభరణబిష్యము

బేహాగురాగము - ఆదితాళము

రచన : శ్రీ మధురకవి

అంశు కాచ
ఆహ్. స గ మ ప ని ధ ని సకాచ ప్ర అం చ
అవ. స ని ధ ప మ గా రి స

ప॥ ఎవరిదా ! మురళీ గాన రక్షతి ॥ ఎవరి ॥

అ॥ అవయంచునె హృది - అధికృతహతి ॥ ఎవరి ॥

చ॥ (1) ఘలుఘలుఘల్లను - గజ్జల రవములు ప్రళయార్భటులై - పగిలుచు గుండెలు, యెవరని వాకొందూ - నే నేమని పేర్కొందూ కృష్ణుండొగా కెవరిందూ ॥ ఎవరి ॥

(2) కొంటెకృష్ణా చాలు - కూనరాగాలు, వింటినోయ్ - అపవోయ్ వేణుగానాలు, అండిందె అటగా - పాడిందె పాటగా, వాడవాడల నీదు - నీడ మురిపించేవు ॥ కొంటె ॥

(3) ఎవ్వరెరుగరు మురళి - నివ్వంటించేసరళి, కవ్వించి పాడమని - యెవ్వరేడ్చారురా ॥ కొంటె ॥

(4) బ్రతు కుపూపాదరింట చితిరగుల నూదేవు, హితవు వెన్నెల వేడివెతలు మొలిపించేవు

అంటెకోపముగాని కృష్ణా - నీ మురళి వెంటబడి వేధించు కృష్ణా - నీకునే కంటబడుటేతంట కృష్ణా - ఇటువంటి కొంటెపని వలదురా కృష్ణా - కోటిదణ్ణాలురా కృష్ణా - కృష్ణా కృష్ణా ॥ ఎవరిదా ॥

వేలికి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

I	O	O
ప , - - నిశానిరా - , , మరాహా , ఎవరిరా - తిమురతీ ఇ	, , గా , , మా ఈగాతిన	గారీసా , , రవళీ ఈ
అ , - - X మాపని - శా - శా - శా - శా ఇఇ - తివయిం - చుశాహృది	నిసరిస - నిదహా తితిదిఇ - కృతాత	పమగస , గమప దని-నిసా హాతితితితి ఇ ఇ ఇఇ-ఎవ
చ , , నిశాXమా - హా , హా , హా ఘలుఘలు - ఘతిల్లిన	, , గమాదహా తితిగతిజ్జల	గామాగాగా రవములు
, , నినినిశా - శా - శా - శా , , ప్రళయతి - ర్భటులై ఈ	, , పమాపదా ఈపగిలుచు	గాపామాగా గుంకెలు
, , X మాపని - శా , శా , శా ఎవరిని - హాతిల్లొందు	శా , , గమగరి శాఎఎశాపమని	సా , నీ , సా శాఎరొందు
సరిశా , , - - నిరాహా , , , కృతాతాపృం - డాతాగాతితి	X ముపదనిసనిద కెఎవతిరింం	పమగరిసగమప దని-నిసా ంంంంంగుతాత తాత-ఎవ
(2) , , నిశాXమా - హా , హా , హా కొంతుకృ - శాతిచూతిలు	, , X మాదహా తాతాకూతానరా	గామాగాగా గాతితిలు

, , ని నీ ని సా - , , ని రా ప సా
విం ది నీ నీ - ఆ తి ప వో యో

, , గ మా పా - నీ , పా , పా , పా
అ తి డిం దె - అ తి ట అ గా

, , స గా ర సా - ని రా పా , నా
వా అ డా హో - డా ల నీ ఇ డు

(3) , , ని సా గ మా - ప పా ప పా పా
ఎ వ్య రె రు - గ రు ము ర తి

, , నీ నీ సా - నీ రా ప మ పా
ఇ ఇ క వ్యం బి - హో డా పు అ ని

(4) , , గ మా ప హా - ద నీ సా , సా
అ బ్ర తు కు పూ - హో డ రిం ట

, , స గా ర సా - ని రా పా , హా
ఊ హో త పు దె - న్నె ల నె ఎ డె

, , ని సా గ మా - ప పా పా , నా
అం టె ణ్ణో - ప ము గా అ ని

, , ప మా ప దా
ఈ పే ప ణా గా

, , నా , గ మ గ
అ తి హో అ డిం దె

, , మ పా మ గా
ఊ ఊ నీ ఈ డ ము

, , గ మా డ హా
ఈ ని వ్య టిం

, , ప మా ప దా
ఈ ఎ వ రె ప

, , ని సా ర సా
అ తి డి ర గు ల

, , డ హా ప ప మ
ఇ ఇ నె త లు మొ లి

, , గ మా హా ,
ఈ కృ ఊ న్నో అ

గా హా మా గా
గా అ తా ఊ

గ ర గ ర స ని సా
హా అ తి ట అ గా

నా , , గ మ ప ద , ని
రి ఇ ఇ పింం చె | ఎ వ్య ఊం టె ||

గా మా గ రి గా
చే ప స ర తి
గా హా మా గా
డా అ రు రా ఊం టె ||

గ ర గ ర స ని సా
నూ ఊ ఊ డే ఎ పు

గ మ గ రి గ మ ప ద , ని - ని సా ||
పింంం చె ఎ ఎ ఎ | ఎ వ్య - ఊ ఊ

గా మా గ రి గా
నీ ఈ ము ర తి

,, ని నీ స శా - ని రా ప మా పా	,, ప మా ప దా	నా నా మా నా
ఈ పెంటు బడి - పె వ ధి ం చు	కో కృ డో శో తి	ని ఈ కు
,, గ మా ప ప ప - ద నీ శా , శా	,, ని శా స ప స	స రి రి రి స ని శా
వ క ం ట ప డి - తె వ ర ం ట	తి కృ డో శో తి	ఇ ఇ టు డా వ ం టి
,, స శా రి స స - ని దా ప మా పా	,, గా , , మా	నా రి గా , ,
ఈ కొం పె ప ని - వ ల దు డో రా	తి తి కృ డా డా	శో తి తి తి
,, గ మా ప దా - మ ప ద ప మా గా	ని స గ మ ప ద ని స	ని ద ప మ ప గ మ ప 1 ద ని - ని శా
ఆ కొ ఓ టి దం - ణా త తి లు రా	కృ డా డా మ తి తి	కృ డా డా డా మ తి తి 2 వ

హా న్య పు పా టి

జం రూ పి రా గ ము - తి శ్ర గ తి

28-వ మే. హరి కాంభోజి జన్యము

చ చ అం శు చ కై
అహో. ధ స రి గ మ ప ధ ని

అవ. ధ ప మ గ రి స ని ధ స ధ స
పద్మరా ॥

ప॥ పద్మరా పెండ్లాము వద్దుర ఇద్దరొద్దు సరెకదా ఒద్దు ఒద్దు ఒక్కరైన ॥ పద్మరా ॥
చ॥ మొట్టికాయ మొట్టుతుంది మూతివిరుగగొట్టుతుంది అట్టుమాడ కొట్టుతుంది జుట్టుపట్టి లాగుతుంది ॥వ॥

(2) కరములయ్యె బందాలు కాళ్ళకుసంకెళ్ళు పరపతి తీసిపెట్టు పక్క లిరగ తంతుంది ॥ పద్మరా ॥

(3) కూలిచేసి బ్రతుకవచ్చు జోతెత్తి కొనగవచ్చు అలికాళ్ళు తాపులకు ఆగలేము, ఆగలేము ॥పద్మరా॥

ప॥ సా - స - రీ - గ - ప మ గ - రి సా - సా - సా - సా - సా - సా -
 వ ద్దు - రా - తి - పం - ద్దు - అ ము - వ ద్దు - రా - తి - అ - తి - అ - తి
 రీ - గ - మా - మ - ప ప - సా - సా - సా - సా - ప మ గ - రి సా - సా -
 ఇ ద్దు - ర్గో - ద్దు - స రె క - దా - తి - ఒ ఒ ద్దు - ఒ ఒ ద్దు - ఇ నా - వ ద్దు -
 డా॥ సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా - సా -
 మొట్టి - కాయ - మొట్టు - తుంది - మాతి - విర గ - గొ ఒట్టు - తుంది
 నీ - ని - ద - దా - స - సా - మ - గా - మ - ప మ గ - రి సా - సా -
 అట్టు - మాడ - గొట్టు - తుంది - జుట్టు - పట్టి - లా - త గు - తుంది - వ ద్దు -

2, 3 చరణములు మొదటి చరణమువలె పాడుకొనవలయును.

క్రొ లా ట పు కీ ర్త న లు

నీ తా కళ్యాణ ము

29-వ మేళక ర్తజన్యము 1. నవరోజురాగము - చ॥ లఘువు

చకా చలం శు
 ఆరో ప ధ ని స రి గ మ ప

శుభం చ కాచ
 అప. మ గ రి స ని ధ ప

ప॥ దశరథసందన దానవభంజన తారక శుభనామా, సన్నతమునిజన మతసోమా, వీరసద్గుణావత
 ధామా, తమ్మునితోజని తాటకి ద్వంచయు యాగము గాచితివి శ్రీరామాగము గాచితివి ॥ శ్రీరామా॥

X	१२
१३	१३
f	f
-	-
,	\$
ॐ	ॐ
-	-
f	o
२.	३
१२	१२
-	-
०	x
X	१३
०	१२
-	-
X	०
१३	३
X	१२
X	१३
-	-
X	१४ ³
f	१३
-	-
X	०
-	-
f	f
०	०
१२	१०
-	-
१२	१२
१२	१३
f	१५
॥	॥

[illegible]

x	၁၂
ထ	၁၅
၃	၁၆
-	-
၃	၃၆
၃	၄၅
-	-
၈	၉၀
-	-
၇	၉၁
-	-
၁၂	၉၂
ထ	၉၃
-	-
၁၂	၉၄
၃	၉၅
-	-
၁၂	၉၆
ထ	၉၇
-	-
၁၂	၉၈
၃	၉၉
-	-
၁၂	၁၀၀

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

29-వ మేళకర్

[illegible]

గొబ్బిపాట (లేక) కుమ్మిపాట

కురంజిరాగము - అదితాశము

[illegible]

ప॥ గొబ్బియ్యలో - పఖియా విసవే - చిన్నికృష్ణుని సహౌదరి విసవే - కృష్ణుని చరితము గాసరే ॥ గొబ్బి ॥
చ॥ అష్టమినాడు - గోకులమండు - చిన్నికృష్ణుడు - జననమొంది భక్తులనందర బ్రోచాడే ॥ గొబ్బి ॥

2. దరిద్రుడైన - కుచేలునకు - దరిశన మొసగెనే మాధవుడు ఆయనకోర్కెలు దీర్చాడే " గొబ్బ " - యశము
3. కురుపాండవ - సమరమందు - కుంఠితుడైన - హర్షనిజ్ఞాచి - భారత జననికి - యశము

దెచ్చాడే " గొబ్బ " //

వ్రేలితి నాల్గక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

	O	O
ప॥ ధా నా నా - సరి గా - X మ గా గొ బ్బి య లో - సఖి యా - వి న జె నా సరి - సరి ధ. స. - స. ధ. రి నా,, కృష్ణ ని - చరితము - X అ న అ రే పే నా సరి - సరి ధా - నా రి X - మా గా అ మ్మి - న అ డూ - గో కు ల - మం డూ రి X రి - సరి ధ. స. - స. ధ. రి నా,, భ క్త ల - సరి ధ. స. - ప్రా బు చ అ శో పే	నా రి - సరి వి. ధ. చి బ్బి - కృత హ్ని ని నా సరి - సరి వి. ధ. స. కృష్ణ ని - చరిత ము నా రి - సరి వి. ధ. చి బ్బి - కృత హ్ని డూ రి X రి - సరి వి. ధ. స. భ క్త ల - సరి వి. ధ. స.	నా రి X - X మ గా నా చరి - వి న జె స. ధ. రి నా,, X అ న అ రే పే గొ బ్బి సరి గా - మా గా జ న న - మొం ది ధా రి నా,, ప్రొ డా శో పే గొ బ్బి
(2) సా సరి - సరి ధా - సరి గా - X మ గా చ. రి. ద్రు - డ్రె ఇ నా - కు నె లి - న చి క్కు నా సరి - సరి ధ. స. - స. ధ. రి - నా,, అ య న - కొ బ్బ రే లు - ది ఇ ర్చి తి - శో పే (3) సా సరి - సరి ధా - సరి గా - X మ రి కురు పాం - కు మ - స మ ర్గా - మం డూ రి X రి - సరి ధ. స. - సరి ధ. స. - ధా రి భారత - జ న ని కి - య శ ము ను - దె చ్చా	సా రి - సరి వి. ధ. చి బ్బి - కృత హ్ని ని నా సరి - సరి వి. ధ. స. కృష్ణ ని - చరిత ము నా రి - సరి వి. ధ. చి బ్బి - కృత హ్ని డూ రి X రి - సరి వి. ధ. స. భ క్త ల - సరి వి. ధ. స.	నా రి X - X మ గా నా చరి - వి న జె స. ధ. రి నా,, ది ఇ ర్చి తి - శో పే గొ బ్బి నా రి X - X మ గా నా రి - జి ట్ట ధా రి - నా,, దె చ్చా - శో పే గొ బ్బి

మంగళహారతులు

20-వ మేళకర్త నరభైరవి జన్యము 1. కన్నడరాగము - ఆదితాళము

సా శు శు
అఱో. స గ మ ప ధ స

కై శు శు సా
అవ. స ని ధ మ గ స

ప॥ జయహారతి - జానకీపతి ॥ జయ ॥

చ॥ జయహారతిదె జలజాతనాభ - చెలువుమీర సీతాసతితోను వేడ్క ॥ జయ ॥

(2) పసితనమున - కౌశికుని యాగమును గావలేద, రఘురామ
పతిశాపమున బడియున్న యా - రాతి నాతిజేసి భ్యాతిగాంచిన రామ ॥ జయ ॥

(3) శివునిచాపమెత్తి - సీతాసతివేడ్క పరిణయమైనట్టి - పట్టాభిరామ
యెల్లదేవతలు - పెల్లుకీర్తనయు సలలితముగ సా - కేతపుర నివాస ॥ జయ ॥

వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

I		O		O	
ప॥ , - ని. స హా మ - స మ గా	8 - 12 12 - 12 ని.			సా - 1 - 12	సా - 12
జ య హా ర - తి ఇ ఈ	ఇ - జాన - 8 ఇ			ఈ - 12	ఈ - 12

22-వ మేళకర్త ఖరహరప్రియజన్యము 2. కాఫీరాగము - ఆదితాళము

స-చరి-ఆంగ-శుమ-ప-చధ-కైని

చ అం శు చ కై
ఆరో. స రి గా మ రి ప మ ప ధ ని స

కై చ శు అంచ
అవ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ మంగళహరతి గైకొను కృష్ణా - మధుమురళీలోలా - వనమాల ॥ మంగళ ॥

చ॥ (1) నీ మృదుపదములె - నిరతము నమ్మితి - సరసిజలోచన - మోహనకృష్ణా - నిను భజియింతు
సదా - హే కృష్ణా ॥ మంగళ ॥

(2) వేణువినోద - వేదాంతవేద్య శ్యామలగాత్ర - సరసిజనేత్ర - నినుధ్యానింతు సదా - హేకృష్ణా ॥ మం॥
వ్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకొనవలయును

1	0	0
ప॥ , - హా , ప హా - ప ద నీ ధ ప మం గ ల - హా అ ఆ ర తి	, - గ మా గ సా ఇ - గై ఈ కొ సు సా , - స స లా అ - వ గ స - స సా స క్రి ప - ని ర త ము	గ మ హా ని స హా కృష్ణా అ ల అ ఆ గ మ గ మ హా ద స హా హ అ ల అ అ ఆ అ అ ఆ సా రి స నీ - ద ప మా నా అ అ అ ఆ - మ్మి ఇ తీ
చ॥ , - గ మా ద నీ - స స - స స సా అ ని ఈ మ్మనూ - ప ద - ము ఊ రే		

[illegible]

ప-చరి-గ-గ-శుమ-ప-చ-చ-కై-
హిందునాని కోఫీగము - రూపకతాళము

అర్థం. 12 రి గా మ రి ప మ 12
అమ. 12 రి ప మ 12

ప॥ జెభారతమాతా జెభారతమాతా జెమాతా ప్రభూత చరిత నమో॥ జె॥

చ॥ జెప్పిరచరిత గౌరవర సుధార సుధుర మధుర మధురకవితో ॥ జె॥

(2) హేస్వదేశభక్తి స్వతంత్రానురక్తి స్వగౌరవాసక్తి గలుగునటుల నిరాఘాట
ధాటిగప్రవర్తిల్లు నట్లుగా, నిరంతరంబు భరతశేఖరుల దీవిండుమా, కన్నతల్లి కల్పవల్లి

నీ కొమరుల మము మరుపకు ॥ జై ॥

[illegible]

(2) రీమమామరిమహా - మహానీనిసనిసా - ససారిగరిగరిసనిసా
 హ్యోస్యదేశభక్తి - స్వతంత్రానురక్తి - స్వగౌరవతాపత్యైశత
 నిసరినిధపమరిమపని - పరీరీక్రిసరిససా - నిరీసనిధపామగరిమ
 గలుగునటుఉఉఉలతతత - స్వవీరశౌర్యప్రతాప - నిరౌఘటధౌటిగతిప్ర
 పమపరిససని సనిసా - నిరీరీసా || సనీపమప - నిపామగరి - నినిమపని
 వత్తిరిఇల్లునాట్రుగతి - నిరంతరం - బుమాభరత - శైవభరుల - దిఇపించుమ
 సానిపమప - రీమహాని - సధనిపమప - రిమరిమపని || సానిప ||
 కన్నతతిత్తి - కల్పవల్లి - నీఇకొమరుల - మముమరువరు || శైభాతి ||

జాతీయ గీతములు

22-వ మే. ఖరహరప్రియ జన్యము

1. కాఫిరాగము - ఆదిత్యాశము

ఆ. సరి గామరి పమ పథని స

స-చరి-సాగ-శుమ-ప-చధ-కైని

రచన : శ్రీబకించంద్ర చటోపాధ్యాయి

ఆ. సనిధ పమ గరి స

ప॥ వందేమాతరమ్ వందేమాతరమ్ ॥ పం ॥

అ॥ సుజలాం సుఫలాం మలయజ శీతలాం సస్యశ్యామలాం మాతరం ॥ పం ॥

చ॥ శుభ్రజ్యోత్స్నా పులకితయామినీం పుల్లకుసుమిత దృమదళశోభినీం సుమధుర భాషిణీం సుఖదాం !
వరదాం ! మాతరం ॥ పందే ॥

(2) త్రింశత్కృటికంఠ కలకల నినాదకరాళే ద్విత్రింశత్కృటి భుజైర్ధృత ఖరకరవాలే కథయంతి
జనస్వాం కథం మాతరమబలాం బహుబలధారిణీం రిపుదళవారిణీం నమామితారుణీం మాతరం॥

ప్రేలికి రెండక్షరముల చొప్పున పాడుకునేది

		O		O	
ప॥ సా-ని ప మ-గ రి ని		సా , రి		, మ ప మ ప ని	
వం తె ఎ ఎ మా ఆత		రం మ		ఆత రం రం రం	
ప స స ని ద ని ప మ గ రి ని		సా , ,		, , , ,	
వం తె ఎ ఎ ఎ మా ఆత		రం రం రం		రం రం రం	

సంగీత ప్రభు బోధిని

రి ప ప మ - ప మ , మా - గా గ గ - గ గ ర ర రి - స ని రి సా - , , , ,
య అ ము న అ - గ ౦ ౦ గా - ఉ చ్చ ల - జ అ ల ధి త - ర ౦ ౦ గా - ఆ ఆ

గ గ గ గ - గా గ మ - మ రి గ మా - , , , , - మ గ మ ప ప - మ ప , మ గ
త వ శు భ - నా మె ఎ - జా అ అ శే - ఏ ఏ - త అ వ శు భ - అ అ అ శి ప

గ రి మ గా - , , , , - స గ , గా - రి రి గ రి రి సా - , , , ,
మా అ శే - ఏ ఏ - గా అ అ హే - త వ జ అ య - గా అ ధా - అ ఆ

స ప ప ప ప - పా ప మ - పా ప ప - ప మ ద ద ప ని - మా మ మ - మ గ - గ గ మ
జ అ స గ ణ - మం గ త - దా య క - జ అ య హే ఎ - భౌ ర త - భౌ అ - అ గ్య వి

గ రి మ మ గ , - , , , , ని ని - ని స , , , , - స ని ద - ద ని , , , , - ప ప
ధౌ అ తౌ అ - అ జ య - హే ఎ ఎ ఎ - ఏ జ అ య - హే ఎ ఏ - ఏ జ య

ప ద , , , , - ద స స రి రి - గ గ గ గ గ - మా , , , , , ,
హే ఎ ఏ - ఏ ఏ - జ అ య జ య - జ య జ అ య - హే ఎ ఎ - ఏ ఏ

సా రీ - గా మ ప - మా , , , , , మా మ మ - మ గ గ గ గ గ గ గ , || స రి గ గ ||
జై జై - జై జ య - హే ప - ఏ ప భౌ ర త - భౌ అ అ గ్య వి ధౌ అ అ తౌ అ అ || జ న గ ణ ||

2-వ చరణము 1-వ చరణమువలె పాడుకొనవలయును.

క్రిందర్ గార్త్ పాటలు

29-వ మేళకర్త ధీరశంకరా భరణజన్యము 1. శుద్ధసావేరిరాగము : చ॥ ఏకతాళము

చశు చ
అ. సరిమపధస్

చ శు చ
స ధ స మ రి స
అప. స ధ స మ రి స

ప॥ బాలిక ఇందరు రారండి భారత మాతను జూడండి ॥ బాలిక ॥

అ॥ మేలిమి తాలిమి నిలపండి ముదముగ జోతలు వెట్టండి ॥ బాలిక ॥

చ॥ 1. రివ్వన రివ్వన నడవండి నవ్వుల పువ్వులు గురియండి ॥ బాలిక ॥

2. దవ్వుల దవ్వుల జనకండి మువ్వపు వెన్నెల గాయండి ॥ బాలిక ॥

3. ఓరిమి కూరిమి నెరపండి నేరమి చేరమి విడవండి ॥ బాలిక ॥

4. వారని వీరని యనకండి వీరము ధీరము జూపండి ॥ బాలిక ॥

ప॥ సా స స - రీ శు మ - పా దా - ధా, , - ధ స్ ధ స్ - ధ స్ ధ ప - మారీ - మా, , ॥ సా స స ॥
బాలిక - లం ద రు - రా రం - డీ ఈ - భా అ ర త - మా అ త ను - జూడం - డీ ఈ ॥ బాలిక ॥

అ॥ మా మ మ - పా ప ప - ద ధ ప ధ-సా, , - రి మ రి మ - రి స్ ధ ప - మారీ - మా, , ॥ సా స స ॥

మే లి మి - తాలిమి - ని ల పం - డీ - ఈ - ముదముగ - న్నో ఒ తలు - వెట్టం - డీ ఈ ॥ బాలిక ॥

1 మొదలు 4 చరణములు అనుపల్లవివలె పాడుకునేది

చం గీ త ప్ర థ మ బో ధి ని

29-వ మేళకర్త. ధీరశంకరాభరణ జన్యము. 2. శంకరాభరణాగము - చ॥ ఏకతాళము

చ అం శు చ కా
అ, స రి గ మ ప ధ ని స

కా చ శు అంచ
అ. స ని ధ ప మ గ రి స

ప॥ ఎగురుచు - నెగురుచు - చూడం - డి - బాగుగ నెగురుచు - చూడండి ॥ ఎగు ॥

అ॥ ఎంతగ - నెగిరిన - యంత వి - చిత్రపు - వింత వి - నోదము - లంతయు - నగపడు ॥ ఎగు ॥

చ॥ మడిమల - నెత్తియు - మోకాళ్ళొంచక - ఎడమ కా - లిత్తో - కదమల - ద్రొక్కుదు అడుగుల -
తో గజ - మడుగులు - వేయుచు - కడువడి - గనుమీ - రందరు - యొకటిగ ॥ ఎగు ॥

ప॥ స స గ గ - స స గ గ - నా గా - పా , - మా గ రి - గ గ రి స - రీ సీ - నా , ॥ సస ॥
ఎ గు రు చు - నె గు రు చు - చూ డం - డి ఈ - బొ గు గ - నె గు రు చు - చూ డం - డి ఈ ॥ ఎగు ॥

అ॥ నా గ గ - ప ప ప ప - నా స స - సా రి స - సీ ద ప - దా ప మ - గ గ రి స ॥ సస ॥
ఎంత గ - నె గి రి న - యంత వి - చిత్ర పు - వింత వి - నో ద ము - లంత యు - న గ ప డు ॥ ఎగు ॥

చ॥ స. స గ గ - పా ప ప - నా గా - పా ప ప - ని ని ని ని - , ని దా - ని స ని రి - నా స
మ డి మ ల - నె త్తి యు - మో కా - లొం చ క - ఎ డ మ క - అ లి వో - క ద ము ల - ద్రొ క్కు చు

స ని స స - సా స స - స స స స - సా స స - ని రి స ని - ద ప పా - గ ప మ గ - మ గ రి స ॥ సస ॥
అ డు గు ల - లో గ జ - మ డు గు లు - వే యు చు - క డు వ డి - గ ను మీ - రం ద రు - యొ క టి గ ॥ ఎగు ॥

అంశు కాచ
అ. స గ మ ప ని ధ ని స

కాచ ప్ర అంచ
అ. స ని ధ ప మ ప గ రి స

ప॥ ఆటలాడుచు నాదు - పాటబాడుచు ॥ ఆట ॥

అ॥ తోటవలన లాభములను - తెలియ చెప్పెదను ॥ ఆట ॥

చ॥ నాదుచిన్నతోటయందు - దంతితోటి భూమిభాగ - మెత్తచేసి విత్తనములు - చల్లివేయగా - మట్టికప్ప
ఎండకాచి - వాననీరు తగులగనే - మొక్కవేసి వేళ్ళుపారి - తలలు ఎత్తగా - చక్కనైన మొక్క
చూడ - అకులేసి మొగ్గలెత్తె - పూవుగోసి నికగ్రుచ్చి - పాటబాడగా ॥ ఆట ॥

ప॥ నాస - గామ - పా , - పాప - గామ - గారి - నా , - రి స ని ॥ నాస ॥
ఆట - లాడు - చుఉ - నాడు - పాట - పాడు - మఉ - ఉఉఉ ॥ ఆట ॥

అ॥ గామ - పనిద - నాస - ససస - నిసని - దపమ - గమగ - రి స ని ॥ నాస ॥
వోట - వలన - లాభ - ములను - తెలియ - చెప్పె - దలితి - నుఉఉ ॥ ఆట ॥

చ॥ నాస - గామ - పాప - పామ - పామ - పాద - మపమ - గాగ
నాదు - చిన్న - వోట - యందు - దంతి - వోటి - భుఉమి - పాగ

నిద - నాస - నిద - పపప - రిగరిగపమ - గా , , , ,
మొత్త - నేని - విత్త - నములు - చాలి - చెప్పెయ - గాతి - ఆతితి

ఈ ం గీ త ప్ర థ మ బోధి ని

72 మేళకర్తల స్వరస్థానములను దెలిపెడి పథకము

						రిష భము.	గానా రము	మధ్య మము.
1	2	3	4	5	6	శు	శు	శు
కన	రత్నం	గాన	వనస్ప	మాన	తాన			
7	8	9	10	11	12	శు	సా	శు
సేనా	హను	ధేనుక	నాటక	కోకిల	రూప			
13	14	15	16	17	18	శు	అం	శు
గాయ	వకు	మాయా	చక్ర	సూర్య	హట			
19	20	21	22	23	24	చ	సా	శు
ఝం	నత్తభై	కీరవా	ఖరహ	గౌరీమ	వరుణ			
25	26	27	28	29	30	చ	అం	శు
మార	చారు	సర	హరి	ధీరశం	నాగా			
31	32	33	34	35	36	ష	అం	శు
యాగ	రాగవ	గాంగే	వాగ	శూలిని	చలనా			
37	38	39	40	41	42	శు	శు	ప్ర
సాల	జలా	ఝూల	నవనీ	పావని	రఘుప్రి			
43	44	45	46	47	48	శు	సా	ప్ర
గవాం	భవ	శుభపం	షడ్విధ	సువర్ణా	దివ్య			
49	50	51	52	53	54	శు	అం	ప్ర
ధవ	నామ	కౌమ	రామ	గమన	విశ్వం			
55	56	57	58	59	60	చ	సా	ప్ర
శ్యామ	షణ్ము	సింహా	హేమ	ధర్మ	నితి			
61	62	63	64	65	66	చ	అం	ప్ర
కౌం	రిషభ	లతాం	వాచ	మేచక	చిత్రా			
67	68	69	70	71	72	ష	అం	ప్ర
సుచరి	జ్యోతి	ధాతువ	శాస్తి	కోసల	రసిక			
ధైవతము	శు	శు	శు	చ	చ	ష		
నిషాదము	శు	కై	కౌ	కై	కౌ	కౌ		

ఇప్పటి కాలములో మిక్కిలి వాడుకయందుండు రాగములను, వాని మొక్కల సంఖ్య, ఆరోహణ, అవరోహణలు వివరింపబడుచున్నవి.

రాగముయొక్క పేరు	మేళకర్త	ఆరోహణ	అవరోహణ
1 అరాణా	29	సరిమపనిస	సనిదాపమపగారిస
2 ఆసావేరి	8	సరిమపధస	సనిసపదమపరిగారిస
3 ఆనందభైరవి	20	సగరిగమపదపస	సనిధపమగరిస
4 ఆంధోళిక	22	సరిమపనిస	సనిధమరిస
5 అభోగి	22	సరిగమధస	సధమగరిస
6 అభేరి	22	సగమపనిస	సనిధపమగరిస
7 ఆరభి	29	సరిమపధస	సనిధపమగరిస
8 ఆహిరి	14	సరిసగమపధనిస	సనిధాపమాగరిస
9 ఈశమనోహరి	28	సరిగమపధనిస	సనిధపమరిమగరిస
10 ఈశగౌళ	7	సమగమపధనిస	సధపధమగరిస
11 ఉదయరవిచంద్రిక	22	సగమపనిస	సనిపమగస
12 ఉమాభరణము	28	సరిగమపధనిస	సనిపమరిగమరిస
13 కన్నడ	29	సగమపమధనిస	సనిసధాపమగామరిస
14 కన్నడగౌళ	22	సరిగమపనిస	సనిధపమగస
15 కమలామనోహరి	27	సగమపనిస	సనిధపమగస
16 కాంభోజి	28	సరిగమపధస	సనిధపమగరిస
17 కలగడ	13	సరిగపధనిస	సనిధపగరిస

18	కానడ	22	సరిగమధానిస	సనిసధాపమపగామరిస
19	కాఫీనారాయణి	28	పరిమపధనిస	సనిధపమగరిస
20	కాఫీ	22	సరిగామరిపమపధనిస	సనిధపమగరిస
21	శీరవాణి	21	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
22	కురంజి	29	సనిసరిగమపధ	ధపమగరిసనిస
23	కుంతలపరాళి	28	సమపదనిధస	సనిధపమస
24	కేదార	29	సమగమపనిస	సనిపమగరిస
25	కేదారగౌళ	28	సరిమపనిస	సనిధపమగరిస
26	కైకపిశి	60	సరిగమపధనిస	సనిపమగరిస
27	కోకిలధ్వని	28	సరిగమధనిధస	సనిధనిపమగరిస
28	కోలాహలము	29	సపమగమపధనిస	సనిధపమగరిస
29	ఖమాసు	28	సమగమపధనిస	సనిధపమగరిస
30	ఖరహరప్రియ	22	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
31	గమక్రియ	58	సరిగమపధస	సనిధపమగమరీస
32	గమక్రియ	51	సరిగమపనిధస	సధపమగరిస
33	గరుడధ్వని	29	సరిగమపధనిస	సధపగరిస
34	గుఱ్ఱి	15	సరిగమపధనిస	సధనిపమగరిస
35	గౌరీమనోహరి	23	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
36	గౌళ	15	సరిగమరిమపనిస	సనిపమగమరిస
37	మాయామాళవగౌళ	15	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
33	గౌళీపంతు	15	సరిమపనిస	సనిధపమధమగరిస

39	గుండ్రక్రియ	15	పరిమలని	సనిధపమగరిస
40	ఘంటా	8	సగరిగమపనిధనిస	సనిధపమగరిస
41	చక్రవాకము	16	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
42	చలనాట	36	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
43	చాముండి	63	సగరిమపనిధస	సనిధపమగరిస
44	చాయానాట	34	సరిగమపమపస	సనిధనిపమరిస
45	చాయాతరంగిణి	28	సరిమగమపనిస	సనిధపమగరిస
46	చింతామణి	56	సరిపమపథనిస	సపథపమగరిస
47	చిత్రరంజని	19	సరిగమపథని	నిధపమరిగరిస
48	జగన్మోహిని	15	సగమపనిస	సనిపమగారిస
49	జనరంజని	29	సరిగమపథపనిస	సథపమరిస
50	జయంతశ్రీ	20	సగమథనిస	సనిధమపమగస
51	జయంతసేస	22	సగమపథస	సనిధపమగస
52	జయమనోహరి	22	సరిగమథస	సనిధమరిస
53	జయనారాయణి	22	సరిగామపథస	సనిధపమగరిస
54	జుజాహుళి	28	సమగమపథనిస	సనిధపమగస
55	జంఝాటి	28	ధసరిగమపథని	ధపమగరిసనిధపథస
56	తోడి	8	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
57	శుద్ధతోడి	8	సరిగమథనిస	సనిధమగరిస
58	తరంగిణి	26	సరిమగరిమపథనిధస	సనిధపమగరిస
59	దర్పారు	22	సరిమపథనిస	సనిధపమరిగాగారిస

60	దేశ్యతోడి	8	సరిగమపథనిస	సనిధనిపమగరిస
61	దీపకం	51	సగమపథపస	సనిధనిపమగరిస
62	దేవమనోహరి	22	సరిమపథనిస	సనిధనిపమరిస
63	దేవగాంధారి	29	సరిమపథస	సనిధాపమాగరిస
64	దేశాక్షి	28	సరిగపథస	సనిధపమగరిస
65	ద్విజాపంతి	28	సరిమగమపథస	సనిధపమగరిగస
66	ధన్యాసి	8	సగమపనిస	సనిధపమగరిస
67	ధీరశంకరాభరణము	29	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
68	దేవక్రియ	22	సరిమపనిస	సనిధనిపమగరిస
69	దేవామృతవర్షిణి.	22	సరిగమనిధనిస	సనిధపమగరిస
70	నతభైరవి	20	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
71	నవరోజు	29	పథనిసరిగమప	మగరిసనిధప
72	నల్లిసకాంతి	27	సగరిమపనిస	సనిపమగరిస
73	నవరసకన్నడ	28	సగమపస	సనిధమగరిస
74	నాగరి	22	సరిమపథనిస	సనిధపమగస
75	నాట	36	సరిగమపథనిస	సనిపమరిస
76.	నాయకి	22	సరిమపథనీధపస	సనీధపమరిగారిస
77	నారాయణి	28	సరిమపథస	సనిధపమరిస
78	నారాయణగౌళ	28	సరిమపనిధనిస	సనిధపమగరిగరిస
79	నాగస్యరావళి	28	సగమపథస	సధపమగస
80	నాదనామక్రియ	15	సరిగమపథని	నిధపమగరిసని

81	నాటకురంజి	28	సరిగమధనిస	సనిధమగస
82	నాదచింతామణి	22	సగమపనిధనిస	సనిధపమగరిగస
83	నీలాంబరి	29	సరిగమపధపనిస	సనిపమగరిగస
84	ఫరజు	15	సగామపధనిస	సనిధపమగారిస
85	పాడి	15	సరిమపనిస	సనిపధపమరిస
86	పున్నాగవరాళి	8	నిసరిగమపధని	నిధపమగరిసని
87	పూర్ణచంద్రిక	29	సరిగమపధపస	సనిపమరిగమరిస
88	పూర్ణషడ్జము	22	సరిగమనీస	సనిపమగారిస
89	పూర్వకస్సడ	5	సరిగమపమపస	సధధపమగరిసని
90	పూర్వకల్యాణి	53	సరిగమపధపస	సనిధపమగరిస
91	పుష్పలతెక	22	సరిగమపనిస	సనిపమగరిస
92	పంచమ	22	సరిధపనిస	సనిధపమగరిస
93	పంతువరాళి	51	సరిగమపధనిస	సనిధపమగరిస
94	ప్రతాపవరాళి	28	సరిమపధపస	సధపమగరిస
95	ఫలమంజరి	22	సగమధస	సనిధపమగామరిస
96	బర్బర	64	సగమరిగమధనిస	సనిధమగరిస
97	బంగాళ	28	సరిగమపమరిపస	సనిపమరిగరిస
98	బలహంస	28	సరిమపధస	సనిధపమరిమగస
99	బహుదారి	28	సగమపధనిస	సనిధపమగస
100	బాలచంద్రిక	22	సగమపధనిస	సనిధమగరిస

101	బిలహరి	29	సరిగపథస	సనిధపమగరిస
102	బేగడ	29	సగరిగమపథపస	సనిధపమాగరిస
103	బేహగు	29	సగమపనిధనిస	సనిధపమగారిస
104	బొళ్ళి	15	సరిగపథస	సనిధపగరిస
105	బంగాళ్	28	సరిగమపమరిపస	సనిపమరిగరిస
106	బృందావనసారంగ	22	సరీమపనిస	సనిపమరిగస
107	బృందావనకన్నడ	69	సగమపథస	సథపమగరిస
108	భూపాలము	8	సరిగపథస	సథపగరిస
109	భైరవి	20	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
110	భైరవము	17	సరిగమపథనిస	సథాపమగరిస
111	భవప్రియ	44	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
112	మందారి	50	సరిగమపనిస	సనిపమగరిస
113	మంగళకైశిక	15	పమగమపమదానిస	సనిధపమగరిస
114	మంజిరి	22	సగరిగమపనిధనిస	సనిధపమగరిస
115	మోహన	28	సరిగపథస	సథపగరిస
116	మాంజి	20	సరిగమపథనిస	సనిధపమపగరిస
117	మేఘరంజిని	15	సరిగమనిస	సనిమగరిస
118	మత్తకోకిల	28	సరిధపని	ధపసరిపని
119	మధ్యమాపతి	22	సరిమపనిస	సనిపమరిస
120	మణిరంగు	22	సరిమపనిస	సనిపమగారిస

121	మనోహరి	22	సగరిగమపథస	సథపమగరిస
122	మలయమారుతము	16	సరిగపథనిస	సనిధపగరిస
123	మలహరి	15	సరిమపథస	సథపమగరిస
124	మారువ	15	సగమపథనీధపస	సనిధపమదమపమగరిస
125	మార్క్కందోళము	20	సరిగమపథనిస	సనిధమగస
126	మాళవశ్రీ	22	సగమపనిధనిపథనిస	సనిధపమగస
127	ముఖారి	22	సరిమపనిధస	సనిధపమగరిస
128	మాళవి	28	సరిగమపనిమథనిస	సనిధనిపమగమరిస
129	యదుకుల కాంభోజి	28	సరిమపథస	సనిధపమగరిస
130	యమునాకల్యాణి	65	సరిగపమపథస	సథపమపగరిస
131	రవిచంద్రిక	28	సరిగమథనిధస	సనిధమగరిస
132	రసాపళి	4	సరిమపథనిస	సథపమరిస
133	రంజని	59	సరిగమథస	సనిధమగసరిస
134	రేగు పి	15	సరిగపథస	సథపగరిస
135	రాగపంజరము	28	సరిమపథనిధస	సనిధమరిస
136	రీతిగౌళ	22	సగరిగమనిధమనినిస	సనిధమగమపమగరిస
137	రుద్రప్రియ	22	సరిగమపథనిస	సనిపమగారిస
138	రత్నాకారి	28	సగమపనిధనిస	సనిధపమరిస
139	లలిత	17	సరిగమథనిస	సనిధమగరిస
140	లలితగౌరి	15	సరిగమపథనిస	సథపగరిస

141	పరంత	15	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
142	పలది	28	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
143	పనంతకన్యడ	10	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిసని
144	పనంతబైరవి	14	సరిగమపదనిస	సనిధపమపమగరిస
145	వీరపనంతము	24	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
146	విజాధరి	16	సరిగమపదనిస	సనిధపమగారిస
147	పరాళి	39	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
148	వాచస్పతి	61	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
149	వేగధాపాని	16	సరిగమపదనిధస	సనిధపమగరిస
150	శహస	28	సరిగమపమధానిస	సనిధపమగామరీగరిస
151	శంకరాభరణము	29	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
152	శుద్ధసావేరి	29	సరిమపదస	సధపమరిస
153	శుద్ధబంగాళ	22	సరిమపదస	సధపమరిగరిస
154	శుభపంతుపరాళి	45	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస
155	శోకవరాళి	9	సరిమనిధ	పమగరిస
156	శ్యామకల్యాణి	65	సరిగమపనిస	సనిపధపమగరిస
157	శ్యామ	28	సరిమపదస	సధపమగరిస
158	శ్రీరంజని	22	సరిగమపదనిస	సనిధమగరిస
159	శ్రీరాగము	22	సరిమపనిస	సనిపధనిపమరిగారిస
160	షణ్ముఖపెయ	56	సరిగమపదనిస	సనిధపమగరిస

161	నరిసంగ	27	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
162	సరస్వతీమనోహరి	28	సరిగమధస	సధనిపమగరిస
163	సారంగ	65	సరిగమపథనిస	సనిధపమరిగమరిస
164	సావేరి	15	సరిమపథస	సనిధపమగరిస
165	సురటి	28	సరిమపనిస	సనిధమగపమరీస
166	సారాష్ట్ర	15	సరిగమపథనిస	సనిధాపమగరిస
167	సారమతి	20	సరిగమపథనిస	సనిధమగస
168	సింధుమండారి	29	సరిగమపస	సనిధపగమధపమరిస
169	సింధురామక్రియ	15	సగమపథనిస	సనిపధపమగస
170	సుపాషిణి	28	సరిసమపనిధస	సధనిపమరిమస
171	సరస్వతి	64	సరిమపథస	సనిధపమరిస
172	సాళగభైరవి	22	సరిమపథస	సనిధపమగరిస
173	సిద్ధసేన	22	సగరిగమపథస	సనిధమపమరిగరిస
174	సుపాషిణి	28	సరిసమపనిధస	సధనిపమరిమస
175	సింధు	29	సరిగరిమపస	సనిధపనిధపమగరిస
176	సింధుకన్య	28	సమగమరిగమపథపస	సనిధపమగరిస
177	సింధురామక్రియ	15	సగమపథనిస	సనిపధపమగస
178	సింధుభైరవి	10	మపథనిదసరిగమ	గరిసనిధపమగమ
179	సింహవాహిని	27	సగమపథనిస	సనిధపమగరీస
180	సైంధవి	22	నిధనిసరిగమపథని	ధపమగరిసనిధనిస

181	స్వరావళి	28	సమగమపనిధనిస	సనిపథమగరిస
182	హమిరుకల్యాణి	65	సపమపథనిస	సనిధపగమగరిస
183	హుసేని	22	సరిగామపనిధనిస	సనిధపమాగరిస
184	హనుమత్తేడి	8	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
185	హరికాంభోజి	28	సరిగమపథనిస	సనిధపమగరిస
186	హెజ్జజి	13	సరిగమపథస	సనిధపమగరిస
187	హంసధ్వని	29	సరిగపనిస	సనిపగరిస
188	హంసనాదము	60	సరిమపథనిస	సనిధనిపమరిస
189	హిందోళము	20	సమగమధనిస	సనిధమగస
190	హిందోళవసంత	22	సగమపథనిధస	సనిధమగరిగస
191	హిందూస్థానికాపి	22	సరిమపనిస	సనిధనిపమగరిస
192	హిందోళసారంగ	32	సరిగమపసనిస	సనిధపనిధమగమరిస
193	అర్చదేశిక	15	సరిగమపథసనిస	సథపమగరిస
194	ఆభీరు	47	పథనిసమగమ	పమగసనిధనిస
195	ఈశగౌళ	7	సమగమపథనిస	సథపథమగరిస
196	ఈశగిరి	69	సరిగమపథని	థపమగరిసనిస
197	యమకారాగము	65	సరిగపమపథస	సథపమపగరిస
198	కన్నడబంగాళ	15	సరిమగమపథస	సథపమగరిస
199	కర్నాటకకాపి	22	సరిగామపథనిస	సనిధపమగమరిస
200	కదన కుతూహలము	28	సరిమధనిగపస	సనిధపమగరిస

ప్రాథమిక పారిభాషిక ప్రయోగములు

1. నాదము అనగా : వాద్యముయొక్క సునిశిత శబ్దము, మరియు ఆత్మ, మనస్సు, అగ్ని వాయువు, అను నీ నాల్గింటివలన నాదము బుట్టెను.
2. స్వరము అనగా : సంగీతాక్షరము. మరియు శృతులు విడివిడిగాను, వ్యక్తముగాను, పలుకవు కనుక వ్యక్తముగా వినదగినదియును, యింపుగలదియుగా నుండునటుల పూర్వులు శృతులను పంచి, రంజనముగల ఆక్షరములతో నీ శృతులను జేర్చి పలికింపబడి యుండుటయే స్వరమనంబడును. ఇట్టివి సప్త స్వరములు. స - రి - గ - మ - ప - ధ - ని.
3. స్వరస్థానము అనగా : స్వరముయొక్క ఉనికి; లేక ఉత్పత్తిస్థానము. మరియు వ్రేళ్లు వేయుటకు అనువగు తంత్రులు గల జంత్రములలో, స్వరము తంత్రమీద రేఖాగణిత మందలి కేంద్ర బిందువును తెలియజేయును. ఇదియే వ్రేలువేసినప్పుడు కావలసిన ప్రత్యేక స్వరమును ధ్వనింపజేయును. స్వరస్థానము గూడ చిన్ని చిన్ని అవకాశములతో గూడి, కొంత సంఖ్యాపరిమితములైన శృతులు గలిగిన ప్రదేశము. ఇది రాగనిర్మాణమునకు, రాగాలాపనకు ప్రాతిపదికగా నంగీకరింపబడినది. స్థాయికి 12 స్వరస్థానము లుండును. 22 శృతులును 12 స్వరస్థానములలో విభక్తములై యుండును.
4. శృతి అనగా : ఆధార షడ్జము. మరియు స్వరారంభ కావయవ ధ్వని విశేషము శృతి యనంబడును.
5. ఆరోహణము అనగా : స్వరములను క్రమముగా హెచ్చుచు బోవునది ఆరోహణ మనంబడును. స రి గ మ ప ధ ని స.
6. అవరోహణము అనగా : స్వరములు పైనుండి క్రిందికి దిగినట్లుండుటను అవరోహణ మందురు. స ని ధ ప మ గ రి స.
7. స్థాయి అనగా : షడ్జమము మొదలు పై షడ్జమము నందుట స్థాయి యనంబడును.
8. ఆవర్తము అనగా : తాళముయొక్క సంపూర్తికి అవృత్తమని పేరు.
9. గ్రహము (లేక) ఎడుప్పు అనగా : రాగము నారంభించు నపు డేమి మధ్య మధ్య సంగతి నారంభించు నపుడేమి ఆ స్వరములోనే యారంభించునది గ్రహస్వర (లేక) ఎడుప్పు అనబడును.
10. అతీత మనగా : గీతము నడచిన పిమ్మట తాళము నడుచునది అతీత మనంబడును.

11. అనాగత మనగా : తాళము నడచిన పిమ్మట గీతము నడచునది అనాగత మనబడును.

12. సమ అనగా : ఒక పాటలోని పల్లవిని గాని యే యితర భాగమును గాని తాళమునందు మొదటి దెబ్బమీద ప్రారంభించునది.

13. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ కాలములు అనగా : ప్రథమ కాలములో ఒక్కొక్క లయప్రమాణ కాలమునకు ఎన్ని అక్షరములు చొప్పున ప్రదర్శింపబడునో, ద్వితీయ కాలమునకు అదే లయప్రమాణ కాలమునకు రెట్టింపు అక్షరములు ప్రదర్శింపబడును. మరియు రెండవ కాలములో నొక్కొక్క లయ ప్రమాణ కాలమునకు ఎన్ని అక్షరములు చొప్పున ప్రదర్శింపబడునో తృతీయ కాలములో నదే లయ ప్రమాణకాలమునకు మరల రెట్టింపు అక్షరములు ప్రదర్శింపబడును. (ఈ రీతిగా కాలములు హెచ్చినకొలది క్రింది కాలమునకు రెట్టింపు అక్షరములు ప్రదర్శింపబడు చుండును.)

14. సంగతి యనగా : సంగీత రచనయొక్క భాగములందుగాని పదజాలము నందుగాని, రంజకము కొరకు రాగ తాళము లనుసరించి భావ సంపత్తితో, పాడబడు హెచ్చుతగ్గుల మార్పు గలది.

15. అక్షరకాల మనగా : ఏదైన ఒక కాలమును, దాని జాతి, ననుసరించి మాతలను, వేళను విసర్జితములను, వానివాని క్రమములో ప్రదర్శించుటకు అక్షరకాలములో తాళమును ప్రదర్శించుట అని చెప్పబడును. మరియు తాళము ప్రదర్శించునపుడు వానిలో నెన్ని ప్రత్యేకమయిన నడకలు ఉండునో, ఆ నడకల మొత్తమునకు అక్షరకాలమని పేరు.

16. అన్యస్వర మనగా : మేళకర్త రాగమునకు యేర్పర్చిన స్వరమును విడిచి యితర రాగస్వరము ఆ రాగములో యుపయోగించుట (ఉదాహరణము) కాంభోజిరాగము :- స ని ప ధ స అను ప్రయోగములో దానికి గల కైశికి నిషాదమును, కాకలి నిషాదముగా నుపయోగించుట.

17. పూర్వాంగ, ఉత్తరాంగములు అనగా : స రి గ మ పూర్వాంగము. వ ధ ని - ఉత్తరాంగము.

18. ధాతు మాతు అనగా : స్వరము, సాహిత్యము లనబడును.

19. స్వరము అనగా : శృతులు విడివిడిగాను వ్యక్తముగాను పలుకవు గనుక వ్యక్తముగ వినదగినదియును యింపుగలదియునుగా నుండునటుల పూర్వులు శృతులను వంచి, రంజనము గల యక్షరములతో నీ శృతులను జేర్చి పరికింపబడి యుండుటయే స్వరమనబడును. ఇట్టివి సప్తస్వరములు.

20. రాగమనగా నేమి : స్వరవర్ణములచే అలంకరింపబడినదై జనుల చిత్తమునకు రంజకమైన ధ్వనివిశేషము రాగ మనబడును.

21. రాగాంగ మనగా : సంపూర్ణములైన మేళకర్త రాగము (దీనికే జనకరాగ మని పేరు.)

22. జన్యరాగము అనగా నేమి : మేళకర్తల వలన బుట్టిన ఔడవ పాడ వాది రాగములకు జన్యరాగము లని పేరు.

23. వర్జరాగ మనగా నేమి : ఆరోహణములో గాని, అవరోహణములోగాని, లేక రెంటిలో గాని, 1,2,3 స్వరములు వర్జింపబడిన రాగము వర్జరాగమని పేరు.

24. ఔడవ, పాడవ, సంపూర్ణములు అనగా : ఔడవము 5 స్వరములున్నా, పాడవము 6 స్వరములున్నా, సంపూర్ణము 7 స్వరములును గలిగి యుండును.

25. వక్రరాగ మనగా : ఆరోహణమో, అవరోహణమో లేక రెండు వక్రముగా (వంకర టింకర) నుండు రాగము.

26. ఉపాంగరాగ మనగా : మేళకర్త రాగస్వరములనే కలిగియుండు జన్యరాగము.

27. భాషాంగరాగము అనగా : అన్యస్వరమును కలిగిన జన్యరాగము ఉదాహరణము - భైరవి, కాంభోజి.

28. తాళము అనగా : సంగీత కాలమును తెలిసికొనుటకు నుపయోగించు కొలత.

29. అనుధృతము అనగా : ఒక ఘాతము వినరు రెండక్షరముల విలువ గలది.

30. ధృతము అనగా : షడంగములలో నొకటి, క్రియావిధానము. ఒక ఘాతము, వినరు విలువ రెండక్షర కాలములు.

31. ఏడు ప్రధాన తాళములు పేర్లు : 1. ధృవతాళము 2. మత్స్య తాళము 3. రూపక తాళము 4. ఝంపెతాళము 5. త్రిపుటతాళము 6. అటతాళము 7. ఏకతాళము.

32. తాళమునకు గల జాతులు ఐదింటికి పేర్లు : చతురశ్రజాతి 4 అక్షరములు, త్రిశ్రజాతి 3 అక్షరములు, మిశ్రమజాతి 7 అక్షరములు, ఖండజాతి 5 అక్షరములు, సంక్లిర్ణజాతి 9 అక్షరములు.

33. ఘాత అనగా : చేతితో కొట్టెడు దెబ్బకు పేరు.

34. లయ అనగా : తాళదశ ప్రాణములలో నొకటి - సంగీత నడక.

35. లఘువు అనగా : షడంగములలో నొకటి ఒక దెబ్బ వ్రేళ్ల నెంచుట.

36. సంచరిగీతము అనగా : సాధారణ లేక సంచారి గీతము అనగా క్రియకు అక్షరకాలముగ నడచుచు ఇందు గల సాహిత్యము దైవస్తోత్రముగాను అకార, ఇకార, ఉకారములతో గూడియున్నదియును, గీతములయొక్క మాతువులు సంస్కృత భావమైన ప్రాకృత భాషాపదములును అభోగ ఖండ మాతువులలో అర్థములేని అఅ, ఇయ్య, తియ్య, అంవో, ఇయ్య, అరే, యను శబ్దములను వుండవలెను. రచన కర్తలు :- పురంధరదాసు, పైడాల గురుమూర్తి శాస్త్రి మొదలగువారు.

37. లక్షణ గీతము అనగా : ఇందు గల సాహిత్యము ఆ లక్షణ గీతము యొక్క రాగలక్షణమును అనగా ఆ రాగముయొక్క గ్రహ, వర్ణ, వక్ర, న్యాస, అంశ స్వరములును, ఔడవ, షాడవ, సంపూర్ణ, స్వభావమున్నూ, అది జన్యరాగ లక్షణగీత మైనచో, దాని జనక రాగమును, భాషాంగ రాగలక్షణ గీత మైనచో దాని అన్యస్వరము, మొదలగు వివరములను కలిగియుండును.

రచనకర్తలు :- వెంకటమఖి, గురుమూర్తి శాస్త్రి మొదలగువారు.

38. జతిస్వరము లేక, స్వరపల్లవి అనగా : పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములు కలిగియుండును. సాహిత్య ముండదు.

39. స్వరజతి అనగా : మధ్యమ కాలముగా శృంగార రసమైన మాతువులును, పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములును, అనుపల్లవికి చివర ముక్తాయస్వర రూపమైన ధాతువును, అందు సగము పాటయును సగము స్వరమును చివర తధింగిణితో అను పాఠమును జేర్చి పల్లవిని ఎత్తుకొను నట్లుండవలెను.

40. తానవర్ణము అనగా : తానగతితో గూడుకొని పల్లవి, అనుపల్లవి, ఉపపల్లవి, ముక్తాయస్వరము, చరణము, స్వరములు గల్గి ప్రారంభించిన స్వరములోనే వచ్చి నిల్చునట్టి క్రియాస్థాయి. ఇందు సాహిత్యములో గల అక్షరములకు మధ్య అకార ఇకారాదులు విశేషములుగా యిమిడియుండును. రచనకర్తలు పట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ మొదలగువారు.

41. కృతి అనగా : భగవత్ సంబంధమైన స్తుతిగల్గి, పల్లవి, అనుపల్లవి, చరణములు గల్గి యుండును. కృతిలోని సంగీతము, సంగతులతోను, గమకముతోను, నిమిడియుండును రచనకర్తలు శ్రీ త్యాగరాజు మొదలగువారు.

42. కీర్తన, అనగా : భక్తిరచన. పల్లవి, అనుపల్లవి, కొన్ని చరణములుండును. భక్తిని వ్యాపింపజేయుటకై, రచించిన రచన, సాహిత్య భావమునకే ప్రాధాన్యము. యితర వివరములు 41 వ నెంబరుగల కృతి లక్షణములో చూడుము. రచనకర్తలు : పురంధరదాసు, భద్రాచల రామదాసు, మొదలగువారు.

